

GIBIT 2025

Artikelen

VNG Realisatie

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

www.gibit.nl

12 februari 2026

Inhoud

I Algemeen deel	4
Artikel 1. Begrippen	4
Artikel 2. Toepasselijkheid	7
Artikel 3. Totstandkoming Overeenkomst	8
Artikel 4. Uitvoering Overeenkomst	9
Artikel 5. Transport, eigendom en risico van Producten	10
Artikel 6. Implementatie ICT Prestatie	10
Artikel 7. Afhankelijkheid van en afstemming met derde partijen	11
Artikel 8. Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden	12
Artikel 9. Acceptatie	13
Artikel 10. Onderhoud en ondersteuning	14
Artikel 11. Vergoeding, facturatie en betaling	17
Artikel 12. Garanties	18
Artikel 13. Algoritmische toepassingen	19
Artikel 14. AI-systemen	19
Artikel 15. Documentatie en informatie	21
Artikel 16. Productmanagement	21
Artikel 17. Aansprakelijkheid	21
Artikel 18. Verzekering	22
Artikel 19. Geheimhouding	22
Artikel 20. Overmacht	23
Artikel 21. Intellectuele eigendom	23
Artikel 22. Toegang tot Data en autorisaties	24
Artikel 23. Derdenprogrammatuur	26
Artikel 24. Vervanging Personeel	27
Artikel 25. Software Bill of Materials	27
Artikel 26. Overname van onderneming	28
Artikel 27. Opschorting, opzegging en ontbinding	28
Artikel 28. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever	30
Artikel 29. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik	31
Artikel 30. Toepasselijk recht en geschillen	32
II Privacy, beveiliging en archivering	33
Artikel 31. Verwerkersrelatie	33
Artikel 32. Informatiebeveiliging	33
Artikel 33. Archivering	34
III Dienstverlening op Afstand	35
Artikel 34. Algemeen	35
Artikel 35. Acceptatieprocedure	35
Artikel 36. Opgeslagen Data	35
Artikel 37. Onderhoud en Beschikbaarheid	36
Artikel 38. Periodieke derdenverklaring	36
Artikel 39. Waarborgen continuïteit	36
IV Open Source	38
Artikel 40. Algemeen	38
Artikel 41. Oplevering en rechten	38
Artikel 42. Repository	38
Artikel 43. Open source licentie	38
Artikel 44. Beheer en Onderhoud	39
Artikel 45. Aanvullende financiële afspraken	39
Artikel 46. Beëindiging	39

I

Algemeen deel

Artikel 1. Begrippen

Deze Inkoopvoorwaarden maken onderdeel uit van de GIBIT 2025. In deze voorwaarden worden de navolgende begrippen met een (begin)hoofdletter gebruikt (begrippen kunnen zowel in enkelvoud als in meervoud worden gebruikt):

- 1.1 Acceptatie: de formele goedkeuring van (onderdelen van) de ICT Prestatie door of namens Opdrachtgever, afzonderlijk en in samenhang met elkaar.
- 1.2 Acceptatieprocedure: de procedure aan de hand waarvan, op basis van vooraf vastgestelde criteria en testmethodes, door of namens Opdrachtgever tot Acceptatie gekomen kan worden.
- 1.3 Aflevering: de bezorging door Leverancier van de tot de ICT Prestatie behorende Producten op de bij de Overeenkomst bepaalde wijze, blijkend uit een door Opdrachtgever afgegeven bewijs van ontvangst daarvan.
- 1.4 AI-systeem: een ICT Prestatie die (mede) bestaat of zal gaan bestaan uit een op een machine gebaseerd systeem dat is ontworpen om met verschillende niveaus van autonomie te werken en dat na het inzetten ervan aanpassingsvermogen kan vertonen, en dat, voor expliciete of impliciete doelstellingen, uit de ontvangen input afleidt hoe output te genereren zoals voorspellingen, inhoud, aanbevelingen of beslissingen die van invloed kunnen zijn op fysieke of virtuele omgevingen.
- 1.5 Algoritmische toepassing: een ICT Prestatie die (mede) bestaat of zal gaan bestaan uit – al dan niet nog te ontwikkelen – software waarmee op geautomatiseerde wijze voorspellingen worden gedaan, beslissingen worden genomen en/of adviezen worden gegeven door gebruik te maken van data-analyse, statistiek en/of zelflerende logica, inclusief AI-systemen.
- 1.6 Applicatielandschap: het geheel van interne en externe systemen, software, databanken, koppelingen, apparatuur, ICT-infrastructuur en hulpmiddelen die voor Opdrachtgever de geautomatiseerde informatievoorziening vormt.
- 1.7 Beschikbaarheid: de mate waarin de ICT Prestatie daadwerkelijk beschikbaar is voor Opdrachtgever en gebruikt kan worden.
- 1.8 Bestek: de aan Leverancier als zodanig tijdens de aanbestedingsprocedure ter beschikking gestelde documenten (inclusief nadere toelichtingen en wijzigingen).
- 1.9 Conversie: het omzetten van Data van het ene medium naar het andere, of van het ene formaat naar het andere.
- 1.10 Correctief Onderhoud: het opsporen en herstellen door Leverancier van Gebreken die Opdrachtgever hem heeft gemeld of die Leverancier anderszins bekend zijn geworden.
- 1.11 CSIRT: het Computer Security Incident Response Team dat is aangewezen als aanspreekpunt van Opdrachtgever.

- 1.12 Data: digitale weergaves van handelingen, feiten of informatie en/of compilaties van dergelijke handelingen, feiten of informatie, ook in de vorm van geluids-, visuele of audiovisuele opnames.
- 1.13 Derdenprogrammatuur: Programmatuur waarvan zowel de intellectuele eigendomsrechten geheel niet bij Leverancier en/of een aan Leverancier gelieerde vennootschap rusten, als waarbij Leverancier niet in staat is bepaalde ontwikkelingen aan / wijzigingen in die programmatuur af te dwingen.
- 1.14 Dienstverlening op Afstand: het door Leverancier door middel van technieken voor communicatie op afstand aan Opdrachtgever ter beschikking stellen van de ICT Prestatie (zoals cloud, ASP, SaaS, PaaS).
- 1.15 Documentatie: de te leveren en te onderhouden gebruikers-, beheer- en/of integratiedocumentatie.
- 1.16 Exit-plan: het plan van aanpak voor de exit en migratie in aanloop naar en/of na het einde van de Overeenkomst, waarin een concrete uitwerking is opgenomen van de door de betrokken partijen in dit kader te verrichten activiteiten, de verantwoordelijkheden van Leverancier, Opdrachtgever en eventuele betrokken derden, en de tijdsplanning.
- 1.17 Gebrek: het niet of niet volledig voldoen van de ICT Prestatie aan het Overeengekomen gebruik.
- 1.18 Gebruikersondersteuning: het door Leverancier beantwoorden van vragen van Opdrachtgever, waaronder in ieder geval de vragen in verband met het Overeengekomen gebruik van de ICT Prestatie.
- 1.19 Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen: het door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en VNG Realisatie op www.gibit.nl gepubliceerde en van tijd tot tijd bijgewerkte document met een gebundelde verzameling van normen en standaarden voor ICT-producten en -diensten.
- 1.20 GIBIT 2025: de Gemeentelijke Inkoop bij IT Toolbox, bestaande uit de Inkoopvoorwaarden, de toelichting op die voorwaarden, de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen en diverse tools voor gemeenten, een en ander zoals gepubliceerd op www.gibit.nl
- 1.21 ICT Prestatie: alle door Leverancier op grond van de Overeenkomst te leveren goederen, waaronder Producten, Licenties en diensten.
- 1.22 Implementatie: het geheel van handelingen en activiteiten dat nodig is om alle onderdelen van de ICT Prestatie, afzonderlijk en in onderlinge samenhang, in gebruik te kunnen nemen in de organisatie van Opdrachtgever, zodanig dat alle beoogde gebruikers van Opdrachtgever ermee kunnen werken overeenkomstig het Overeengekomen gebruik.
- 1.23 Implementatieplan: het plan van aanpak voor de Implementatie, waarin een concrete uitwerking is opgenomen van de door de betrokken partijen in dit kader te verrichten activiteiten, de te implementeren en/ of te ontwikkelen ICT Prestatie, de verantwoordelijkheden van Leverancier en Opdrachtgever en de tijdsplanning.
- 1.24 Inkoopvoorwaarden: de onderhavige inkoopvoorwaarden, zoals vastgesteld door VNG Realisatie op 12 februari 2026.
- 1.25 Innovatief Onderhoud: het beschikbaar stellen door Leverancier aan Opdrachtgever van Upgrades van de ICT Prestatie.

- 1.26 Interoperabiliteitseisen: de in de Overeenkomst opgenomen eisen die aan de ICT Prestatie worden gesteld om Data uit te kunnen wisselen met of anderszins samen te kunnen werken met andere onderdelen van het Applicatielandschap.
- 1.27 Jaarvergoeding: de gemiddelde jaarlijkse vergoeding, te berekenen door de Vergoeding te delen door de initieel beoogde looptijd van de Overeenkomst in jaren. Voor Overeenkomsten die feitelijk reeds langer voortduren dan de initieel beoogde looptijd en voor Overeenkomsten voor onbepaalde tijd, wordt de Jaarvergoeding berekend door de feitelijk betaalde vergoeding te delen door de feitelijke looptijd van de Overeenkomst in jaren. Voor Overeenkomsten met een looptijd van korter dan 1 jaar, staat de Jaarvergoeding gelijk aan de Vergoeding.
- 1.28 Koppeling: de systematiek voor uitwisseling van Data tussen enerzijds de ICT Prestatie en anderzijds (onderdelen van) het Applicatielandschap of niet tot het Applicatielandschap behorende andere systemen, software, databanken, koppelingen, apparatuur, ICT-infrastructuur en hulpmiddelen.
- 1.29 Leverancier: de Partij waarmee Opdrachtgever een Overeenkomst gesloten heeft.
- 1.30 Licentie: het gebruiksrecht op grond waarvan Opdrachtgever bevoegd is tot het gebruik van de ICT Prestatie binnen de kaders als gesteld in de Overeenkomst.
- 1.31 Maatwerkprogrammatuur: specifiek ten behoeve van Opdrachtgever en in diens schriftelijke opdracht en voor diens kosten te ontwikkelen of ontwikkelde (i) Programmatuur of (ii) aanpassingen in of inrichtingen van Standaardprogrammatuur waarbij de broncode wordt aangepast.
- 1.32 Migratie: het overzetten van Data naar de ICT Prestatie.
- 1.33 Onderhoud: Correctief Onderhoud, Preventief Onderhoud, Innovatief Onderhoud en Gebruikersondersteuning, een en ander voor zover overeengekomen en zoals nader uitgewerkt in de Inkoopvoorwaarden, de Overeenkomst en de (eventuele) SLA.
- 1.34 Opdrachtgever: de partij ten behoeve waarvan de ICT Prestatie wordt geleverd.
- 1.35 Open Source-programmatuur: Programmatuur waarvan de broncode openbaar beschikbaar is c.q. wordt gesteld en die wordt verspreid onder een licentie die de gebruiker het recht geeft om de Programmatuur te gebruiken, te bestuderen, te wijzigen en te distribueren, al dan niet in gewijzigde vorm, zonder dat daarvoor licentiekosten verschuldigd zijn.
- 1.36 Overeengekomen gebruik: het door Opdrachtgever beoogde gebruik van de ICT Prestatie zoals dat ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst voor Leverancier (al dan niet op basis van de offerteaanvraag of andere aan de Overeenkomst voorafgaande documenten) bekend was of op grond van artikel 3 voor Leverancier bekend behoorde te zijn, een en ander voor zover dat gebruik in de Overeenkomst niet uitdrukkelijk is uitgesloten of beperkt.
- 1.37 Overeenkomst: de afspraken tussen Opdrachtgever en Leverancier met betrekking tot de levering van de ICT Prestatie, waarvan deze Inkoopvoorwaarden onderdeel uitmaken.
- 1.38 Partij: Leverancier of Opdrachtgever, gezamenlijk ook 'Partijen' genoemd.
- 1.39 Personeel: de door Partijen bij de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen personeelsleden en/of hulppersonen.
- 1.40 Preventief Onderhoud: het treffen van maatregelen door Leverancier ter voorkoming van Gebreken en andere technische problemen en andere daarmee verband houdende vormen van dienstverlening, al dan niet door het ter beschikking stellen van Updates.

- 1.41 Product: de zaak die Leverancier op basis van de Overeenkomst aan Opdrachtgever levert.
- 1.42 Programmatuur: het geheel van de door Leverancier te leveren software. Programmatuur kan worden onderscheiden in Standaard-, Derden- of Maatwerkprogrammatuur en Koppelingen.
- 1.43 Service Levels: ten aanzien van Onderhoud en andere overeengekomen vormen van dienstverlening in de Overeenkomst opgenomen eisen en prestatienormen.
- 1.44 Service Level Agreement (SLA): de nadere overeenkomst met betrekking tot het Onderhoud, waaronder begrepen het soort Onderhoud dat wordt verleend en de daarop toepasselijke Service Levels.
- 1.45 Standaardprogrammatuur: voor algemeen gebruik ontwikkelde Programmatuur die niet exclusief aan Opdrachtgever beschikbaar wordt gesteld.
- 1.46 Update: een opvolgende versie (ongeacht naamgeving of nummering) van de ICT Prestatie waarin Gebreken zijn hersteld en/of de werking van de ICT Prestatie anderszins is verbeterd.
- 1.47 Upgrade: een opvolgende versie (ongeacht naamgeving of nummering) van de ICT Prestatie met in overwegende mate nieuwe of gewijzigde functionaliteiten, niet zijnde Maatwerkprogrammatuur die specifiek ten behoeve van Opdrachtgever en na diens afzonderlijke opdracht en voor diens kosten is ontwikkeld.
- 1.48 Vergoeding: de in totaal voor de ICT Prestatie overeengekomen dan wel feitelijk betaalde prijs, waaronder begrepen de begroting van de werkzaamheden waarvoor geen (vaste) prijs is overeengekomen, exclusief btw.
- 1.49 Verwerkersovereenkomst: de bij de Overeenkomst gevoegde verwerkersovereenkomst, althans bij gebreke daarvan de ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) tot standaard verklaarde Standaard Verwerkersovereenkomst, zoals beheerd door de Beheergroep VWO van de VNG.

Artikel 2. Toepasselijkheid

- 2.1 De Inkoopvoorwaarden zijn van toepassing op en maken deel uit van alle aanvragen, offertes, aanbiedingen, opdrachtbevestigingen, bestellingen, overeenkomsten en alle andere rechtshandelingen tussen Opdrachtgever en Leverancier die betrekking hebben op de in de Overeenkomst gespecificeerde en daarmee samenhangende ICT Prestatie.
- 2.2 De Inkoopvoorwaarden bestaan uit vier hoofdstukken:
- i) hoofdstuk I (dat altijd van toepassing is); en
 - ii) hoofdstuk II inzake privacy, beveiliging en archiefbeheer (dat aanvullend van toepassing is indien met de ICT Prestatie Data ten behoeve van Opdrachtgever worden verwerkt of indien met de ICT Prestatie archiefbescheiden c.q. documenten in de zin van de Archiefwet 20XX van Opdrachtgever worden verwerkt); en
 - iii) hoofdstuk III inzake Dienstverlening op Afstand (dat aanvullend van toepassing is bij het verlenen van Dienstverlening op Afstand); en
 - iv) hoofdstuk IV inzake open source (dat aanvullend van toepassing is indien (delen van) de ICT Prestatie als Open Source-programmatuur zal c.q. zullen worden opgeleverd).
- 2.3 De toepasselijkheid van enige algemene of specifieke voorwaarden of bedingen van Leverancier, onder welke benaming ook, wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen. Dit geldt ook wanneer er later naar dergelijke voorwaarden wordt verwezen.

- 2.4 Mocht enige bepaling van de Inkoopvoorwaarden nietig zijn of vernietigd worden, of mocht enige bepaling van de Inkoopvoorwaarden naar het oordeel van de rechter niet van toepassing of ongeldig zijn, dan zal slechts de betreffende bepaling als niet geschreven worden beschouwd, maar zullen de Inkoopvoorwaarden voor het overige volledig van kracht blijven. Partijen zullen dan in overleg treden om de betreffende niet toepasselijke of ongeldige bepaling te vervangen door een nieuwe bepaling, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de eerdere bepaling in acht zal worden genomen.
- 2.5 In geval van strijdigheid tussen het bepaalde in de Inkoopvoorwaarden en het bepaalde in de Overeenkomst of een ander document, geldt de volgende rangorde (bij tegenstrijdigheid prevaleert het document hoger in rangorde; bij strijdigheid tussen documenten van gelijke rang prevaleert het meest recente document):
- i) De licentie- en onderhoudsvoorwaarden voor Derdenprogrammatuur, voor zover het de Derdenprogrammatuur betreft, en mits is voldaan aan de informatieverplichtingen als bedoeld in artikel 3.5;
 - ii) De European Union Public Licence (EUPL), voor zover het de Open Source-programmatuur betreft;
 - iii) Nadere overeenkomsten en bijlagen bij de Overeenkomst, zoals het Implementatieplan, de SLA, de Verwerkersovereenkomst of het Exit-plan;
 - iv) De Overeenkomst;
 - v) De Inkoopvoorwaarden, waarbij de hoofdstukken II, III en IV in voorkomend geval prevaleren op het bepaalde in hoofdstuk I.
- 2.6 Tenzij in de Overeenkomst of de Inkoopvoorwaarden uitdrukkelijk anders bepaald, is het regelend recht uit de wet onverkort (aanvullend) van toepassing.
- 2.7 Wijzigingen van en aanvullingen op de Inkoopvoorwaarden gelden slechts indien deze schriftelijk tussen Partijen zijn overeengekomen. De wijziging en/of aanvulling geldt slechts voor de in artikel 2.1 bedoelde Overeenkomst.

Artikel 3. Totstandkoming Overeenkomst

- 3.1 Een aanvraag voor een offerte of een andere uitnodiging tot het doen van een aanbod bindt Opdrachtgever niet.
- 3.2 Alvorens een aanbod aan Opdrachtgever te doen heeft Leverancier zich in voldoende mate op de hoogte gesteld van:
- i) de doelstellingen, in verband waarmee Opdrachtgever de Overeenkomst wil aangaan;
 - ii) de organisatie en het Applicatielandschap van Opdrachtgever, voor zover van belang voor de aanvraag of het aanbod.
- 3.3 Indien en voor zover Leverancier beschikt over onvoldoende informatie om aan de in het vorige lid bedoelde verplichting te voldoen, dient hij hieromtrent navraag te doen bij Opdrachtgever. Opdrachtgever zal alle in redelijkheid verlangde informatie aan Leverancier verstrekken (tenzij deze vertrouwelijk van aard is en in redelijkheid ook niet onder een geheimhoudingsovereenkomst verstrekt kan worden). Opdrachtgever zal in ieder geval desgevraagd een beschrijving van het Applicatielandschap verstrekken.
- 3.4 Bij het doen van een aanbod zal Leverancier:
- i) rekening houden met de in de vorige twee leden bedoelde informatie; en
 - ii) de uit die informatie voortvloeiende risico's en de in dat kader benodigde beheersmaatregelen in het aanbod adresseren ("risicoanalyse"), behoudens het bepaalde in artikel 4.4;
 - iii) overige risico's die hij voorziet benoemen;
 - iv) voor zover het aanbod ziet op Producten: specificeren of de producten nieuw, refurbished of tweedehands zijn.

- 3.5 Indien de ICT Prestatie (geheel of gedeeltelijk) zal bestaan uit Derdenprogrammatuur, zal Leverancier bij het doen van een aanbod (al dan niet door verwijzing naar de Documentatie):
- i) specificeren welk deel van de ICT Prestatie daaruit bestaat;
 - ii) de eventueel toepasselijke (licentie- en onderhouds)voorwaarden ter beschikking stellen;
 - iii) indien dit verzocht is: specificeren in hoeverre het mogelijk is de betreffende Derdenprogrammatuur elders te betrekken en in hoeverre de keuze daartoe over te gaan consequenties heeft voor het aanbod van Leverancier; en
 - iv) voor zover er sprake is van afhankelijkheid tussen de Derdenprogrammatuur en de overige delen van de ICT Prestatie, duidelijk kenbaar maken waar die afhankelijkheid in is gelegen en welke effecten die afhankelijkheid heeft voor (de kwaliteit van) de ICT Prestatie.
- 3.6 In geval van een aanbesteding in de zin van de Aanbestedingswet 2012 worden de in de leden 2 t/m 5 bedoelde verplichtingen begrensd door de inhoud, aard en omvang van het Bestek.
- 3.7 Een overeenkomst komt pas tot stand nadat hetzij:
- i) Opdrachtgever een schriftelijk aanbod van Leverancier schriftelijk heeft aanvaard;
 - ii) Partijen een schriftelijk opgemaakte overeenkomst hebben ondertekend;
 - iii) Leverancier uitvoering geeft aan een schriftelijke opdracht van Opdrachtgever.

Artikel 4. Uitvoering Overeenkomst

- 4.1 Overeengekomen termijnen gelden alleen als vast en fataal indien zulks uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen
- 4.2 In afwijking van het vorige lid is een in de Overeenkomst of het Implementatieplan opgenomen specifieke einddatum voor de Implementatie in alle gevallen fataal. De daarmee verband houdende tussentijdse opleverdata zijn, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen, niet vast en fataal.
- 4.3 Indien het Overeengekomen gebruik vereist dat de Implementatie of de levering van bepaalde Updates en/of Upgrades tijdig voor de inwerkingtreding van (een wijziging in) wet- en regelgeving zijn afgerond, geldt dit in afwijking van lid 1 in alle gevallen als een vaste en fatale termijn. Deze termijn verstrijkt op de ingangsdatum van die (gewijzigde) wet- en regelgeving, tenzij Leverancier aantoont dat de concrete (wijziging van) wet- of regelgeving voor hem niet voorzienbaar was, of aantoont dat de inwerkingtredingstermijn voor de (wijziging van) wet- of regelgeving, gelet op de aard en omvang van de vereiste aanpassingen, redelijkerwijs te kort was om deze tijdig door te voeren.
- 4.4 De in artikel 3.4 sub ii bedoelde risicoanalyse kan ook na totstandkoming van de Overeenkomst, maar voorafgaand aan de Implementatie worden uitgevoerd. Deze mogelijkheid bestaat niet indien sprake is van een aanbesteding als bedoeld in artikel 3.6. Indien het voorstel van Leverancier over de wijze waarop met gesignaleerde risico's wordt omgegaan voor Opdrachtgever niet aanvaardbaar is, is Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst per direct te ontbinden. In dit geval is Opdrachtgever niet schadelijkelijk jegens Leverancier, maar is Opdrachtgever wel gehouden tot vergoeding van de kosten die Leverancier tot dan toe heeft gemaakt (waaronder de kosten voor het uitvoeren van de risicoanalyse). De mogelijkheid om de risicoanalyse later uit te voeren doet geen afbreuk aan de plicht van Leverancier om bij het doen van een aanbod algemene risico's die hij reeds voorziet te benoemen.
- 4.5 Opdrachtgever zal zijn verplichtingen uit de Overeenkomst en de daarmee samenhangende nadere overeenkomsten (Implementatieplan, SLA, etc.) nakomen en steeds de daartoe redelijkerwijs vereiste medewerking verlenen.

Artikel 5. Transport, eigendom en risico van Producten

- 5.1 Tenzij anders overeengekomen verricht Leverancier de Aflevering in één keer.
- 5.2 Partijen controleren bij Aflevering visueel op hoeveelheid en aan de buitenkant waarneembare beschadiging. Bij een geconstateerde beschadiging hoeft Opdrachtgever het Product niet in ontvangst te nemen. Dit laat de verplichting van Leverancier tot tijdige Aflevering onverlet.
- 5.3 Opdrachtgever verstrekt Leverancier een bewijs van ontvangst voor de in ontvangst genomen Producten. Dit bewijs laat de rechten van Opdrachtgever uit hoofde van de Overeenkomst onverlet.
- 5.4 Leverancier maakt zoveel mogelijk gebruik van duurzame verpakkingsmiddelen en draagt zorg voor een milieuvriendelijke afvoer daarvan.
- 5.5 Het risico van beschadiging of verlies van Producten gaat bij Aflevering over op Opdrachtgever.
- 5.6 Voor zover de Overeenkomst strekt tot eigendomsoverdracht, vindt deze overdracht plaats bij Acceptatie door Opdrachtgever. Leverancier staat er alsdan voor in dat het Product hem in volledige eigendom toebehoort, daarop geen eigendomsvoorbehoud, beperkt recht of beslag van een derde rust en vrij is van andere lasten en beperkingen.

Artikel 6. Implementatie ICT Prestatie

- 6.1 Tenzij anders overeengekomen, of wanneer de ICT Prestatie naar haar aard niet geïmplementeerd kan worden, zal Leverancier zorgdragen voor de Implementatie van de ICT Prestatie in de organisatie van Opdrachtgever, overeenkomstig het (voor zover van toepassing) hieromtrent bepaalde in de Overeenkomst en het Implementatieplan.
- 6.2 Tenzij anders overeengekomen behoren tot de Implementatie tevens de Conversie, de Migratie, het realiseren van de voor het Overeengekomen gebruik noodzakelijke Koppelingen en het uitvoeren van de Acceptatieprocedure.
- 6.3 Leverancier verricht de Conversie en de Migratie zodanig dat de volledigheid en de integriteit van de Data niet worden aangetast, en de metadata functioneel gelijkwaardig en zoveel mogelijk volledig en integer worden overgezet.
- 6.4 Indien er ten tijde van ondertekening van de Overeenkomst nog geen Implementatieplan is opgesteld, zal dit op eerste verzoek van een der Partijen alsnog in onderling overleg tussen Partijen worden opgesteld. Tenzij anders overeengekomen zal het Implementatieplan binnen drie (3) maanden na het eerste verzoek worden opgeleverd. Leverancier is penvoerder van het Implementatieplan. De kosten voor het opstellen van het Implementatieplan liggen besloten in de Vergoeding.
- 6.5 Het Implementatieplan zal het navolgende vermelden (steeds voor zover van toepassing):
 - i) Gedetailleerde beschrijving van de doelstellingen van het project om te komen tot de Implementatie van de ICT Prestatie alsmede de randvoorwaarden en de geldende kaders en normen, mede in het licht van de uitgevoerde risicoanalyse;
 - ii) De projectorganisatie inclusief de wijze van verslaglegging en de wijze van projectmanagement;
 - iii) De werkverdeling en verdeling van verantwoordelijkheden, waaronder de van Opdrachtgever verlangde inzet en beschikbaarheid;
 - iv) Een overzicht van de benodigde Koppelingen, de functionele specificaties daarvan en de eventuele medewerking van derde partijen die voor het aanleggen daarvan vereist is;
 - v) De relatie tussen de ICT Prestatie en de relevante onderdelen van het Applicatielandschap en de eventuele medewerking van derde partijen die gelet op die relatie voor de Implementatie vereist is;

- vi) De deelleveringen ('milestones') van het project en de functionele specificaties voor de deelleveringen waaraan moet worden voldaan (in relatie tot het Overeengekomen gebruik);
 - vii) Een overzicht van de (categorieën van) beoogde gebruikers die na Implementatie met de ICT Prestatie moeten kunnen werken;
 - viii) Het tijdschema van de Implementatie (inclusief de deelleveringen), overeenkomstig de eisen die in de Overeenkomst aan de planning zijn gesteld;
 - ix) De wijze waarop iedere deellevering wordt opgeleverd;
 - x) De wijze waarop de Acceptatieprocedure zal worden uitgevoerd;
 - xi) De wijze waarop de Conversie zal plaatsvinden;
 - xii) De wijze waarop de Migratie zal plaatsvinden;
 - xiii) De wijze waarop Opdrachtgever door middel van opleidingen/trainingen vertrouwd zal worden gemaakt met het gebruik en het (technisch en functioneel) beheer van de ICT Prestatie, voor zover overeengekomen;
 - xiv) Voor zover een ontwikkel-, test-, acceptatie- en/of productieomgeving nodig is, de verdeling van verantwoordelijkheden voor oplevering en beheer daarvan.
- 6.6 Omtrent de voor Implementatie eventueel vereiste medewerking en afhankelijkheid van derde partijen is het bepaalde in Artikel 7 van toepassing.
- 6.7 Leverancier staat ervoor in dat hij gedurende de Implementatie slechts die delen van de ICT Prestatie aan Opdrachtgever levert en in rekening brengt die noodzakelijk zijn voor de Implementatie. Indien sprake is van delen van de ICT Prestatie die niet noodzakelijk, maar wel bevorderlijk zijn voor de Implementatie, treden Partijen in overleg over de wenselijkheid van het afnemen van dat deel.
- 6.8 Indien tijdens de Implementatie blijkt dat aanpassingen aan het Applicatielandschap noodzakelijk zijn die Partijen niet hebben voorzien, maar Leverancier wel had behoren te voorzien in het aanbod en/of de in artikel 3.4 sub ii bedoelde risicoanalyse, komen de kosten voor de betreffende aanpassingen voor rekening van Leverancier.
- 6.9 Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid en in staat om na afloop van de (initiële) Implementatie, op verzoek van Opdrachtgever, gedurende de looptijd van de Overeenkomst aan de Implementatie gerelateerde of anderszins aan de ICT Prestatie verwante aanvullende werkzaamheden te verrichten. Op het tot stand komen van dergelijke nadere afspraken is het bepaalde in artikel 3 van overeenkomstige toepassing. Tenzij anders overeengekomen is op deze werkzaamheden het bepaalde in de al bestaande Overeenkomst van toepassing.

Artikel 7. Afhankelijkheid van en afstemming met derde partijen

- 7.1 Indien voor werkzaamheden de medewerking van derde partijen noodzakelijk is, en deze derden geen hulppersoon van een van de Partijen zijn, gelden de bepalingen in dit artikel.
- 7.2 Onverminderd de verantwoordelijkheid van Partijen om elkaar te waarschuwen voor risico's die zij kent of behoort te kennen, rust de verantwoordelijkheid voor het tijdig vaststellen en aan de andere Partij melden dat medewerking van derde partijen als bedoeld in lid 1 noodzakelijk is, tenzij anders overeengekomen, op de volgende Partij:
- i) in het geval van Dienstverlening op afstand: bij Leverancier;
 - ii) bij andere ICT Prestaties dan Dienstverlening op afstand: bij Opdrachtgever.
- 7.3 Zodra is vastgesteld dat de medewerking van derde partijen noodzakelijk is, zullen hiertoe op eerste verzoek van een van de Partijen binnen redelijke termijn nadere afspraken worden gemaakt over:
- i) de identiteit van die derde partijen;
 - ii) de van die derde partijen verlangde medewerking (waarbij rekening wordt gehouden met hun rol bij de betreffende onderdelen van het (beoogde) Applicatielandschap of eventuele Koppelingen in kwestie);

- iii) de rol van iedere Partij in de aansturing van die derde partijen;
 - iv) de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de verschillende betrokken derde partijen;
 - v) eventuele (al dan niet beperkte) volmachten om de andere Partij jegens die derde partijen te vertegenwoordigen;
 - vi) de door die derde partijen te maken kosten en de verdeling daarvan tussen Partijen;
 - vii) de kosten voor de werkzaamheden in verband met de coördinatie van die derde partijen en de verdeling daarvan tussen Partijen.
- 7.4 De in lid 3 bedoelde nadere afspraken kunnen worden vastgelegd in (een nieuwe versie van) een bestaand document (zoals een Implementatieplan of een Exit-plan) dan wel in een separaat document.
- 7.5 Partijen zullen de betreffende derde partijen bij het maken van de in lid 3 bedoelde nadere afspraken zo veel mogelijk op voorhand betrekken en, waar mogelijk, onderdeel laten uitmaken van de nadere afspraken of hen deze nadere afspraken laten onderschrijven.
- 7.6 Indien bij afhankelijkheid van derde partijen als bedoeld in dit artikel een Acceptatieprocedure of ketentest niet slaagt, en Leverancier aantoonbaar is, dan:
- i) wordt voor wat betreft het betreffende onderdeel van de Acceptatieprocedure of de ketentest er geacht geen sprake te zijn van een Gebrek; en
 - ii) wordt de ketentest of Acceptatieprocedure voor het overige vervolgd; en
 - iii) zal een overleg plaatsvinden met alle betrokken partijen teneinde nadere afspraken te maken om te komen tot een passende oplossing. Het initiatief voor dit overleg wordt genomen door de in lid 2 aangewezen Partij. Zodra partijen overeenstemming hebben bereikt over de passende oplossing, zullen zij deze vastleggen in een (gewijzigd of aanvullend) Implementatieplan. Artikel 6 is van overeenkomstige toepassing op het opstellen/wijzigen van dit plan. Voor zover het uitvoeren van dit plan leidt tot meerwerk, zal dit niet eerder aanvangen dan na uitdrukkelijke instemming van Opdrachtgever.

Artikel 8. Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden

- 8.1 Tot het Overeengekomen gebruik behoort dat de ICT Prestatie voldoet aan de in de Overeenkomst (nader) gespecificeerde Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden, zoals de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen of internationaal erkende standaarden.
- 8.2 Leverancier voert voorafgaand aan de Implementatie de preventieve testen uit die in voornoemde normen, eisen en standaarden zijn voorgeschreven. Tenzij anders overeengekomen, overlegt Leverancier binnen vijf (5) werkdagen na het afronden van voornoemde testen het testrapport waaruit blijkt dat de ICT Prestatie aan voornoemde norm(en) voldoet.
- 8.3 Indien Opdrachtgever verlangt dat de in het vorige lid bedoelde preventieve testen worden uitgevoerd op een omgeving die niet voor productieve doeleinden van Opdrachtgever wordt gebruikt, zal Leverancier een dergelijke omgeving aanbieden. Leverancier zal deze omgeving dusdanig inrichten dat de tests op een doeltreffende en reële wijze kunnen worden verricht. Opdrachtgever erkent de restricties die een dergelijke omgeving naar haar aard kent.
- 8.4 Leverancier is niet verplicht de in lid 2 bedoelde preventieve testen uit te voeren indien hij een rapportage kan overleggen of naar een openbare vindplaats voor een dergelijke publicatie kan verwijzen waaruit blijkt dat voornoemde testen reeds in positieve zin zijn afgerond op exact dezelfde versie van de ICT Prestatie en met vergelijkbaar Overeengekomen gebruik. Indien delen van de ICT Prestatie reeds zijn getest met vergelijkbaar Overeengekomen gebruik, kan Leverancier ervoor kiezen om slechts de overige delen te testen.

- 8.5 Indien sprake is van Standaardprogrammatuur, waarvoor Leverancier reeds een onafhankelijke toets heeft doen verrichten (zoals een derdenverklaring (TPM) of geldige (ISO) certificering) en waarmee zodoende is aangetoond dat aan de relevante normen wordt voldaan, vindt uitvoering van een aanvullende preventieve test als bedoeld in het vorige lid slechts plaats indien dit naar redelijke verwachting aanvullende zekerheid biedt, gelet op de context van het Applicatielandschap van Opdrachtgever. In dat geval stellen Partijen in gezamenlijk overleg vast of en welke preventieve testen worden uitgevoerd.
- 8.6 Gedurende de Acceptatieprocedure zal worden getoetst in hoeverre de ICT Prestatie na Implementatie bij Opdrachtgever daadwerkelijk voldoet aan hetgeen in lid 1 is benoemd.

Artikel 9. Acceptatie

- 9.1 Acceptatie vindt plaats door middel van een succesvol uitgevoerde (integrale) Acceptatieprocedure. In de Acceptatieprocedure wordt beoordeeld of de ICT Prestatie Gebrek(en) bevat. Opdrachtgever is niet gehouden tot Acceptatie wanneer uit de Acceptatieprocedure (een) Gebrek(en) blijken.
- 9.2 Indien er geen Implementatieplan is opgesteld, of als dit plan geen beschrijving bevat van de wijze waarop de Acceptatieprocedure wordt uitgevoerd, zal op eerste verzoek van Opdrachtgever alsnog in een schriftelijk testprotocol worden vastgelegd op welke wijze en binnen welke termijnen de Acceptatieprocedure zal worden uitgevoerd. Artikel 6.4 en 6.5 zijn van overeenkomstige toepassing op het opstellen van dit testprotocol.
- 9.3 Tenzij in de Overeenkomst, het Implementatieplan of het in het vorige lid bedoelde testprotocol anders is bepaald, is de Acceptatieprocedure als volgt:
- i) Na iedere levering van (delen van) de ICT Prestatie, wordt de betreffende levering door Opdrachtgever getest op Gebreken. Deze test wordt binnen vijf (5) weken afgerond. Door Partijen wordt daarbij een testverslag opgemaakt en ondertekend. In dit testverslag zal worden vastgelegd of de ICT Prestatie Gebreken vertoont en voorts of de ICT Prestatie (deels) is goedgekeurd, dan wel afgekeurd;
 - ii) Binnen een redelijke termijn, maar in ieder geval binnen de overeengekomen termijn, na de datum van de ondertekening van het testverslag, zal Leverancier een planning afgeven waarbinnen de in het testverslag vastgelegde Gebreken voor rekening van Leverancier worden verholpen;
 - iii) Leverancier zal na afloop van de in het vorige lid bedoelde termijn (het gedeelte van) de bijgewerkte ICT Prestatie opnieuw ter Acceptatie door middel van de Acceptatieprocedure voorleggen.
- 9.4 De in het kader van de Acceptatieprocedure gehanteerde termijnen en (bijgestelde) plannen dienen te passen in de algehele planning van de Overeenkomst of het Implementatieplan en mogen niet tot vertraging leiden. Het behoort tot de zorgplicht van Leverancier de termijnen en de (voortgang van de) Implementatie en Acceptatieprocedure te bewaken en zo nodig Opdrachtgever te waarschuwen of (vanwege de medewerkingsverplichting) aan te manen. Indien medewerking van Opdrachtgever essentieel is om de in het testverslag geconstateerde Gebreken te verhelpen, maant Leverancier Opdrachtgever daartoe aan binnen vijf (5) werkdagen na het opmaken van het testverslag.
- 9.5 Opdrachtgever onderkent dat gebrekkige medewerking van zijn kant kan leiden tot schuldeisersverzuim.
- 9.6 Indien en voor zover tijdens de Acceptatieprocedure sprake is van medewerking en afhankelijkheid van derde partijen, is het bepaalde in artikel 7 van toepassing.
- 9.7 Indien en voor zover de ICT Prestatie mede bestaat uit Koppelingen, zal – als onderdeel van de Acceptatieprocedure – een ketentest worden uitgevoerd. Daarbij wordt getoetst of de Koppelingen voldoen aan het Overeengekomen gebruik en de Interoperabiliteitseisen, en wordt getoetst of het Applicatielandschap na Implementatie nog correct zal functioneren.

- 9.8 Indien (delen van) de ICT Prestatie bij het voor de tweede maal doorlopen van de (integrale) Acceptatieprocedure op Gebreken wordt/worden afgekeurd, is Opdrachtgever gerechtigd om:
- i) de Overeenkomst – geheel of gedeeltelijk – zonder nadere ingebrekestelling buiten rechte te ontbinden, waarbij geldt dat Leverancier dan tevens binnen de kaders van artikel 17 aansprakelijk is voor de door Opdrachtgever geleden en te lijden schade; of
 - ii) onverminderd zijn recht op vergoeding (binnen de kaders van artikel 17) van de reeds geleden schade Leverancier toe te staan de Gebreken alsnog voor diens rekening te herstellen; of
 - iii) de ICT Prestatie onder een nader overeen te komen voorwaarde voorwaardelijk te accepteren, waarbij geldt dat indien Leverancier niet tijdig aan de bij de voorwaardelijke acceptatie gestelde voorwaarden voldoet, het bepaalde onder i van toepassing is.
- 9.9 Het bepaalde in het vorige lid is niet van toepassing indien Leverancier aantoonbaar dat Acceptatie wordt onthouden als gevolg van Gebreken die Opdrachtgever redelijkerwijs bij het voor de eerste maal doorlopen van de Acceptatieprocedure had moeten constateren.
- 9.10 Voor Gebreken die niet binnen de overeengekomen planning kunnen worden opgelost, kan met wederzijds goedvinden worden besloten om tijdelijk een acceptabele workaround aan te brengen en/of om hiervoor later een oplossing te realiseren.
- 9.11 Gebreken die (individueel noch gezamenlijk) niet in de weg staan aan het gebruik voor productieve doeleinden van (het betreffende onderdeel van) de ICT Prestatie, kunnen geen grond vormen voor niet-Acceptatie, onverminderd de verplichting van Leverancier om die op korte termijn te herstellen.
- 9.12 Indien de ICT Prestatie in deelleveringen wordt geleverd, vindt na iedere levering een Acceptatieprocedure plaats en vindt na Acceptatie van het laatste deel van de ICT Prestatie vervolgens een integrale Acceptatieprocedure plaats, waarbij de gehele ICT Prestatie alsmede de samenhang van deelleveringen ('som der delen') op Gebreken wordt getoetst. Er is pas sprake van Acceptatie na het succesvol doorlopen van de integrale Acceptatieprocedure.
- 9.13 Acceptatie wordt geacht te hebben plaatsgevonden indien Opdrachtgever de ICT Prestatie voor productieve doeleinden in gebruik heeft genomen binnen zijn organisatie, tenzij de ingebruikname van de ICT Prestatie voor productieve doeleinden verband houdt met vertragingen of tekortschieten aan de zijde van Leverancier.

Artikel 10. Onderhoud en ondersteuning

Algemeen

- 10.1 Tenzij anders overeengekomen, verricht Leverancier Onderhoud aan de ICT Prestatie tegen de in de Overeenkomst beschreven vergoeding. Het Onderhoud gaat in vanaf de Acceptatie van (het betreffende deel van) de ICT Prestatie, met inachtneming van artikel 6.7.
- 10.2 De hierna te beschrijven voorwaarden gelden als (minimum)voorwaarden voor Onderhoud, tenzij hiervan in de Overeenkomst en/of de SLA is afgeweken.
- 10.3 Tenzij anders overeengekomen omvat het Onderhoud ten minste de volgende diensten:
- i) Correctief Onderhoud;
 - ii) Preventief Onderhoud;
 - iii) Innovatief Onderhoud;
 - iv) Gebruikersondersteuning.
- 10.4 Uitgangspunt bij Onderhoud is dat dit op zodanige wijze plaatsvindt dat dit minst verstorend is voor de bedrijfsprocessen van Opdrachtgever. Indien Leverancier redelijkerwijs kan voorzien dat het Onderhoud verstorend is of kan werken voor de bedrijfsprocessen van Opdrachtgever, zal Leverancier dit, indien dat mogelijk is, tijdig vooraf aankondigen.

- 10.5 Bij het uitbrengen van Updates en/of Upgrades garandeert Leverancier dat de performance van de ICT Prestatie ten minste gelijk blijft en dat de ICT Prestatie blijft voldoen aan het Overeengekomen gebruik.

Bereikbaarheid, melden storingen en Gebreken

- 10.6 In het kader van Onderhoud is ter zake deskundig Personeel van Leverancier in ieder geval bereikbaar op werkdagen tussen 09.00-17.00 uur. Opdrachtgever is in dit kader eveneens bereikbaar binnen deze tijden, waar mogelijk met ter zake deskundig Personeel.
- 10.7 Indien bereikbaarheid van Opdrachtgever tijdens het verrichten van het Onderhoud essentieel is, zal Leverancier dit zo spoedig mogelijk bij Opdrachtgever melden. Indien dit ten minste 48 uur voorafgaand aan het betreffende Onderhoud gemeld is, draagt Opdrachtgever er zorg voor dat ter zake deskundig Personeel bereikbaar is. In andere gevallen betracht Opdrachtgever redelijke inspanning om ter zake deskundig Personeel bereikbaar te laten zijn.
- 10.8 Bij Leverancier kunnen zowel Gebreken als andere storingen worden gemeld.
- 10.9 Indien en voor zover Leverancier aantoont dat een storing of Gebrek niet aan hem toerekenbaar is, is hij niet verplicht tot herstel daarvan. Indien Opdrachtgever niettemin opdracht geeft tot het pogen tot voornoemd herstel, is Leverancier gerechtigd de kosten gemoeid met het herstel separaat door te berekenen tegen de reguliere kosten en reguliere tarieven van Leverancier.

Service Level Agreement

- 10.10 Leverancier verklaart zich bereid om – indien en voor zover zulks niet reeds geregeld is in de Overeenkomst – op eerste verzoek van Opdrachtgever een of meer Service Level Agreements (SLA's) te sluiten, waarin concrete Service Levels ter zake van het in lid 3 bedoelde Onderhoud worden vastgelegd en waarin maatregelen zijn opgenomen ter zake van het al dan niet halen van de afgesproken Service Levels. In ieder geval zullen de volgende zaken als Service Level worden opgenomen, waarbij geldt dat Service Levels, tenzij anders overeengekomen, resultaatsverbintenissen betreffen:
- i) de reactietijd, zijnde de tijd waarbinnen Leverancier op een melding door Opdrachtgever van een Gebrek en andere verzoeken van Opdrachtgever om dienstverlening adequaat moet reageren;
 - ii) de functiehersteltijd, zijnde de periode gelegen tussen het moment waarop een Gebrek bij Leverancier wordt gemeld en het moment waarop dit is verholpen.
- 10.11 De gevolgen van het niet halen van Service Levels worden in de Overeenkomst en/of de SLA geregeld, met dien verstande dat bij:
- i) het niet halen van dezelfde Service Levels gedurende meerdere achtereenvolgende meetperiodes; of
 - ii) het gedurende een periode van zes (6) aaneengesloten meetperiodes drie (3) maal niet halen van dezelfde Service Levels

Opdrachtgever gerechtigd is:

- i) van Leverancier een verbeterplan te verlangen waarmee deze binnen een meetperiode alsnog conform de overeengekomen Service Levels zal presteren; of
 - ii) een overleg op directieniveau te eisen van Leverancier. Indien Leverancier dergelijk overleg weigert, of indien Opdrachtgever de uitkomst van dergelijk overleg onbevredigend acht, is Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst en/of de SLA('s) (gedeeltelijk) te ontbinden.
- 10.12 In het kader van een verbeterplan kunnen Partijen een tijdelijke malusregeling overeenkomen, waarbij het toerekenbaar niet voldoen aan de Service Levels tot een proportionele en tijdelijke korting op de Vergoeding, een boete of de verschuldigdheid van service credits leidt.

- 10.13 Een verbeterplan als bedoeld in lid 11, een malusregeling als bedoeld in lid 12 en/of eventueel in de SLA bedongen maatregelen laten de overige rechten van Opdrachtgever onverlet, waaronder begrepen het recht om naast de maatregel de door hem geleden schade te verhalen. Betaalde sancties (als onderdeel van de afgesproken maatregelen) worden in mindering gebracht op de eventueel te betalen schadevergoeding.

Preventief en Innovatief Onderhoud

- 10.14 In het kader van Preventief Onderhoud garandeert Leverancier ten minste:

- i) dat de ICT Prestatie steeds tijdig zal blijven voldoen aan de voor het Overeengekomen gebruik relevante wet- en regelgeving, tenzij Leverancier aantoont dat de concrete (wijziging in) wet- of regelgeving voor hem niet voorzienbaar was, of aantoont dat de inwerkingtredingstermijn voor de (wijziging van) wet- of regelgeving, gelet op de aard en omvang van de vereiste aanpassingen, redelijkerwijs te kort was om deze tijdig door te voeren;
- ii) dat de ICT Prestatie steeds tijdig geschikt zal blijven voor gegevensuitwisseling met de overige relevante onderdelen van het Applicatielandschap (voor zover dit binnen de invloedssfeer van Leverancier ligt, die delen bekend zijn of behoren te zijn bij Leverancier en Koppelingen onderdeel vormen van de ICT Prestatie) en in dat kader aan de overeengekomen Interoperabiliteitseisen zal blijven voldoen;
- iii) dat eventuele door het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC), zijn rechtsopvolger, of anderszins publiekelijk uitgebrachte veiligheidsadviezen die (mede) zien op de ICT Prestatie zo spoedig mogelijk worden opgevolgd en het risico op misbruik door het tijdig uitbrengen van Updates en/of Upgrades of anderszins zo spoedig mogelijk zal worden gemitigeerd;
- iv) dat de ICT Prestatie door middel van het tijdig uitbrengen van Updates en/of Upgrades steeds tijdig zal blijven voldoen aan opvolgende versies van normen die in de Overeenkomst als vereiste normen zijn gespecificeerd, tenzij Leverancier aantoont dat de concrete (opvolging van de) norm voor hem niet voorzienbaar was, of aantoont dat de inwerkingtredingstermijn voor de (opvolging van de) norm, gelet op de aard en omvang van de vereiste aanpassingen, redelijkerwijs te kort was om deze tijdig door te voeren.

- 10.15 Op verzoek van Opdrachtgever verzorgt Leverancier de Implementatie van Updates en Upgrades. De bepalingen omtrent Implementatie en Acceptatie zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat bij Implementatie van een Update in beginsel geen Acceptatieprocedure zal plaatsvinden.

- 10.16 Opdrachtgever is – behoudens in de situatie als bedoeld in artikel 37.3 (generieke Dienstverlening op Afstand) – gerechtigd het gebruik en/of de Implementatie van Updates en Upgrades te weigeren, zonder dat dit afbreuk doet aan het door Leverancier te verlenen Onderhoud, met dien verstande dat:
- i) er geen sprake is van een tekortkoming van Leverancier in het kader van Onderhoud indien een bepaald Gebrek in een Update en/of Upgrade is verholpen en Opdrachtgever de ingebruikname van die Update of Upgrade weigert;
 - ii) Opdrachtgever maximaal achttien (18) maanden mag achterlopen in het in gebruik nemen van Update en/of Upgrade, bij gebreke waarvan Leverancier na het verstrijken van die periode gerechtigd is de aantoonbare meerkosten voor het blijvend moeten verlenen van Onderhoud op (het betreffende onderdeel van) de door Opdrachtgever gebruikte ICT Prestatie in rekening te brengen.

Rapportage en controle

- 10.17 Leverancier zal periodiek, maar in ieder geval één (1) keer per jaar, aan Opdrachtgever een rapport toesturen over de mate waarin de overeengekomen Service Levels zijn nagekomen en over het niveau van de diensten, waaronder in ieder geval begrepen de Beschikbaarheid en het Onderhoud. De inhoud en frequentie van deze rapportage kan nader omschreven zijn in de Overeenkomst of de SLA.

- 10.18 Na ontvangst van het rapport kan door Opdrachtgever worden vastgesteld of Leverancier zijn verplichtingen uit hoofde van het Onderhoud, waaronder de door hem gegarandeerde Service Levels, heeft gehaald, al dan niet door inschakeling van een derde overeenkomstig artikel 28.

Onderhoud Derdenprogrammatuur

- 10.19 Op het Onderhoud van Derdenprogrammatuur zijn in afwijking van de voorgaande leden van dit artikel de eventueel overeenkomstig artikel 23 kenbaar gemaakte voorwaarden van toepassing.

Later Onderhoud

- 10.20 Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid om, voor zover oorspronkelijk is overeengekomen dat Leverancier geen of slechts onderdelen van het in lid 3 bedoelde Onderhoud verricht, op eerste verzoek van Opdrachtgever alsnog in overleg te treden om te komen tot een nadere overeenkomst of een addendum, en een bijbehorende Service Level Agreement (SLA).

Artikel 11. Vergoeding, facturatie en betaling

- 11.1 De door Opdrachtgever ten behoeve van de ICT Prestatie aan Leverancier te betalen vergoedingen zijn vastgelegd in de Overeenkomst.
- 11.2 Tenzij anders overeengekomen vindt de facturering van de vergoedingen als volgt plaats. Van eenmalige vergoedingen is 30% pas opeisbaar na integrale Acceptatie. Periodieke vergoedingen zijn bij vooruitbetaling verschuldigd, maar 30% van de vergoedingen is pas opeisbaar na integrale Acceptatie. Voor Derdenprogrammatuur is 100% verschuldigd bij levering. Het bepaalde omtrent uitgestelde opeisbaarheid is niet van toepassing indien voor de ICT Prestatie geen Acceptatieprocedure wordt uitgevoerd. Voor de resterende 70% van de eenmalige en periodieke vergoedingen worden in de Overeenkomst afspraken gemaakt.
- 11.3 Indien Leverancier aantoont dat de op grond van artikel 10.14 te verrichten werkzaamheden redelijkerwijs niet te voorzien waren of disproportioneel in omvang zijn, is hij gerechtigd dat onvoorziene en/of disproportionele deel van de werkzaamheden als meerwerk in rekening te brengen, mits daarvoor vooraf toestemming is verkregen van Opdrachtgever. Het uitblijven van toestemming ontslaat Leverancier van de plicht tot het verrichten van het meerwerk.
- 11.4 Meerwerk wordt tijdig aan Opdrachtgever gemeld, komt niet voor vergoeding in aanmerking dan na instemming van Opdrachtgever en wordt steeds apart gefactureerd. Meerwerk wordt verricht tegen de in de Overeenkomst daartoe vermelde tarieven dan wel, bij gebreke daarvan, tegen de reguliere tarieven van Leverancier.
- 11.5 Een factuur dient te voldoen aan de wettelijke eisen alsmede de eisen die in de Overeenkomst worden gesteld. Facturen dienen uiterlijk binnen drie (3) maanden nadat de betreffende werkzaamheden opeisbaar zijn geworden te worden verstuurd. Partijen kunnen in de Overeenkomst een datum vastleggen waarop alle werkzaamheden die vóór een jaarwisseling zijn verricht gefactureerd dienen te zijn.
- 11.6 Tenzij anders overeengekomen bedraagt de betalingstermijn 30 dagen na ontvangst van de factuur.
- 11.7 Tenzij anders overeengekomen verzendt Leverancier de factuur elektronisch overeenkomstig de geldende eisen voor facturatie zoals opgenomen in de in artikel 8.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen of andere normen.
- 11.8 Jaarlijks per 1 januari kunnen de overeengekomen (jaar)tarieven en doorlopende vergoedingen door Leverancier worden aangepast, mits deze aanpassing en de hoogte ervan uiterlijk op de voorafgaande 30 november zijn aangekondigd. Een stijging is gelimiteerd tot maximaal de (eventuele) stijging van het op het moment van aankondiging laatst door het

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerde definitieve prijsindexcijfer dienstenprijzen commerciële dienstverlening en transport (index 2021=100) voor groep J6202, over het gehele jaar in vergelijking met het prijsindexcijfer van het jaar daarvoor van diezelfde index. Indien de index 2021=100 niet (langer) wordt bijgehouden, wordt de opvolger van deze index gebruikt om de maximale indexatie te berekenen. Indien groep J6202 niet (langer) wordt bijgehouden, wordt groep J62 gebruikt om de maximale indexatie te berekenen.

- 11.9 Tenzij anders overeengekomen kunnen de overeengekomen (jaar)tarieven en doorlopende vergoedingen, indien de Overeenkomst op of na 1 september van een bepaald jaar is gesloten, niet door Leverancier worden aangepast op de eerstvolgende 1 januari.
- 11.10 Leverancier is gerechtigd de aantoonbare prijsstijging van Derdenprogrammatuur door te belasten, mits deze prijsstijging ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst nog niet voorzienbaar was.
- 11.11 Indien Leverancier zich overigens geconfronteerd ziet met omstandigheden die niet voorzien, voorzienbaar noch toerekenbaar zijn en die leiden tot een aanzienlijke verhoging van de kosten van de ICT Prestatie, kan hij Opdrachtgever daarover informeren. Een dergelijke aanzienlijke verhoging is voor Overeenkomsten met een beperkte duur meer dan 10% van de nog niet in rekening gebrachte Vergoeding gedurende de resterende looptijd van de Overeenkomst, en voor Overeenkomsten met een onbeperkte duur meer dan 10% van de Jaarvergoeding. Alsdan zullen Partijen op korte termijn in overleg treden over de vraag of voornoemde situatie zich inderdaad voordoet en zo ja, in hoeverre de kostenverhoging naar redelijkheid en billijkheid zal worden vergoed. Opdrachtgever kan niet worden verplicht tot instemming met het vergoeden van de kostenverhoging. Indien Opdrachtgever niet instemt en Leverancier volhardt in haar prijsverhoging, is Opdrachtgever gerechtigd om de ICT Prestatie te beperken of de Overeenkomst op te zeggen. Bij een opzegging is het bepaalde in artikel 27.6, aanhef en onder (i) van overeenkomstige toepassing.
- 11.12 Indien en voor zover de vergoeding en/of het aantal Licenties voor het gebruik van de ICT Prestatie afhankelijk is gesteld van een aan Opdrachtgever gerelateerd getal dat aan wijziging onderhevig is (zoals inwoneraantal, oppervlakte werkgebied, etc.), en in de Overeenkomst geen moment is bepaald voor vaststelling van dat getal (en daarmee de wijziging van de vergoeding), dan zal dit éénmaal per jaar en wel per 1 januari worden gedaan.
- 11.13 Het bepaalde in dit artikel omtrent Derdenprogrammatuur geldt alleen voor zover Leverancier heeft voldaan aan het bepaalde in artikel 3.5.

Artikel 12. Garanties

12.1 Leverancier garandeert dat:

- i) hij alleen Personeel inzet dat beschikt over de overeengekomen en voor het verrichten van de ICT Prestatie benodigde vaardigheden en kwalificaties, rekening houdend met de aard van de te leveren ICT Prestatie en de wijze waarop Leverancier zich als deskundige heeft gepresenteerd. Hij garandeert tevens dat het door hem ingezette Personeel voldoet aan de eisen die dienaangaande aan een vergelijkbare dienstverlener als redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot mogen worden gesteld;
- ii) indien de fabrikant van een aan Opdrachtgever verkocht Product omwille van de veiligheid van het Product een modificatie daarvan voorschrijft, Leverancier ervoor zorgt dat die modificatie zo spoedig mogelijk en kosteloos hetzij door hemzelf hetzij door de fabrikant van het Product wordt uitgevoerd;
- iii) hij tot ten minste tot twee (2) jaar na datum van Acceptatie Onderhoud kan plegen op de ICT Prestatie;
- iv) de ICT Prestatie voldoet en bij Onderhoud zal blijven voldoen aan de voor het Overeengekomen gebruik relevante wet- en regelgeving.

- 12.2 Indien Opdrachtgever tijdens de looptijd van de Overeenkomst op enig tijdstip constateert dat de ICT Prestatie of delen daarvan niet voldoen aan voornoemde garanties, zal Opdrachtgever Leverancier hiervan schriftelijk en in spoedgevallen ook telefonisch op de hoogte stellen. Indien Leverancier van mening is dat Opdrachtgever geen beroep kan doen op de garantiebepalingen, omdat de afwezigheid van een Gebrek niet behoort tot de gegarandeerde eigenschappen of de aanwezigheid van het Gebrek terug te voeren is op niet aan Leverancier toe te rekenen oorzaken of op niet door Leverancier geleverde of geadviseerde Programmatuur of apparatuur, rust de bewijslast ter zake op Leverancier.
- 12.3 Met een 'garantie' of 'garanderen' wordt in deze Inkoopvoorwaarden een resultaatsverbintenis bedoeld met de bewijslastverdeling als bedoeld in het vorige lid.

Artikel 13. Algoritmische toepassingen

- 13.1 In aanvulling op het bepaalde in artikel 12 garandeert Leverancier bij een Algoritmische toepassing dat:
- i) de onderliggende verwerking van Data (waaronder begrepen de op basis daarvan getrokken conclusies) rechtmatig is;
 - ii) Data volgens een gestructureerde aanpak wordt verwerkt teneinde onder meer sociaal geconstrueerde vertekening, onnauwkeurigheden, fouten, vergissingen en "bias" (ongewenste vooringenomenheid) in deze Data zoveel als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen;
 - iii) de Algoritmische toepassing nauwkeurig is.
- 13.2 Leverancier is gerechtigd om de Algoritmische toepassing te verrijken en zijn processen te optimaliseren met behulp van de Data die van Opdrachtgever afkomstig is, en de van die Data afgeleide gegevens, mits deze verrijking op geen enkele wijze te herleiden is tot Opdrachtgever en – voor zover de Data persoonsgegevens betreffen – dit geschiedt overeenkomstig de Verwerkersovereenkomst.
- 13.3 Leverancier zal op eerste verzoek van Opdrachtgever en zonder daarvoor (extra) kosten in rekening te brengen:
- i) betekenisvolle kwantitatieve en kwalitatieve informatie verschaffen over de bij de Algoritmische toepassing gebruikte Data, gebruikte (statistische) modellen en eventuele visualisaties, alsmede alle andere informatie verschaffen die redelijkerwijs vereist is om de werking van de Algoritmische toepassing in algemene zin te kunnen verantwoorden;
 - ii) in een specifieke situatie op individueel niveau uitleggen waarom de Algoritmische toepassing tot een bepaalde conclusie of beslissing is gekomen, in zodanige mate van detail dat de conclusie/beslissing zo nodig in rechte kan worden getoetst.
- 13.4 Opdrachtgever is gerechtigd de in het vorige lid bedoelde informatie met derden te delen, voor zover dit geen bedrijfsgeheimen van Leverancier betreft.
- 13.5 Het controlerecht van artikel 28 strekt zich mede uit tot controle op de correcte werking van voornoemde voorspellings- of beslismodellen/-algoritmes, alsmede van de juistheid van de daaraan ten grondslag liggende Data.

Artikel 14. AI-systemen

- 14.1 In aanvulling op het bepaalde in Artikel 12 en Artikel 13 garandeert Leverancier bij een AI-systeem dat:
- i) het AI-systeem voldoet aan eisen voor nauwkeurigheid, robuustheid en cyberbeveiliging; en
 - ii) passende maatregelen in het AI-systeem zijn verwerkt en genomen om menselijk toezicht mogelijk te maken, die Opdrachtgever ertoe in staat stellen de werking en de output van het AI-systeem op redelijke wijze te begrijpen en te interpreteren.
- 14.2 Voor zover Leverancier kwalificeert als 'aanbieder' in de zin van Verordening (EU) 2024/1689, geldt het volgende. Indien Opdrachtgever schriftelijk verzoekt om aanvullende passende en

doelgerichte risicobeheersingsmaatregelen in het AI-systeem, die onvoorzienbaar waren ten tijde van het doen van de aanbidding door Leverancier, zal Leverancier binnen 20 werkdagen een voorstel doen waarin de omvang, doorlooptijd, impact en kosten van deze aanvullende risicobeheersingsmaatregelen worden gespecificeerd. Na schriftelijk akkoord van Opdrachtgever worden deze afspraken vastgelegd in een nadere overeenkomst of een addendum. Voor zover Leverancier tests dient te verrichten ter vaststelling van deze risicobeheersingsmaatregelen en hun doeltreffendheid in het licht van het beoogde doel en het redelijkerwijs te voorziene misbruik, zal hij deze tests voor rekening van Opdrachtgever verrichten in een daarvoor bestemde omgeving van Opdrachtgever.

- 14.3 Tenzij anders overeengekomen, heeft Leverancier de (zorg)plicht om te voorkomen dat Opdrachtgever niet als 'gebruiksverantwoordelijke', maar als 'aanbieder' wordt gekwalificeerd in de zin van Verordening (EU) 2024/1689. Deze (zorg)plicht kan inhouden dat Leverancier bepaalde handelingen van Opdrachtgever voorkomt of daarvoor waarschuwt.
- 14.4 Leverancier zal Opdrachtgever ondersteunen bij de risicoclassificatie van het AI-systeem. Hij zal eigen overwegingen daaromtrent delen met Opdrachtgever. Indien Leverancier op voorhand voorziet dat het AI-systeem (zeer waarschijnlijk) zal classificeren als AI-systeem met een hoog risico, vermeldt Leverancier dit risico bij het doen van een aanbod in de zin van artikel 3.4.
- 14.5 Voor zover het AI-systeem classificeert als AI-systeem met een hoog risico, garandeert Leverancier dat:
 - i) een conformiteitsbeoordeling en CE-markering zijn uitgevoerd en aangebracht, en dat een nieuwe conformiteitsbeoordeling wordt uitgevoerd wanneer het AI-systeem tijdens de looptijd van de Overeenkomst wezenlijk wordt gewijzigd; en
 - ii) een systeem voor kwaliteitsbeheer in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2024/1689 is vastgesteld, uitgevoerd en gedocumenteerd voordat het AI-systeem wordt geleverd, en dat hij dit systeem in stand zal houden.
- 14.6 Leverancier waarborgt dat het AI-systeem capaciteiten heeft die de automatische registratie van gebeurtenissen tijdens de werking van het AI-systeem ('logging') mogelijk maken.
- 14.7 De logging strekt ertoe een mate van traceerbaarheid van de werking van het AI-systeem te waarborgen tijdens de levensduur ervan, die passend is voor het beoogde doel van het AI-systeem en het redelijkerwijs te voorziene misbruik.
- 14.8 Leverancier zal desgevraagd alle noodzakelijke bijstand verlenen bij een eventueel noodzakelijke beoordeling van de gevolgen voor de grondrechten in de zin van artikel 27 van Verordening (EU) 2024/1689.
- 14.9 Tenzij anders overeengekomen zal Leverancier, indien de ICT Prestatie (mede) het Onderhoud van een AI-systeem betreft, als onderdeel van de Gebruikersondersteuning hulp bieden bij vragen over de werking en de (technische interpretatie van) output van het AI-systeem.
- 14.10 Indien hij hiertoe wettelijk verplicht is, zal Opdrachtgever zijn eindgebruikers op transparante wijze informeren over het AI-systeem bij de implementatie en het gebruik daarvan. Dit omvat waar relevant het verstrekken van duidelijke disclaimers over de beperkingen en mogelijkheden van het AI-systeem. Leverancier is verantwoordelijk voor het verstrekken van deze informatie aan Opdrachtgever.
- 14.11 Onverminderd de generieke plicht van Leverancier om Onderhoud te verrichten, kan Leverancier een gestructureerd systeem aanbieden waarmee Opdrachtgever eventuele onnauwkeurigheden of onvolkomenheden met betrekking tot het AI-systeem kan melden bij Leverancier. Leverancier kan dergelijke meldingen gebruiken om verbeteringen van het AI-systeem door te voeren.

Artikel 15. Documentatie en informatie

- 15.1 Leverancier zal Opdrachtgever voorzien van voldoende en begrijpelijke Documentatie, met daarin minimaal een beschrijving van de relevante functies, functionaliteiten en gebruiksinstructies van de ICT Prestatie. Het detailniveau van de Documentatie wordt afgestemd op de aard en het gebruik van de ICT Prestatie en in onderling overleg vastgesteld.
- 15.2 De Documentatie voor eindgebruikers is in de Nederlandse taal opgesteld, overige documentatie mag ook in het Engels zijn opgesteld.
- 15.3 De Documentatie zal zodanig zijn en blijven:
- i) dat zij een juiste, volledige en gedetailleerde beschrijving geeft van de door Leverancier te leveren ICT Prestatie, alsmede de functies daarvan;
 - ii) dat zij een juiste en volledige beschrijving geeft van de door Leverancier in het kader van de Implementatie of het Onderhoud gemaakte instellingen/parametriseringen;
 - iii) dat eindgebruikers van alle mogelijkheden van de ICT Prestatie gebruik kunnen maken en de werking ervan goed kunnen begrijpen;
 - iv) dat zij geschikt is om op basis hiervan de ICT Prestatie te kunnen testen in het kader van een Acceptatieprocedure;
 - v) dat zij geschikt is om op basis hiervan de ICT Prestatie adequaat te kunnen beheren en te kunnen inpassen in het Applicatielandschap overeenkomstig de documentatie-eisen over inpasbaarheid uit de in artikel 8.1 bedoelde normen.
- 15.4 Zodra blijkt dat de Documentatie niet of niet langer juist of volledig is, zal Leverancier de Documentatie zo spoedig mogelijk en kosteloos actualiseren en ter hand stellen.

Artikel 16. Productmanagement

- 16.1 Onverminderd het eventueel overeengekomen Onderhoud zal Leverancier Opdrachtgever periodiek en tijdig informeren over de planning en beoogde functionaliteiten (soms 'roadmap' genoemd).
- 16.2 Voor zover Leverancier een generiek (fysiek of virtueel) orgaan of platform faciliteert ten behoeve van (een deel van) zijn klanten voor het delen van kennis en ervaring over de ICT Prestatie en/of het bespreken van de (te verwachten) ontwikkelingen van de ICT Prestatie, zal Leverancier Opdrachtgever daar kosteloos en zonder beperkingen toegang toe verlenen.

Artikel 17. Aansprakelijkheid

- 17.1 De Partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen, of jegens de ander onrechtmatig handelt, is tegenover de andere Partij aansprakelijk voor de door deze aldus geleden en/of te lijden schade.
- 17.2 Voor zover nakoming niet reeds blijvend onmogelijk is, of de verbintenis voortvloeit uit onrechtmatige daad of strekt tot schadevergoeding, vindt lid 1 slechts toepassing met inachtneming van het bepaalde in artikel 27.9 omtrent verzuim.
- 17.3 De in lid 1 bedoelde aansprakelijkheid voor persoons- en zaakschade en daaruit voortvloeiende schade, is beperkt tot een bedrag van € 1.250.000,- per gebeurtenis. De totale aansprakelijkheid per kalenderjaar bedraagt evenwel nooit meer dan tweemaal voornoemd maximum, ongeacht het aantal gebeurtenissen. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.
- 17.4 De aansprakelijkheid voor overige schade is beperkt tot tweemaal de Jaarvergoeding per gebeurtenis. De totale aansprakelijkheid per jaar bedraagt evenwel nooit meer dan viermaal de Jaarvergoeding (ongeacht het aantal gebeurtenissen). Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.
- 17.5 De in dit artikel opgenomen beperkingen van aansprakelijkheid zijn niet van toepassing:
- i) in geval van aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel en/of;

- ii) indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van de andere Partij of diens Personeel; en/of
- iii) in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 21;
- iv) ten aanzien van door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boetes:
 - 1. voor zover die boetes ook rechtstreeks aan Leverancier hadden kunnen worden opgelegd, maar niet zijn opgelegd; en
 - 2. onder de voorwaarde dat Opdrachtgever Leverancier:
 - a. onverwijld schriftelijk informeert over een door een toezichthoudende autoriteit gestart onderzoek dat kan leiden tot een boete alsmede over het bestaan en de inhoud van de opgelegde boete; en
 - b. volledig betreft bij het voeren van verweer tegen die boete of, indien Partijen dit overeenkomen, het aan Leverancier toe te rekenen deel van die boete.

17.6 Alle verplichtingen met betrekking tot Personeel van Leverancier krachtens de belasting-, zorgverzekerings- en socialeverzekeringswetgeving komen ten laste van Leverancier. Leverancier vrijwaart Opdrachtgever tegen elke aansprakelijkheid die daarmee verband houdt. Op deze vrijwaring zijn de voorgaande beperkingen van aansprakelijkheid niet van toepassing.

Artikel 18. Verzekering

- 18.1 Leverancier heeft zich op een naar verkeersnormen passende en gebruikelijke wijze verzekerd tegen alle aansprakelijkheid voortvloeiende uit de Overeenkomst en de onderhavige voorwaarden, en houdt zich zodanig verzekerd. Dit betekent dat Leverancier in ieder geval passend verzekerd is voor beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid, althans dat hij op andere wijze aantoonbaar voldoende waarborgen biedt ter dekking van eventuele aansprakelijkheid.
- 18.2 De in het vorige lid bedoelde verzekering/waarborg biedt dekking voor ten minste twee gebeurtenissen als bedoeld in artikel 17.3 en 17.4 per jaar, en biedt dekking voor ten minste de bedragen als bedoeld in voornoemde artikelen per jaar.

Artikel 19. Geheimhouding

- 19.1 Partijen maken hetgeen hun bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt, en waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs kunnen vermoeden, op geen enkele wijze verder bekend, behalve wanneer:
- i) een wettelijk voorschrift dit verplicht;
 - ii) een bevoegde toezichthouder dit verplicht in het kader van een onderzoek;
 - iii) de rechter of een door Partijen aangewezen geschillenbeslechter hen in een uitspraak tot bekendmaking verplicht;
 - iv) bekendmaking noodzakelijk is voor uitvoering van de Overeenkomst;
 - v) bekendmaking noodzakelijk is voor intern beraad.
- 19.2 De in het vorige lid bedoelde verplichting duurt voort tot twee (2) jaar na afloop van de Overeenkomst.
- 19.3 Partijen verplichten hun Personeel om de geheimhoudingsverplichting opgenomen in de vorige leden na te komen.
- 19.4 De inhoud van de onder de Inkoopvoorwaarden gesloten Overeenkomst(en) als zodanig mag met andere gemeenten, aan gemeenten gelieerde rechtspersonen en gemeentelijke samenwerkingsverbanden worden gedeeld.
- 19.5 Partijen geven alle gegevens die zij van elkaar hebben ontvangen en die vertrouwelijk van aard zijn op eerste schriftelijke verzoek terug.
- 19.6 De Partij die de in dit artikel opgenomen geheimhoudingsverplichting schendt, is aan de andere Partij een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van € 10.000,- per overtreding. Samenhangende overtredingen worden daarbij aangemerkt als één overtreding. Het

bepaalde in dit artikel is onverminderd het recht de daadwerkelijk geleden schade te verhalen (met inachtneming van artikel 17), waarbij betaalde boetes in mindering worden gebracht op de schadevergoeding.

Artikel 20. Overmacht

- 20.1 Een tekortkoming in de nakoming van de Overeenkomst, die niet te wijten is aan schuld van een Partij en evenmin krachtens wet, rechtshandeling of in het maatschappelijk rechtsverkeer geldende opvatting voor rekening van de betreffende Partij komt, levert overmacht op.
- 20.2 Onder overmacht aan de zijde van Leverancier wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan Personeel, stakingen, ziekte van Personeel (m.u.v. pandemie), verlate aanlevering of ongeschiktheid van voor het verrichten van de ICT Prestatie benodigde goederen dan wel liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen. Een aantoonbare storing van nuts-/telecomvoorzieningen wordt wel als overmacht beschouwd, tenzij deze veroorzaakt is door Leverancier of de ICT Prestatie juist ziet op het beschikbaar houden van voornoemde voorzieningen.
- 20.3 Het kan voorkomen dat Leverancier ter zake van een tekortkoming als bedoeld in lid 1 aanspraak kan maken op enig voordeel dat hij bij behoorlijke nakoming van de Overeenkomst niet zou hebben gehad. In dit geval vergoedt Leverancier de door Opdrachtgever als gevolg van die tekortkoming geleden schade tot maximaal de waarde van dat voordeel. Deze vergoeding mag de overeengekomen beperking van aansprakelijkheid niet overstijgen.

Artikel 21. Intellectuele eigendom

- 21.1 Tenzij anders overeengekomen berusten alle rechten van intellectuele eigendom op de krachtens de Overeenkomst door Leverancier ter beschikking gestelde ICT Prestatie uitsluitend bij Leverancier of diens licentiegever(s).
- 21.2 Alle rechten op Data die afkomstig zijn van Opdrachtgever, ten behoeve van Opdrachtgever zijn verzameld of door Leverancier worden verzameld bij het gebruik van de ICT Prestatie door Opdrachtgever, (blijven) rusten bij Opdrachtgever, ongeacht waar deze Data staan opgeslagen en ongeacht of de Data na initiële ontvangst zijn bewerkt of niet.
- 21.3 Tenzij anders overeengekomen verleent Leverancier een Licentie op de ICT Prestatie. Indien voor de Licentie periodiek een vergoeding verschuldigd is en/of indien sprake is van Dienstverlening op Afstand, is de duur van de Licentie gelijk aan de looptijd van de Overeenkomst. In overige gevallen is de Licentie eeuwigdurend en onherroepelijk. De Licentie omvat in ieder geval het recht de ICT Prestatie (en alle daarin besloten liggende informatie en kennis) te gebruiken voor het Overeengekomen gebruik en voor testdoeleinden, met inbegrip van alle daarvoor redelijkerwijs noodzakelijke (al dan niet tijdelijke) verveelvoudigingen en openbaarmakingen. Tenzij anders overeengekomen omvat de Licentie niet het recht zelf exploitatiehandelingen te verrichten (waaronder het verstrekken van sub-licenties en het overdragen van de Licentie).
- 21.4 De rechten van intellectuele eigendom op Maatwerkprogrammatuur berusten bij Opdrachtgever. Deze rechten worden hierbij overgedragen door Leverancier aan Opdrachtgever, die deze overdracht hierbij aanvaardt. Deze overdracht ziet op alle huidige en toekomstige rechten in de meest ruime zin van het woord. Leverancier doet voorts – voor zover de wet dat toestaat – onherroepelijk afstand van eventuele persoonlijkheidsrechten op de Maatwerkprogrammatuur. Leverancier zal alle broncodes van de betreffende Maatwerkprogrammatuur aan Opdrachtgever ter beschikking stellen. De eenmalige koopprijs voor de overdracht van de rechten wordt geacht besloten te liggen in de Vergoeding. De overdracht en de levering van de rechten en eerdergenoemde broncode vindt plaats onder de opschortende voorwaarde van betaling van het betreffende gedeelte van de Vergoeding. Partijen erkennen dat aanpassingen of uitbreidingen die door Leverancier zijn verricht in het kader van Innovatief Onderhoud niet kwalificeren als Maatwerkprogrammatuur, tenzij Opdrachtgever deze expliciet en afzonderlijk als ontwikkelopdracht heeft vergoed.

- 21.5 Tenzij anders overeengekomen wordt Maatwerkprogrammatuur als Open Source-programmatuur ter beschikking gesteld, met uitzondering van Maatwerkprogrammatuur die niet los van de gecontracteerde Standaardprogrammatuur kan worden gebruikt.
- 21.6 Tenzij anders overeengekomen komen de rechten van intellectuele eigendom op Maatwerkprogrammatuur die wordt ontwikkeld in opdracht van meerdere Opdrachtgevers gezamenlijk, toe aan deze Opdrachtgevers gezamenlijk.
- 21.7 Leverancier garandeert dat de door hem aan Opdrachtgever verstrekte ICT Prestatie geen inbreuk maakt op enige intellectuele eigendomsrechten of andere rechten, waaronder persoonlijkheidsrechten, van derden. Leverancier vrijwaart Opdrachtgever en stelt Opdrachtgever schadeloos voor alle aanspraken van derden gebaseerd op de stelling dat door Leverancier aan Opdrachtgever ter beschikking gestelde ICT Prestatie inbreuk maakt op bedoelde rechten van die derden, onder voorwaarde dat Opdrachtgever Leverancier onverwijld schriftelijk informeert over het bestaan en de inhoud van de aanspraak en de afhandeling van de zaak, waaronder het treffen van eventuele schikkingen, geheel overlaat aan Leverancier. Opdrachtgever zal daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking verlenen, zodat Leverancier zich effectief tegen deze aanspraken kan verweren. Deze vrijwaring kan niet worden ingeroepen voor zover de inbreukmakende inhoud is aangeleverd door Opdrachtgever.
- 21.8 Indien Opdrachtgever door een derde het recht tot gebruik van de ICT Prestatie of delen daarvan wordt ontzegd (of een dergelijke situatie dreigt), zal (of kan) Leverancier voor zijn rekening en te zijner keuze onverwijld:
- i) zorgen dat Opdrachtgever alsnog het recht verkrijgt het gebruik voort te zetten; en/of
 - ii) het inbreukmakende onderdeel vervangen door een ander onderdeel dat geen inbreuk maakt op dergelijke rechten van derden; en/of
 - iii) het inbreukmakende onderdeel zodanig wijzigen dat de inbreuk wordt opgeheven.
- 21.9 Bij vervanging of wijziging als onder (ii) en (iii) bedoeld, zal de functionaliteit van de vervangende onderdelen minimaal gelijkwaardig zijn aan de vervangen onderdelen en zullen de verstrekte garanties volledig intact blijven.
- 21.10 Het kan voorkomen dat derden Opdrachtgever aansprakelijk stellen, omdat zij beweren dat Opdrachtgever hun intellectuele eigendomsrechten schendt. In dit geval is Opdrachtgever, onverminderd het voorgaande, gerechtigd om de Overeenkomst schriftelijk, buiten rechte geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Een dergelijke ontbinding laat de overige rechten van Opdrachtgever onverlet.
- 21.11 Het bepaalde in lid 7 t/m lid 10 is niet van toepassing indien de verweten inbreuk verband houdt met door Opdrachtgever ter gebruik, bewerking, verwerking of onderhoud aan Leverancier ter beschikking gestelde Programmatuur of andere materialen, dan wel met wijzigingen die Opdrachtgever zonder schriftelijke toestemming van Leverancier aan de ICT Prestatie heeft aangebracht.

Artikel 22. Toegang tot Data en autorisaties

- 22.1 Indien de te leveren ICT Prestatie in staat is om Data te genereren, te verzamelen of anderszins te verwerven, en/of er bij de te verrichten diensten Data worden gegenereerd, verzameld, of anderszins worden verworven, zal Leverancier Opdrachtgever daarvan op de hoogte stellen.
- 22.2 Leverancier stelt Opdrachtgever kosteloos technisch in staat om de Data in te zien en voor eigen gebruik te kunnen opslaan. Leverancier kan aan deze verplichting onder meer voldoen door:
- i) de Data aan Opdrachtgever te verstrekken;
 - ii) Opdrachtgever in staat te stellen om de Data in realtime in te zien en een kopie daarvan te downloaden;

- iii) de Data gedurende de looptijd van de Overeenkomst onder zich te houden en Opdrachtgever op eerste verzoek een kopie van de Data te verstrekken;
 - iv) Documentatie aan Opdrachtgever te verstrekken om Opdrachtgever in staat te stellen de Data zelf uit de ICT Prestatie te ontsluiten; of
 - v) aan Opdrachtgever Koppelingen ter beschikking te stellen, teneinde Opdrachtgever in staat te stellen de Data zelf op te vragen via deze Koppelingen.
- 22.3 De ter beschikking gestelde of beschikbaar gemaakte Data zal:
- i) in een algemeen leesbaar elektronisch bestandsformaat worden verstrekt;
 - ii) vergezeld gaan van Documentatie met een juiste, volledige en gedetailleerde beschrijving van de aan de Data ten grondslag liggende datamodellen; en
 - iii) voldoen aan de voorschriften die aan Data worden gesteld in de Wet open overheid, de Wet hergebruik van overheidsinformatie en andere wet- en regelgeving die op Opdrachtgever van toepassing is, alsmede de in de Overeenkomst gestelde eisen, waaronder de Interoperabiliteitseisen.
- 22.4 Indien (de beschrijving van) het datamodel als bedoeld in het vorige lid een bedrijfsgeheim van Leverancier betreft, kan Leverancier van Opdrachtgever eisen dat eenieder die inzage krijgt in (de beschrijving van) het datamodel vooraf een geheimhoudingsovereenkomst ondertekent. Deze geheimhoudingsovereenkomst mag niet in de weg staan aan de in dit artikel beschreven doelstellingen. Leverancier geeft bij het sluiten van de Overeenkomst aan of het sluiten van een geheimhoudingsovereenkomst voor zijn datamodellen noodzakelijk is.
- 22.5 Opdrachtgever is gerechtigd de Data voor eigen gebruik op te slaan en verder te gebruiken, waaronder begrepen het recht van Opdrachtgever om de Data openbaar inzichtelijk te maken en ter beschikking te stellen aan derden. Voor zover op de Data die ontstaan bij gebruik door Opdrachtgever of die specifiek zien op het gebruik van de ICT Prestatie door Opdrachtgever, hoe ook genaamd, rechten van intellectuele eigendom (komen te) rusten, is wat in artikel 21 is bepaald omtrent rechten van intellectuele eigendom van overeenkomstige toepassing.
- 22.6 Indien de door Leverancier geleverde Data onjuist en/of onvolledig blijken te zijn, zal Leverancier, ook tot zes (6) maanden na beëindiging van de Overeenkomst, kosteloos zijn medewerking verlenen om deze onjuistheid en/of onvolledigheid te corrigeren, tenzij Leverancier aantoont dat de onjuistheid en/of onvolledigheid niet aan hem toerekenbaar is.
- 22.7 Leverancier zal, onverminderd de verplichting tot het verstrekken van Documentatie, op eerste verzoek alles doen wat redelijkerwijs van hem gevergd kan worden om Opdrachtgever te helpen bij het duiden en interpreteren van de context van de verwerking van de Data. Leverancier zal kosteloos voldoen aan deze verplichting, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen omtrent de vergoeding hiervan.
- 22.8 Indien Leverancier zelf (mede) toegang heeft tot de Data, gelden de volgende bepalingen:
- i) Leverancier zal de Data die afkomstig zijn van Opdrachtgever, ten behoeve van Opdrachtgever zijn verzameld of door Leverancier worden verzameld bij het gebruik van de ICT Prestatie door Opdrachtgever uitsluitend gebruiken voor de uitvoering van de Overeenkomst en de nakoming van op Leverancier rustende wettelijke verplichtingen;
 - ii) Leverancier zal op eerste verzoek van Opdrachtgever overgaan tot vernietiging van de Data (tegen afgifte van een verklaring van vernietiging);
 - iii) Leverancier zal gedurende de looptijd van de Overeenkomst niet overgaan tot vernietiging van de Data zonder een verzoek van Opdrachtgever daartoe; en
 - iv) Bij het einde van de Overeenkomst zal Leverancier op eerste verzoek van Opdrachtgever de Data vernietigen. Zolang dit verzoek uitblijft, zal Leverancier de Data blijven verwerken voor rekening van Opdrachtgever. Leverancier is gerechtigd de Data na het einde van de Overeenkomst te vernietigen, maar niet voordat hij Opdrachtgever tweemaal met tussenpozen van minstens 30 dagen schriftelijk en expliciet de redelijke kans heeft geboden om de Data te downloaden of anderszins te verkrijgen, onder nadrukkelijke aanzegging van de datum waarop de Data zullen worden vernietigd.

- 22.9 Hetgeen is bepaald in lid 2 t/m 7 geldt niet indien en voor zover:
- i) het nakomen van de verplichtingen te allen tijde technisch onmogelijk is (geweest);
 - ii) het nakomen van de verplichtingen in strijd komt met andere wettelijke verplichtingen, waaronder de plicht om intellectuele eigendomsrechten van derden te respecteren;
 - iii) de Data bedrijfsgeheimen van Leverancier betreffen en het belang bij geheimhouding daarvan niet redelijkerwijs kan worden gediend door het sluiten van een geheimhoudingsovereenkomst; of
 - iv) Opdrachtgever expliciet en ondubbelzinnig bij Leverancier heeft aangegeven de Data niet te willen ontvangen of anderszins in te willen zien.
- 22.10 Indien Leverancier voorafgaand aan het verlenen van toegang tot de opgeslagen Data signaleert dat hiermee een bepaalde beveiliging (waaronder begrepen autorisaties) wordt omzeild, zal hij Opdrachtgever daarover voorafgaand informeren en uitdrukkelijk waarschuwen.
- 22.11 Opdrachtgever is zelf aansprakelijk voor het gebruik van de op grond van dit artikel verkregen Data. Opdrachtgever vrijwaart Leverancier voor eventuele aanspraken van derden die uit dit gebruik voortvloeien.

Artikel 23. Derdenprogrammatuur

Derdenprogrammatuur

- 23.1 Leverancier zal in het kader van Onderhoud tijdig Updates en Upgrades uitbrengen, om zodoende de compatibiliteit met Derdenprogrammatuur waarvan de ICT Prestatie afhankelijk is te blijven garanderen.
- 23.2 Het kan voorkomen dat Leverancier kan bewijzen dat een Gebrek in de ICT Prestatie wordt veroorzaakt door een fout in Derdenprogrammatuur. In dit geval wordt het betreffende Gebrek niet als Gebrek beschouwd, tenzij Leverancier de betreffende fout in de Derdenprogrammatuur had behoren te kennen en het effect van de betreffende fout in de eigen ICT Prestatie redelijkerwijs vermeden had kunnen worden. Deze bepaling is uitsluitend van toepassing indien Leverancier heeft voldaan aan de in artikel 3.5 bedoelde informatieverplichtingen.
- 23.3 Het in het vorige lid bepaalde laat onverlet dat Leverancier in voorkomend geval binnen de kaders van het Onderhoud alle redelijke inspanningen zal betrachten om zo spoedig mogelijk het Gebrek alsnog op te lossen. Dat kan bijvoorbeeld door de fout in de Derdenprogrammatuur in de eigen ICT Prestatie te omzeilen en/of door Opdrachtgever zo spoedig mogelijk te voorzien van Updates en/of Upgrades van de ICT Prestatie en/of de Derdenprogrammatuur.
- 23.4 Tenzij anders overeengekomen is het bepaalde in leden 1 t/m 3 alleen van toepassing op Derdenprogrammatuur die door Opdrachtgever wordt verveelvoudigd in de zin van de Auteurswet of anderszins door Opdrachtgever wordt gebruikt.
- 23.5 Indien de eventueel toepasselijke (licentie- en onderhouds)voorwaarden van de Derdenprogrammatuur gedurende de looptijd van de Overeenkomst wijzigen, zal Leverancier dit aan Opdrachtgever mededelen. Hij zal Opdrachtgever alsdan de nieuwe versie van deze voorwaarden ter hand stellen en aangeven welke majeure wijzigingen in de voorwaarden zijn doorgevoerd.
- 23.6 Indien Leverancier gedurende de looptijd van de Overeenkomst nieuwe of aanvullende Derdenprogrammatuur gaat aanbieden aan Opdrachtgever, zal hij voldoen aan de in artikel 3.5 bedoelde informatieverplichtingen.

Brokers

- 23.7 Voor zover de rol van Leverancier er louter in is gelegen om Opdrachtgever te voorzien van (Licenties op) Derdenprogrammatuur, is hij er als broker voor verantwoordelijk dat de Inkoopvoorwaarden van toepassing worden verklaard in zijn relatie met de leverancier van die Derdenprogrammatuur. De broker is enkel gerechtigd van de Inkoopvoorwaarden afwijkende voorwaarden overeen te komen na schriftelijke toestemming van Opdrachtgever. Deze schriftelijke toestemming kan ook in algemene zin door Opdrachtgever worden gegeven, waarna Leverancier de specifieke afwijkende voorwaarde overeen mag komen met alle (toekomstige) leveranciers van Derdenprogrammatuur.

Artikel 24. Vervanging Personeel

- 24.1 Opdrachtgever kan vervanging verlangen van Personeel, indien hij de inzet daarvan om redenen in de persoon gelegen niet langer wenselijk acht. Opdrachtgever zal schriftelijk gemotiveerd kenbaar maken aan Leverancier waarom deze persoon niet voldoet.
- 24.2 Bij vervanging van Personeel brengt Leverancier geen daarmee verband houdende kosten aan Opdrachtgever in rekening, tenzij Leverancier aantoont dat het verzoek tot vervanging geen redelijke grondslag had.
- 24.3 Bij vervanging van Personeel stelt Leverancier tegen hetzelfde tarief Personeel beschikbaar dat qua deskundigheid, opleiding en ervaring ten minste gelijkwaardig is aan het oorspronkelijk ingezette Personeel dan wel voldoet aan hetgeen Partijen daarover zijn overeengekomen.

Artikel 25. Software Bill of Materials

- 25.1 Tenzij anders overeengekomen onderhoudt Leverancier een Software Bill of Materials ('SBOM') en stelt hij deze kosteloos beschikbaar aan Opdrachtgever. Hierin wordt volledig en uitputtend beschreven uit welke onderdelen de ICT Prestatie bestaat, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen eigen Programmatuur, Derdenprogrammatuur en aan de Leverancier toegeleverde programmatuur. Tenzij anders overeengekomen, en indien en voor zover van toepassing, stelt deze SBOM Opdrachtgever in staat om inzicht te krijgen in:
- i) de onderdelen waaruit de ICT Prestatie bestaat, de vraag of deze onderdelen als gesloten of Open Source-programmatuur worden aangeboden en onder welke licentie deze onderdelen worden aangeboden. Ook deelt Leverancier een correcte en complete package-URL voor de identificatie van de bron en de licentie van het onderdeel;
 - ii) de directe of anderszins wezenlijke toeleveringsketen van Leverancier;
 - iii) de relaties tussen onderdelen, Leverancier en betrokken derden;
 - iv) de bron van de Programmatuur;
 - v) de ontvangers van de Data die met de ICT Prestatie worden verwerkt;
 - vi) de (fysieke) locatie(s) van de Data die met de ICT Prestatie worden verwerkt;
 - vii) de privacy- en beveiligingsrisico's van de ICT Prestatie.
- 25.2 Leverancier voldoet in ieder geval aan zijn plichten uit het vorige lid indien hij is gecertificeerd voor ISO/IEC-norm 5230:2020 en dit certificaat overlegt.
- 25.3 Voor zover het verstrekken van onderdelen van de SBOM een aantoonbaar gevaar zou opleveren voor de cyberbeveiliging van de ICT Prestatie, bijvoorbeeld doordat het prijsgeven van dit onderdeel leidt tot de mogelijkheid tot reverse engineering, is Leverancier niet verplicht deze onderdelen aan Opdrachtgever beschikbaar te stellen. Leverancier verklaart zich wel reeds nu voor alsdan bereid om deze onderdelen beschikbaar te stellen wanneer het betreffende onderdeel betrokken is bij een incident in verband met informatiebeveiliging, teneinde Opdrachtgever in staat te stellen het incident op te lossen en de gevolgen van het incident te beperken.
- 25.4 De SBOM heeft een vertrouwelijk karakter. In afwijking van artikel 19.2 blijft de geheimhoudingsplicht ook na twee (2) jaar na afloop van de Overeenkomst gelden. In afwijking van artikel 19.4 is Opdrachtgever niet gerechtigd de SBOM met anderen te delen.

- 25.5 Opdrachtgever is evenwel gerechtigd de SBOM te delen met het CSIRT. Partijen kunnen tevens overeenkomen dat Leverancier de SBOM niet aan Opdrachtgever, maar aan het CSIRT toestuurt.

Artikel 26. Overname van onderneming

- 26.1 Leverancier staat ervoor in dat, wanneer zijn onderneming wordt overgenomen door een derde, hij aan alle contractuele eisen zal blijven voldoen, dat de continuïteit geborgd blijft en dat de overname niet in strijd is met de bepalingen van art. 2.163f Aanbestedingswet.

Artikel 27. Opschorting, opzegging en ontbinding

Opschorting

- 27.1 Leverancier is niet gerechtigd zijn verplichtingen op te schorten dan na het sturen van een ingebrekestelling, waarin aan Opdrachtgever een redelijke termijn van minimaal 30 dagen wordt geboden om alsnog aan de verplichtingen te voldoen en waarin uitdrukkelijk wordt gewezen op de gevolgen van een mogelijk beroep op opschorting.

Opzegging

- 27.2 Overeenkomsten voor bepaalde tijd kunnen – behoudens de specifieke opzeggingsgronden in de Inkoopvoorwaarden of de Overeenkomst – niet tussentijds worden opgezegd (artikel 7:408 lid 1 BW is niet van toepassing). Overeenkomsten voor onbepaalde tijd kunnen worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van respectievelijk drie (3) maanden voor Opdrachtgever en achttien (18) maanden voor Leverancier.
- 27.3 Ook als meerdere Overeenkomsten onderlinge samenhang vertonen (bijv. een licentie- en een onderhoudsovereenkomst), is Opdrachtgever niettemin gerechtigd slechts een deel van de Overeenkomsten (selectief) op te zeggen tegen het einde van de dan actuele looptijd en met inachtneming van een opzegtermijn van drie (3) maanden. Een dergelijke opzegging heeft overigens geen effect op de overige samenhangende Overeenkomsten.
- 27.4 Opdrachtgever is voorts bevoegd de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten, met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf (12) maanden, op te zeggen tegen de datum:
- i) dat de rechten en verplichtingen van Opdrachtgever onder algemene titel overgaan op een andere partij (bijv. vanwege een gemeentelijke herindeling); of
 - ii) dat de betreffende activiteiten van Opdrachtgever worden uitbesteed aan een gemeenschappelijke regeling of soortgelijke andere entiteit met een publieke functie.
- 27.5 Het kan voorkomen dat landelijk beleid wijzigt op een manier die ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst nog niet voorzienbaar is, waardoor Opdrachtgever gehouden is om tegen een bepaalde datum over te stappen op een landelijke voorziening die een (gedeeltelijk) functioneel alternatief vormt voor het met de ICT Prestatie Overeengekomen gebruik. In dit geval is Opdrachtgever gerechtigd, met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf (12) maanden, de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten (voor dat deel) op te zeggen tegen voornoemde datum.
- 27.6 In geval van opzegging op grond van lid 4 of lid 5 vindt tussen Opdrachtgever en Leverancier afrekening plaats op basis van de door Leverancier:
- i) ter uitvoering van de Overeenkomst ten tijde van de opzegging reeds verrichte werkzaamheden; en
 - ii) in redelijkheid gemaakte kosten; en
 - iii) in redelijkheid voor de toekomst reeds aangegane verplichtingen; en
 - iv) gederfde winst.
- 27.7 Bij de berekening van de in het vorige lid bedoelde afrekening wordt steeds gecorrigeerd voor de voorzienbare en/of redelijkerwijs te verwachten herinzet van productiefactoren door Leverancier.

- 27.8 Voor zover Partijen over de hoogte van het in het vorige lid bedoelde bedrag geen overeenstemming weten te bereiken, wordt dit bedrag op basis van algemeen aanvaarde boekhoudkundige principes vastgesteld door een door beide Partijen gezamenlijk te benoemen onafhankelijke en ter zake deskundige derde. De kosten voor het onderzoek van deze derde worden tussen Partijen evenredig verdeeld.

Ontbinding

- 27.9 Indien een Partij tekortschiet in de nakoming van een overeengekomen verplichting, kan de andere Partij haar in gebreke stellen waarbij de nalatige Partij alsnog een redelijke termijn voor de nakoming wordt gegund. Blijft nakoming ook dan uit dan is de nalatige Partij in verzuim. Ingebrekestelling is niet nodig wanneer voor de nakoming een fatale termijn geldt, nakoming blijvend onmogelijk is, indien uit een mededeling en/of de houding van de andere Partij moet worden afgeleid dat deze in de nakoming van haar verplichting zal tekortschieten.
- 27.10 Onverminderd hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald, en onverminderd hetgeen overigens in de wet is bepaald, kan elk van de Partijen de Overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden indien de andere Partij in verzuim is dan wel een van de overige situaties als bedoeld in lid 11 zich voordoet.
- 27.11 Onverminderd hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald, en onverminderd hetgeen overigens in de wet is bepaald, kan Opdrachtgever de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten door middel van een aangetekend schrijven ontbinden binnen twaalf (12) maanden nadat Opdrachtgever constateert dat:
- i) Leverancier (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt; of
 - ii) Leverancier zijn faillissement aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard; of
 - iii) de onderneming van Leverancier wordt ontbonden; of
 - iv) Leverancier zijn onderneming staakt; of
 - v) sprake is van een ingrijpende wijziging in de zeggenschap over de activiteiten van de onderneming van Leverancier die maakt dat het in alle redelijkheid niet van Opdrachtgever kan worden verwacht dat hij de Overeenkomst in stand houdt; of
 - vi) op een aanmerkelijk deel van het vermogen van Leverancier beslag wordt gelegd (anders dan door Opdrachtgever); of
 - vii) het Bureau BIBOB een negatief advies heeft uitgebracht over de organisatie van Leverancier; of
 - viii) voor zover de Overeenkomst door middel van een aanbestedingsprocedure als bedoeld in de Aanbestedingswet tot stand is gekomen, zich gedurende de looptijd van de Overeenkomst ten aanzien van Leverancier uitsluitingsgronden voordoen als bedoeld in artikel 2.86 Aanbestedingswet; of
 - ix) voor zover de Overeenkomst door middel van een aanbestedingsprocedure als bedoeld in de Aanbestedingswet tot stand is gekomen: zich gedurende de looptijd van de Overeenkomst ten aanzien van Leverancier een in het Bestek van toepassing verklaarde facultatieve uitsluitingsgrond voordoet als bedoeld in artikel 2.87 Aanbestedingswet; of
 - x) het voortzetten van de Overeenkomst in strijd komt met wetgeving, zoals sanctiewetgeving; of
 - xi) het voortzetten van de Overeenkomst, mede gelet op de bijzondere (publieke) positie van Opdrachtgever en het respect voor grondrechten en de rechtsstaat dat diens voortzetten van Opdrachtgever mag worden verwacht, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.
- 27.12 Opdrachtgever kan de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten ook ontbinden indien hij op goede gronden aanneemt dat de rechter op een daartoe strekkende vordering op grond van de Aanbestedingswet de Overeenkomst zal vernietigen. De leden 6 t/m 8 zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing, tenzij Opdrachtgever aantoont dat de onrechtmatigheid (mede) aan Leverancier toerekenbaar is.
- 27.13 Indien de overmachtstoestand zestig (60) aaneengesloten dagen of gedurende in totaal meer dan negentig (90) dagen binnen een kalenderjaar heeft geduurd, of zodra duidelijk is

dat de overmachtstoestand langer dan dergelijke termijn zal duren, is de wederpartij van degene die zich op overmacht beroept, gerechtigd deze Overeenkomst tussentijds met onmiddellijke ingang (gedeeltelijk) te ontbinden.

Gevolgen van beëindiging

- 27.14 Onverminderd het bepaalde in artikel 29, retourneert of verwijdt Leverancier bij het, op welke grond dan ook, eindigen van de Overeenkomst(en) op eerste verzoek en om niet alle hem door Opdrachtgever ter hand gestelde documenten, boeken, bescheiden en andere zaken (waaronder begrepen gegevens- en informatiedragers) tegen afgifte van een verklaring van vernietiging. Bij vroegtijdige beëindiging geldt het voorgaande wederkerig.

Artikel 28. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever

Controlerecht

- 28.1 Opdrachtgever is gerechtigd de naleving door Leverancier van de wezenlijke verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst, de Inkoopvoorwaarden en de daarmee samenhangende overeenkomsten (SLA, Verwerkersovereenkomst, etc.), alsmede de juistheid van toegezonden facturen, binnen een redelijke termijn door een onafhankelijke ter zake deskundige aan geheimhouding gebonden derde te laten controleren. De controle zal niet worden uitgevoerd door een directe concurrent van Leverancier.
- 28.2 Voordat Opdrachtgever een controle (doet) verricht(en), zal hij aan Leverancier eerst de aanleiding voor het betreffende verzoek kenbaar maken en de noodzakelijke informatie vragen als bedoeld in het vorige lid. In het geval van generieke Dienstverlening op Afstand zal Opdrachtgever eerst vragen om de in artikel 38 bedoelde verklaring.
- 28.3 De controle zal alleen plaatsvinden indien Opdrachtgever – ook na beantwoording van het in het vorige lid bedoelde verzoek om informatie – gerede twijfel heeft over de nakoming van de verplichtingen door Leverancier, of indien Opdrachtgever anderszins een gerechtvaardigd belang bij de controle heeft (o.m. wettelijke plicht, instructie toezichthouder). Opdrachtgever zal vooraf de aanleiding voor de controle kenbaar maken.
- 28.4 Leverancier zal alle redelijkerwijs te verwachten medewerking verlenen aan een dergelijke controle. Leverancier zal in dat kader ten minste inzage verlenen in alle relevante gegevens en achtergrondinformatie die relevant kan zijn in het kader van voornoemde controle. Ook zal Leverancier voor zover redelijkerwijs mogelijk toegang verlenen tot de locatie waar de diensten worden verleend.
- 28.5 Opdrachtgever staat ervoor in dat de in lid 1 bedoelde derde eventueel door Leverancier gehanteerde voorschriften zal opvolgen. Indien de controle niet (volledig) kan worden uitgevoerd vanwege voornoemde voorschriften, dan komt dit evenwel voor risico van Leverancier.
- 28.6 De kosten voor deze controle worden gedragen door Opdrachtgever (zowel eigen kosten als kosten van Leverancier), tenzij de derde één of meer tekortkomingen van niet ondergeschikte aard van Leverancier constateert die ten nadele zijn van Opdrachtgever.

Controle door CSIRT

- 28.7 Opdrachtgever is gerechtigd de informatiebeveiliging door Leverancier te laten controleren door het CSIRT. Op een dergelijke controle zijn leden 4, 5 en 6 van overeenkomstige toepassing. Leden 2 en 3 zijn niet van overeenkomstige toepassing.

Medewerking audits bij Opdrachtgever

- 28.8 Voor zover Opdrachtgever afhankelijk is van Leverancier voor de uitvoering van (wettelijke verplichte) audits, zal Leverancier alle noodzakelijke medewerking verlenen aan de uitvoering van deze audits. De kosten voor deze medewerking worden gedragen door Opdrachtgever.

Artikel 29. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik

Exit-plan (algemeen)

- 29.1 Op eerste verzoek van een van de Partijen zullen Partijen een Exit-plan opstellen, dan wel een bestaand Exit-plan bijwerken. Tenzij anders overeengekomen nemen Partijen als uitgangspunt dat het bijwerken van het bestaande Exit-plan één (1) keer per jaar geschiedt. In het Exit-plan wordt vastgelegd wat er dient te gebeuren ter voorbereiding op en uitvoering van de in dit artikel beschreven werkzaamheden. Artikel 6.4 en 6.5 zijn van overeenkomstige toepassing op het Exit-plan.
- 29.2 De in dit artikel bedoelde werkzaamheden – te weten overstap (artikel 29.5 e.v.), beperkte voortzetting (artikel 29.8 e.v.), overdracht (artikel 29.10) en beperkte verlenging (artikel 29.11) – zullen worden verricht overeenkomstig het bepaalde in de volgende documenten (bij tegenstrijdigheid prevaleert het document hoger in rangorde):
- i) het Exit-plan (indien opgesteld); en
 - ii) de Overeenkomst (voor zover deze voorziet in de gevolgen van beëindiging van de Overeenkomst); en
 - iii) de Inkoopvoorwaarden.
- 29.3 Op eerste verzoek van Opdrachtgever zullen Partijen het Exit-plan tussentijds evalueren. Onderdeel van de evaluatie kan zijn het geheel of gedeeltelijk simuleren of daadwerkelijk verrichten van de in het plan beschreven werkzaamheden.
- 29.4 De werkzaamheden in verband met het uitvoeren van het Exit-plan zullen worden verricht tegen de in de Overeenkomst dan wel in het Exit-plan daartoe bepaalde vergoeding, althans, bij gebreke daarvan, tegen de dan geldende reguliere tarieven van Leverancier.

Overstap naar soortgelijke ICT Prestatie

- 29.5 Leverancier doet bij het, op welke grond ook, beëindigen van de Overeenkomst(en) op eerste verzoek van Opdrachtgever datgene wat redelijkerwijs noodzakelijk is om ervoor te zorgen dat een nieuwe leverancier of Opdrachtgever zelf zonder belemmeringen een soortgelijke ICT Prestatie ten behoeve van Opdrachtgever kan verrichten (zulks met uitzondering van de afgifte van de broncode van de Programmatuur).
- 29.6 Opdrachtgever kan in het kader van de in het vorige lid bedoelde redelijke maatregelen in ieder geval de keuze maken uit (een en ander verder uit te werken in het Exit-plan):
- i) het door Leverancier alsnog aan de verplichtingen uit artikel 22 voldoen;
 - ii) het door Leverancier vernietigen van de Data waarvoor Opdrachtgever verantwoordelijk is (tegen afgifte van een verklaring van vernietiging);
 - iii) het door Leverancier technisch ontvlechten en ontmantelen van (een deel van) de ICT Prestatie;
 - iv) het gestructureerd en kwalitatief aanleveren van de met de ICT Prestatie verwerkte Data.
- 29.7 In afwijking van het bepaalde in lid 4 worden voornoemde diensten kosteloos verricht indien de Overeenkomst wordt beëindigd wegens toerekenbaar tekortschieten door Leverancier. De onder lid 6 sub ii) bedoelde werkzaamheden worden op verzoek hoe dan ook kosteloos verricht.

Beperkte voortzetting van ICT Prestatie

- 29.8 Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid bij beëindiging van de Overeenkomst(en) – op welke grond dan ook – op eerste verzoek van Opdrachtgever:
- i) een nieuwe ICT Prestatie of beperkte voortzetting van de bestaande ICT Prestatie te leveren waarmee Opdrachtgever in staat blijft de met de huidige ICT Prestatie opgeslagen Data te raadplegen; en
 - ii) een beperkte vorm van Onderhoud te (blijven) verlenen op de in het vorige lid bedoelde ICT Prestatie (namelijk binnen de kaders van de in het vorige lid bedoelde beperkte functionaliteit).

- 29.9 Voor de duur, kosten en voorwaarden voor de in het vorige lid bedoelde ICT Prestatie geldt dat:
- i) de duur ten minste een zodanige duur is dat Opdrachtgever aan de wettelijke administratieplichten kan voldoen;
 - ii) de kosten in redelijke verhouding staan tot de oorspronkelijke kosten voor de gehele ICT Prestatie (naar rato van de verminderde functionaliteit), met dien verstande dat noodzakelijke verlengingen van Derdenprogrammatuur volledig kunnen worden doorbelast;
 - iii) de voorwaarden behoudens het bepaalde in het vorige lid gelijk zijn aan die van de Overeenkomst.

Overdracht van ICT Prestatie

29.10 Het kan voorkomen dat Opdrachtgever een deel van zijn activiteiten uitbesteedt aan een gemeenschappelijke regeling of andere entiteit met een publieke functie. In dit geval is Opdrachtgever gerechtigd de ICT Prestatie geheel of gedeeltelijk, inclusief alle daarbij behorende Licenties en alle aanspraken in het kader van Onderhoud, onder gelijkblijvende voorwaarden (waaronder begrepen een gelijkblijvende omvang van Licenties) over te dragen aan die entiteit. Opdrachtgever kan enkel kiezen voor gedeeltelijke overdracht indien het overgedragen en het achterblijvende gedeelte beide zelfstandig kunnen (blijven) functioneren. Leverancier zal alle noodzakelijke medewerking verlenen aan voornoemde overdracht. Leverancier is niet gerechtigd voor de overgang als zodanig kosten in rekening te brengen, wel voor eventueel aanvullend te verrichten werkzaamheden. Tenzij de wet of de toepasselijke licentievoorwaarden daaraan in de weg staan, wordt Derdenprogrammatuur ook overgedragen.

Verlengd gebruik

29.11 Leverancier verklaart zich voorts bereid om Opdrachtgever desgewenst toe te staan het gebruik van de ICT Prestatie na de beëindigingsdatum voor een redelijke periode te verlengen, indien de werkzaamheden overeenkomstig het Exit-plan niet tijdig zijn afgerond. Hiervoor zal een vergoeding in rekening worden gebracht naar rato van de laatst geldende gebruiksvergoedingen (waarbij noodzakelijke verlengingen van Derdenprogrammatuur volledig kunnen worden doorbelast), tenzij de niet-tijdige afronding van de Exit-werkzaamheden toerekenbaar is aan Leverancier (de verlenging is dan kosteloos).

Artikel 30. Toepasselijk recht en geschillen

- 30.1 Op de Overeenkomst en alle daarmee verband houdende documenten is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
- 30.2 Het Weens Koopverdrag is niet van toepassing.
- 30.3 Alle geschillen (daaronder begrepen geschillen die slechts één van de Partijen als zodanig beschouwt) die naar aanleiding van de Overeenkomst of daaruit voortvloeiende overeenkomsten tussen Partijen mochten ontstaan, zullen aanhangig worden gemaakt bij de bevoegde rechter bij het arrondissement van Opdrachtgever.

II

Privacy, beveiliging en archivering

Artikel 31. Verwerkersrelatie

- 31.1 Voor zover Leverancier in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst persoonsgegevens voor Opdrachtgever in de hoedanigheid van verwerker in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming verwerkt, is op die verwerking de Verwerkersovereenkomst van toepassing.

Artikel 32. Informatiebeveiliging

- 32.1 Leverancier staat ervoor in dat met de ICT Prestatie door Opdrachtgever kan worden voldaan aan de in de in artikel 8.1 bedoelde normen voor informatiebeveiliging (voor zover relevant voor de ICT Prestatie).
- 32.2 Op eerste verzoek van Opdrachtgever deelt Leverancier contactgegevens van zijn Personeel dat verantwoordelijk is voor het oplossen van beveiligingsincidenten met het CSIRT.
- 32.3 Indien de ICT Prestatie (gedeeltelijk) door Leverancier beheerd wordt (bijv. bij Dienstverlening op Afstand), of dienstverlening betreft die door Leverancier verricht wordt, past Leverancier ook op andere Data dan persoonsgegevens de beveiliging toe overeenkomstig de norm in de Verwerkersovereenkomst, althans de in lid 1 bedoelde norm voor informatiebeveiliging, althans een andere overeengekomen norm.
- 32.4 Leverancier staat ervoor in dat al het door hem ingeschakelde Personeel zal werken overeenkomstig de overeengekomen normen voor informatiebeveiliging, althans normen van gelijkwaardig of beter niveau.
- 32.5 Indien Partijen overeenkomen dat Leverancier periodieke back-ups maakt, zal hij deze back-ups zodanig maken dat de Data bij een calamiteit met minimaal dataverlies kunnen worden hersteld. Tenzij anders overeengekomen bedraagt het maximale dataverlies (RPO) 28 uur en de maximale hersteltijd (RTO) 16 werkuren in 85 procent van de gevallen.
- 32.6 Leverancier zal rapporteren over incidenten in verband met informatiebeveiliging. Het bepaalde in artikel 10.17 en 10.18 is van overeenkomstige toepassing.
- 32.7 In het geval van een significant incident in verband met informatiebeveiliging in de zin van de Cyberbeveiligingswet neemt Leverancier op eigen initiatief of op eerste verzoek van Opdrachtgever contact op met het CSIRT. Alsdan zullen Partijen samen met het CSIRT informatie delen en verantwoordelijkheden verdelen inzake het oplossen, afhandelen en rapporteren over het incident.
- 32.8 Informatie over de getroffen beveiligingsmaatregelen wordt als vertrouwelijke informatie als bedoeld in artikel 19 beschouwd, niettegenstaande het recht van Leverancier om informatie over de door hem getroffen generieke beveiligingsprotocollen tevens te delen met zijn andere opdrachtgevers en andere bij de beveiliging betrokken derden.

Artikel 33. Archivering

- 33.1 Tenzij anders overeengekomen, dient Leverancier zorg te dragen voor het aantoonbaar beheren en beschermen van beheerde Data door beveiligingsmaatregelen, preservingsmaatregelen en controles ten aanzien van archivering, conform de vereisten uit de in artikel 8.1 bedoelde normen.
- 33.2 Leverancier zal de door hem ten behoeve van Opdrachtgever verwerkte Data waarop op grond van de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen althans de Overeenkomst een bewaartermijn van toepassing is, gedurende de looptijd van de Overeenkomst (i) aantoonbaar voor de duur van die bewaartermijn bewaren en (ii) niet verwijderen dan na toestemming van Opdrachtgever. Leverancier is evenwel gerechtigd de verwerkte gegevens te vernietigen met inachtneming van artikel 22.8 sub iv.
- 33.3 Leverancier is in staat archiefbescheiden c.q. documenten in de zin van de Archiefwet 20XX te migreren naar archiefsystemen van Opdrachtgever conform de vereisten in de in artikel 8.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen of andere overeengekomen normen. Leverancier verricht de werkzaamheden voor het daadwerkelijk migreren van archiefbescheiden c.q. documenten tegen de in de Overeenkomst bepaalde tarieven en condities, of bij gebreke daarvan tegen de reguliere tarieven van Leverancier en nader overeen te komen condities.
- 33.4 Indien op het moment van opschorting, opzegging of ontbinding van de Overeenkomst Leverancier archiefbescheiden c.q. documenten in de zin van de Archiefwet 20XX van Opdrachtgever onder zich heeft die vanwege de plaatsing en inrichting van de ICT Prestatie niet tevens berusten onder Opdrachtgever als zorgdrager, dan verplicht Leverancier zich te handelen als zou hij een kennisgeving hebben ontvangen onder artikel 11 lid 1 Archiefwet 1995 c.q. artikel 4.5 lid 1 Archiefwet 20XX (ongeacht of de betreffende archiefbescheiden c.q. documenten zijn opgenomen in Derdenprogrammatuur).

III

Dienstverlening op Afstand

Artikel 34. Algemeen

- 34.1 Leverancier zal alle gegevens, zoals URL's en inloggegevens, aan Opdrachtgever ter beschikking stellen die noodzakelijk zijn om daadwerkelijk gebruik te kunnen maken van de ICT Prestatie.
- 34.2 Indien voor gebruik van de ICT Prestatie een webbrowser is vereist, dan dient de ICT Prestatie correct te functioneren in de (i) meest recente en (ii) nog ondersteunde versie van alle gangbare browsers (als Chrome, Edge, Firefox en Safari) zonder dat daarbij nadere plug-ins zijn vereist of andere eisen aan het Applicatielandschap worden gesteld.
- 34.3 Leverancier richt de ICT Prestatie zodanig in dat incidenten bij andere klanten van Leverancier geen nadelige invloed (kunnen) hebben op de ICT Prestatie.
- 34.4 Leverancier is niet gerechtigd de Dienstverlening op Afstand op te schorten, behalve voor zover voortzetting redelijkerwijs niet gevegd kan worden. De enkele eenmalige niet-betaling rechtvaardigt dit niet.
- 34.5 Opdrachtgever zal zorgvuldig omgaan met de door Leverancier aan hem verstrekte inloggegevens en deze gegevens geheimhouden. Opdrachtgever zal bij verlies, diefstal en/of andere vormen van onrechtmatig gebruik Leverancier hiervan in kennis stellen, zodat Partijen passende maatregelen kunnen nemen tegen misbruik en onrechtmatig gebruik.

Artikel 35. Acceptatieprocedure

- 35.1 Tenzij anders overeengekomen vindt de Acceptatieprocedure in een afzonderlijke omgeving plaats die is afgescheiden van de omgeving die voor productieve doeleinden wordt gebruikt.
- 35.2 De acceptatieomgeving kent dezelfde eigenschappen als de productieomgeving, behoudens voor zover die eigenschappen niet noodzakelijk zijn voor de Acceptatieprocedure of voor andere testdoeleinden.
- 35.3 Gedurende de Acceptatieprocedure wordt, voor zover dit noodzakelijk is voor de Acceptatieprocedure, reeds Correctief Onderhoud en Preventief Onderhoud op de acceptatieomgeving verricht. De daarmee gemoeide kosten worden geacht besloten te liggen in de vergoeding voor de Implementatie.

Artikel 36. Opgeslagen Data

- 36.1 Opdrachtgever is zelf te allen tijde volledig verantwoordelijk voor het gebruik dat hij maakt van de Dienstverlening op Afstand en voor de Data die hij met behulp van de Dienstverlening op Afstand opslaat, opvraagt, verspreidt en anderszins gebruikt.
- 36.2 Indien en voor zover er aanwijzingen of vermoedens bestaan dat de door middel van de Dienstverlening op Afstand verwerkte Data onrechtmatig jegens derden zijn, zal Leverancier Opdrachtgever daarover zo spoedig mogelijk informeren.
- 36.3 Leverancier zal de betreffende Data niet zonder voorafgaand overleg met Opdrachtgever verwijderen, tenzij de Data zodanig evident onrechtmatig zijn en de spoedeisendheid van het geval maakt dat voorafgaand overleg met Opdrachtgever niet kan worden afgewacht.

Artikel 37. Onderhoud en Beschikbaarheid

- 37.1 Tenzij anders overeengekomen zijn vanaf het moment van Acceptatie van de ICT Prestatie de specifieke afspraken omtrent het Onderhoud (ook) op de Dienstverlening op Afstand van toepassing (zoals de gegarandeerde Service Levels en de overeengekomen Beschikbaarheid).
- 37.2 Indien en voor zover in de Overeenkomst geen Service Levels ten aanzien van de Beschikbaarheid van de Dienstverlening op Afstand zijn afgesproken, geldt een Service Level van 98% Beschikbaarheid per maand op werkdagen tussen 09.00-17.00 uur.
- 37.3 Leverancier verzorgt – in afwijking van het bepaalde in artikel 10.15 – bij Dienstverlening op Afstand de installatie van Updates en Upgrades.
- 37.4 Tenzij anders overeengekomen is het bepaalde in artikel 10.16 niet van toepassing bij generieke Dienstverlening op Afstand die door Leverancier aan meerdere klanten wordt aangeboden. Leverancier zal de Updates en Upgrades die downtime veroorzaken of invloed hebben op het gebruik van de ICT Prestatie wel steeds tijdig vooraf expliciet aankondigen, tenzij dit gelet op de spoedeisende aard van de Update niet mogelijk is. Leverancier communiceert steeds over de te verwachten downtime en gevolgen. Leverancier stelt voorts steeds over alle Updates en Upgrades actuele Documentatie beschikbaar (al dan niet via online portals of op andere gebruikelijke vindplaatsen).

Artikel 38. Periodieke derdenverklaring

- 38.1 Leverancier zal bij generieke Dienstverlening op Afstand die door Leverancier aan meerdere klanten wordt aangeboden beschikken over een jaarlijks hernieuwde derdenverklaring (TPM) of geldige (ISO) certificering of beschrijving van een vergelijkbaar kwaliteitssysteem van een register EDP-auditor of andere ter zake onafhankelijke geaccrediteerde deskundige ter zake van de kwaliteit van de informatiebeveiligingsprocessen bij Leverancier. De TPM dient te beschrijven of de maatregelen tot beveiliging van de verwerkte Data, alsmede de betrouwbaarheid en continuïteit van de te leveren diensten te waarborgen, voldoende zijn geïmplementeerd, met inachtneming van de normen en standaarden die Leverancier voor de betreffende ICT Prestatie generiek hanteert. Op eerste verzoek van Opdrachtgever stuurt Leverancier dit binnen vijf (5) werkdagen aan hem toe. Daarbij geeft Leverancier tevens aan wanneer de volgende versie van de TPM, certificering of beschrijving beschikbaar zal komen.
- 38.2 De in het vorige lid bedoelde derdenverklaring ziet uitdrukkelijk niet op de eventuele specifieke afspraken die Opdrachtgever met Leverancier heeft gemaakt in aanvulling op of afwijking van de generieke normen en standaarden die Leverancier hanteert. Het bepaalde in artikel 28 blijft evenwel van toepassing voor die specifieke afspraken.
- 38.3 De kosten voor het overleggen van de TPM of certificering als bedoeld in lid 1 komen voor rekening van Leverancier.
- 38.4 Mochten er uit de in lid 1 bedoelde TPM of certificering door de auditor als kritisch (hoge prioriteit) aangemerkte bevindingen blijken, dan zal Leverancier binnen drie (3) maanden een verbeterplan ter beschikking stellen aan Opdrachtgever en dit verbeterplan ook daadwerkelijk uitvoeren. Het verbeterplan dient maatregelen te beschrijven die de betreffende uit de TPM of certificering blijkende bezwaren wegnemen. Tenzij anders overeengekomen zijn de kosten voor uitvoering van het verbeterplan voor Leverancier. Het bepaalde in dit artikel tast de overige rechten van Opdrachtgever niet aan.

Artikel 39. Waarborgen continuïteit

- 39.1 Gelet op de grote afhankelijkheid van Leverancier alsmede het continuïteitsrisico bij incidenten en calamiteiten (zoals faillissement) die er bij Dienstverlening op Afstand bestaat, verklaart Leverancier zich reeds nu voor alsdan bereid om op eerste verzoek van Opdrachtgever aanvullende afspraken met Opdrachtgever te maken teneinde voornoemde risico's te verkleinen.

- 39.2 De in het vorige lid bedoelde aanvullende afspraken kunnen onder meer bestaan uit (alle tegen een redelijke vergoeding):
- i) het maken van afspraken over het periodiek terug of aan een derde partij leveren van de door Leverancier verwerkte Data ('data-escrow'); en/of
 - ii) het met een derde partij sluiten van een overeenkomst die ertoe strekt dat de betreffende derde partij zich hoofdelijk verbindt tot of borg staat voor de nakoming van de Overeenkomst; en/of
 - iii) het met een derde partij sluiten van een (tripartite) overeenkomst die ertoe strekt dat de betreffende derde partij (voortdurend) over alle benodigde gegevens komt te beschikken om in voorkomend geval (een deel van) de ICT Prestatie uit de Overeenkomst – al dan niet op basis van een nieuwe overeenkomst – in plaats van Leverancier te kunnen (gaan) verrichten.

IV

Open Source

Artikel 40. Algemeen

- 40.1 Leverancier richt zich bij het ontwikkelen van Open Source-programmatuur op het gedachtegoed van Common Ground, en legt Opdrachtgever desgevraagd uit hoe hij aan deze verplichting invulling geeft.

Artikel 41. Oplevering en rechten

- 41.1 Gelet op het bepaalde in artikel 21.4:
- i) zal Leverancier de broncodes en andere relevante onderdelen van de Open Source-programmatuur aan Opdrachtgever ter beschikking stellen; en
 - ii) berusten de intellectuele eigendomsrechten op de Open Source-programmatuur bij Opdrachtgever.
- 41.2 Zowel de terbeschikkingstelling van de broncode en andere relevante onderdelen als de overdracht van de rechten geschiedt door middel van en op het moment van publicatie van de broncode in de repository als bedoeld in artikel 42.
- 41.3 Leverancier garandeert dat er geen Derdenprogrammatuur is gebruikt bij de ontwikkeling van de Open Source-programmatuur die in de weg staat aan het nakomen van de verplichtingen uit dit hoofdstuk.

Artikel 42. Repository

- 42.1 De broncode en andere relevante onderdelen van de Open Source-programmatuur zullen worden gepubliceerd op een Git-ondersteunend platform, althans een tussen Partijen overeengekomen openbaar toegankelijke repository. Leverancier zal aan Opdrachtgever mededelen op welke locatie de broncode wordt gedeponereerd.
- 42.2 Tenzij anders overeengekomen geschiedt de publicatie tot aan het moment van Acceptatie op een niet voor het publiek toegankelijke wijze. Na Acceptatie wordt de repository publiek toegankelijk gemaakt.
- 42.3 Partijen komen onderling overeen wie de publicatie verricht, en onder wiens naam het account door middel van welke/waaronder de publicatie wordt verricht staat. Eventueel tussen Partijen gedeelde inloggegevens worden gezien als vertrouwelijke informatie in de zin van artikel 19.
- 42.4 Opdrachtgever kan Leverancier verzoeken de publicatie en het verdere beheer van de Data in de repository namens hem te verzorgen gedurende twee (2) jaar, althans een andere tussen Partijen overeengekomen periode. Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid tot het verzorgen van dergelijke werkzaamheden tegen zijn gebruikelijke tarieven.
- 42.5 De repository geldt als de single source of truth voor de (actuele versie van) de broncode en andere relevante onderdelen van de Open Source-programmatuur. Beide Partijen zullen wijzigingen in de broncode van de Open Source-programmatuur louter in de repository (doen) documenteren.

Artikel 43. Open source licentie

- 43.1 Opdrachtgever zal de (broncodes van de) Open Source-programmatuur kosteloos ter beschikking stellen aan het algemene publiek onder de European Union Public Licence (EUPL), versie 1.2 of hoger.

- 43.2 Indien er bij de ontwikkeling van de Open Source-programmatuur gebruik wordt gemaakt van reeds bestaande open source-programmatuur, waarvan de licentie onverenigbaar is met de EUPL, komen Partijen overeen onder welke licentie de (broncodes van de) Open Source-programmatuur in afwijking van het vorige lid ter beschikking zullen worden gesteld aan het algemene publiek. Indien Leverancier op voorhand de bedoelde onverenigbaarheid voorziet, vermeldt hij dit risico bij het doen van een aanbod in de zin van artikel 3.4.
- 43.3 Afhankelijk van de aard en omvang van de opdracht kan het voorkomen dat bepaalde delen van de Open Source-programmatuur wel gepubliceerd kunnen worden onder de EUPL, terwijl dit voor andere delen de hiervoor bedoelde onverenigbaarheid optreedt. In dit geval komen Partijen overeen in welke delen de Open Source-programmatuur wordt opgedeeld, en onder welke licentie welk deel van de Open Source-programmatuur ter beschikking zal worden gesteld aan het algemene publiek.
- 43.4 Leverancier garandeert dat niets in de weg staat aan de terbeschikkingstelling van de Open Source-programmatuur onder de overeengekomen licentie.

Artikel 44. Beheer en Onderhoud

- 44.1 Leverancier zal gedurende de looptijd van de Overeenkomst Onderhoud verrichten conform hetgeen daarover is bepaald in de Overeenkomst, inclusief hetgeen is bepaald over het Onderhoud van Koppelingen en koppelvlakken.
- 44.2 Partijen zullen bepalen welke Upgrades en Updates zullen worden uitgebracht en welke Gebreken daarin worden hersteld en/of welke nieuwe functionaliteiten worden toegevoegd. Partijen onderkennen dat hierin mogelijk geprioriteerd moet worden en dat niet iedere wens mogelijk kan worden vervuld. Opdrachtgever heeft in voorkomend geval hierin een doorslaggevende stem, tenzij Leverancier aantoont dat het vervullen van de wens een functionele verslechtering van de ICT Prestatie veroorzaakt.
- 44.3 Partijen onderkennen dat de door de markt aangedragen suggesties enerzijds en het beschikbare ontwikkelbudget anderzijds met zich kunnen brengen dat niet, of niet meer, kan worden voldaan aan de eisen die artikel 10.14 aan het Onderhoud stelt. Mocht een dergelijke situatie zich voordoen of zich dreigen voor te doen, dan zal Leverancier hier uitdrukkelijk voor waarschuwen, teneinde Opdrachtgever in staat te stellen ter zake een geïnformeerd besluit te nemen.
- 44.4 Op de aldus gepubliceerde Upgrades en Updates is het bepaalde in dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 45. Aanvullende financiële afspraken

- 45.1 De vergoeding voor het ter beschikking stellen van de broncode en het publiceren daarvan in een repository wordt geacht besloten te liggen in de Vergoeding.
- 45.2 Overige werkzaamheden die voortvloeien uit het onderhavige hoofdstuk worden gezien als meerwerk. Leverancier is gerechtigd deze op basis van nacalculatie tegen de gebruikelijke tarieven door te belasten aan Opdrachtgever.

Artikel 46. Beëindiging

- 46.1 Mocht op het moment van het op welke grond dan ook eindigen van de Overeenkomst één of meer van de verplichtingen uit dit hoofdstuk nog niet door Leverancier zijn nagekomen (zoals publicatie van de broncode in de repository), dan zal hij dit alsnog zo spoedig mogelijk doen.
- 46.2 Partijen onderkennen dat – uitgaande van nakoming van alle verplichtingen door Partijen – er overigens geen belang is bij een exit als bedoeld in artikel 29.

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93

info@vng.nl

februari 2026

GIBIT 2025

Toelichting per artikel

VNG Realisatie

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

www.gibit.nl

12 februari 2026

Inhoud

I Algemeen deel	4
Artikel 1. Begrippen	4
Artikel 2. Toepasselijkheid	6
Artikel 3. Totstandkoming Overeenkomst	8
Artikel 4. Uitvoering Overeenkomst	9
Artikel 5. Transport, eigendom en risico van Producten	10
Artikel 6. Implementatie ICT Prestatie	10
Artikel 7. Afhankelijkheid van en afstemming met derde partijen	11
Artikel 8. Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden	12
Artikel 9. Acceptatie	14
Artikel 10. Onderhoud en ondersteuning	16
Artikel 11. Vergoeding, facturatie en betaling	18
Artikel 12. Garanties	21
Artikel 13. Algoritmische toepassingen	22
Artikel 14. AI-systemen	22
Artikel 15. Documentatie en informatie	23
Artikel 16. Productmanagement	24
Artikel 17. Aansprakelijkheid	24
Artikel 18. Verzekering	26
Artikel 19. Geheimhouding	26
Artikel 20. Overmacht	27
Artikel 21. Intellectuele eigendom	27
Artikel 22. Toegang tot Data en autorisaties	28
Artikel 23. Derdenprogrammatuur	29
Artikel 24. Vervanging Personeel	31
Artikel 25. Software Bill of Materials	31
Artikel 26. Overname van onderneming	32
Artikel 27. Opschorting, opzegging en ontbinding	32
Artikel 28. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever	34
Artikel 29. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik	34
Artikel 30. Toepasselijk recht en geschillen	36
II Privacy, beveiliging en archivering	37
Artikel 31. Verwerkersrelatie	37
Artikel 32. Informatiebeveiliging	37
Artikel 33. Archivering	38
III Dienstverlening op Afstand	39
Artikel 34. Algemeen	39
Artikel 35. Acceptatieprocedure	39
Artikel 36. Opgeslagen Data	40
Artikel 37. Onderhoud en Beschikbaarheid	40
Artikel 38. Periodieke derdenverklaring	40
Artikel 39. Waarborgen continuïteit	40
IV Open Source	41
Artikel 40. Algemeen	41
Artikel 41. Oplevering en rechten	41
Artikel 42. Repository	42
Artikel 43. Open source licentie	42
Artikel 44. Beheer en Onderhoud	43
Artikel 45. Aanvullende financiële afspraken	43
Artikel 46. Beëindiging	43

I

Algemeen deel

Artikel 1. Begrippen

In dit artikel zijn de diverse centrale begrippen uit de GIBIT gedefinieerd. Deze begrippen worden niet afzonderlijk toegelicht, doch worden besproken bij de verschillende artikelen waar ze worden gebruikt.

In algemene zin kan worden opgemerkt dat gepoogd is de begrippen abstract en beschrijvend te houden en zeer terughoudend te zijn met het opnemen van inhoudelijke keuzes in de begrippen. De GIBIT-voorwaarden blijven generiek, abstract van karakter. Ze moeten immers op een veelheid aan situaties van toepassing kunnen zijn.

In de GIBIT wordt om de wederpartij van de Leverancier aangeduid als "Opdrachtgever". Hiervoor is gekozen omdat de GIBIT behalve door gemeenten zelf, ook gebruikt kan worden door gemeentelijke samenwerkingsverbanden of andere (al dan niet aan de gemeente gelieerde) instanties. Vandaar dat niet voor bijvoorbeeld "Gemeente" is gekozen. In deze toelichting wordt daarom ook steeds over "Opdrachtgever" gesproken. Met de keuze voor het woord "Opdrachtgever" is overigens niet bedoeld om de juridische relatie te kwalificeren. Overeenkomsten die onder de GIBIT worden gesloten kunnen kwalificeren als overeenkomst van opdracht, als koopovereenkomst, als gemengde overeenkomst met een opdrachtelement, of als een andersoortige overeenkomst. Het is goed denkbaar dat er geen enkel opdrachtelement in de Overeenkomst zit.

Overigens geldt voor alle definities: het enkele feit dat Partijen in de praktijk andere woorden gebruiken om een begrip aan te duiden (bijv. "projectplan" in plaats van "implementatieplan"), doet aan de betekenis, de duiding en de juridische gevolgen van die duiding in de Inkoopvoorwaarden niets af.

De inhoudelijke wijzigingen in de begrippen van de GIBIT-versie 2025 ten opzichte van de versie 2023 zijn de volgende:

- Acceptatie: Er is een scherper onderscheid gemaakt tussen definities en inhoudelijke eisen, omdat de eisen aan Acceptatie losstaan van de betekenis van Acceptatie.
- Acceptatieprocedure: Er is een strakker onderscheid gemaakt tussen definities en inhoudelijke eisen, omdat de eisen aan een Acceptatieprocedure losstaan van de betekenis van de Acceptatieprocedure.
- AI-systeem: Het begrip AI-systeem is toegevoegd. Dit is dezelfde definitie als die aan AI-systemen wordt gegeven in de AI Act (Verordening (EU) 2024/1689), en dient hetzelfde te worden geïnterpreteerd.
- Algoritmische toepassing: Het begrip Algoritmische toepassing is uitgebreid, om duidelijk te maken dat AI-systemen altijd algoritmische toepassingen zijn.
- Applicatielandschap: Deze definitie is ten opzichte van de versie 2023 tekstueel iets gewijzigd, zonder juridisch gevolg. Het gaat bij het Applicatielandschap om het "totaalplaatje" van de ICT binnen de organisatie van Opdrachtgever. In de Inkoopvoorwaarden wordt verder gesproken over de "relevante onderdelen van het Applicatielandschap".

- Bestek: Duidelijk is gemaakt dat het Bestek alle bij de aanbesteding gedeelde stukken betreft. Het gaat hierbij om stukken waarin bijvoorbeeld de organisatie van Opdrachtgever, de ICT Prestatie, de contract- en organisatiedoelen en het door Opdrachtgever beoogde gebruik van de ICT Prestatie, alsmede de aanbestedingsprocedure zijn beschreven en toegelicht.
- Conversie: Deze definitie is ten opzichte van de versie 2023 tekstueel iets gewijzigd, zonder juridisch gevolg. Soms zal Conversie immers nodig zijn zonder het bestaande systeem volledig te vervangen, of zal Conversie uit een ander systeem nodig zijn. Ook daar kan de GIBIT nu op zien. Ook zijn de definities van Conversie en Migratie uit elkaar gehaald, en is een scherper onderscheid gemaakt tussen definities en inhoudelijke eisen.
- CSIRT: Het begrip CSIRT is toegevoegd. Dit is in het geval van gemeenten de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de VNG.
- Data: Het begrip Data is toegevoegd. Dit is dezelfde definitie als die aan Data wordt gegeven in de Data Act (Verordening (EU) 2023/2854), en dient hetzelfde te worden geïnterpreteerd. Overal waar in de versie 2023 “gegevens” stond terwijl het om Data ging, is deze definitie doorgevoerd.
- Documentatie: Deze definitie is aangescherpt ten opzichte van de versie 2023. Het gaat bij Documentatie om technische en gebruikersdocumentatie, zoals handleidingen, en beschrijvingen van de ICT Prestatie. Het is zaak voor Partijen om af te stemmen welke documentatie opgeleverd en bijgehouden moet worden. Voorstelbaar is dat de eisen aan Documentatie van Open Source-programmatuur bijvoorbeeld verder zullen strekken.
- Exit-plan: Het begrip Exit-plan is toegevoegd. Hoewel de term in de versie 2023 namelijk veel voorkwam, was dit nog niet gedefinieerd.
- Functiehersteltijd: Deze definitie is geschrapt. De term stond weliswaar in artikel 1 als definitie opgenomen, maar werd verder niet in de Inkoopvoorwaarden gebruikt. Zodoende heeft ze een plek gekregen in de Inkoopvoorwaarden (artikel 10), en is ze uit de definitielijst gehaald.
- Gebruikersondersteuning: Deze definitie stond in de versie 2023 in de tekst van de Inkoopvoorwaarden opgenomen (10.7), en is naar de definities verplaatst. Ook is toegevoegd dat Gebruikersondersteuning louter gaat om vragen over het gebruik van de ICT Prestatie; vragen die bijvoorbeeld gaan over een systeem waarmee gekoppeld is, vallen hier niet onder.
- GIBIT 2025: De definitie van GIBIT 2023 is vervangen door GIBIT 2025.
- Implementatie: Er is een strakker onderscheid gemaakt tussen definities en inhoudelijke eisen, omdat de eisen aan Implementatie losstaan van de betekenis van Implementatie.
- Inkoopvoorwaarden: De definitie van GIBIT 2023 is vervangen door GIBIT 2025.
- Jaarvergoeding: In deze bepaling was abusievelijk geen provisie opgenomen voor de situatie waarin de Overeenkomst langer voortduurt dan overeengekomen. Dan zou immers de (feitelijk betaalde) Vergoeding worden gedeeld door de initieel beoogde looptijd. Dit is dan echter geen realistische weergave van een Jaarvergoeding meer.
- Koppeling: Deze definitie is uitgebreid. In de versie 2023 ging het enkel om koppelingen tussen de ICT Prestatie en het Applicatielandschap, maar het is ook mogelijk dat een koppeling wordt gelegd met externe systemen. Het is vervolgens aan Partijen om af te stemmen welke koppelingen opgeleverd en bijgehouden moeten worden.
- Licentie: De term “gebruiksrecht” is vervangen door de term “licentie”. Dit is een tekstuele wijziging, zonder juridisch gevolg.

- Maatwerkprogrammatuur: In de markt bestond de vrees dat ook specifieke inrichtingen van Standaardprogrammatuur (bijv. het doorvoeren van de huisstijl van een gemeente) ook maatwerkprogrammatuur was. De definitie is verduidelijkt om helder te maken dat cosmetische aanpassingen niet zonder meer van Standaardprogrammatuur Maatwerkprogrammatuur maken. Ook bestond in de markt de vrees dat het onderscheid tussen Maatwerkprogrammatuur en Innovatief Onderhoud op verzoek niet duidelijk genoeg was. Dit is verhelderd. Duidelijk is gemaakt dat Partijen het ontwikkelen van Maatwerkprogrammatuur echt expliciet overeen moeten komen. Alsdan zullen Partijen ook afspraken kunnen maken over de (door)ontwikkeling van die Maatwerkprogrammatuur.
- Migratie: Het begrip Migratie is losgekoppeld van Conversie en toegevoegd.
- Opdrachtgever: In de versie 2023 werd over Opdrachtgever gesproken als de Partij “ten behoeve waarvan” de Overeenkomst wordt gesloten. De Overeenkomst wordt echter ten behoeve van beide Partijen gesloten. Een andere definitie is daarom zuiverder.
- Open Source-programmatuur: Omdat Open Source een nieuw thema in de Inkoopvoorwaarden is, is hiervoor een definitie opgesteld.
- Partij: De termen “partij” en “partijen” werden in eerdere versies door elkaar gebruikt met en zonder hoofdletter. In het kader van de eenduidigheid is overal de term “Partij” met een hoofdletter gebruikt, wanneer sprake is van Leverancier en/of Opdrachtgever.
- Programmatuur: Aan de definitie van Programmatuur is toegevoegd dat daaronder ook is te verstaan de te leveren Koppelingen.
- Reactietijd: Deze definitie is geschrapt. De term stond weliswaar in artikel 1 als definitie opgenomen, maar werd verder niet in de Inkoopvoorwaarden gebruikt. Zodoende heeft ze een plek gekregen in de Inkoopvoorwaarden (artikel 10), en is ze uit de definitielijst gehaald.
- Service Levels: De termen “functiehersteltijd” en “reactietijd” stonden weliswaar in artikel 1 als definities opgenomen, maar werden verder niet in de Inkoopvoorwaarden gebruikt. Zodoende hebben ze een plek gekregen in de Inkoopvoorwaarden (artikel 10), en zijn ze uit de definitielijst van artikel 1 gehaald.
- Upgrade: In de markt bestond de vrees dat het onderscheid tussen Maatwerkprogrammatuur en Innovatief Onderhoud op verzoek niet duidelijk genoeg was. Dit is verhelderd. Hierbij wordt opgemerkt dat het aan Partijen is om goede afspraken te maken over doorontwikkeling op opdracht versus het ontwikkelen van Maatwerkprogrammatuur. Het doel is dat gemeenten en leveranciers hier strategisch over afstemmen, bijvoorbeeld via gebruikersverenigingen die de roadmap voor nieuwe functionaliteiten opstellen.
- Vergoeding: De oude definitie ging nog uit van een looptijd, terwijl hiervoor juist de definitie “jaarvergoeding” in het leven is geroepen.

Artikel 2. Toepasselijkheid

Dit artikel geeft enkele algemene regels omtrent de toepasselijkheid van de GIBIT. Daarbij wordt onder ICT Prestatie verstaan de totale leveringsomvang van te leveren Producten en diensten en Licenties.

Artikel 2.1 bepaalt dat de GIBIT niet alleen van toepassing is op de ICT Prestaties uit de Overeenkomst, maar ook op daarmee – eventueel in de toekomst overeen te komen – samenhangende ICT Prestaties. Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat op latere, aanvullende, overeenkomsten opeens een andere set voorwaarden van toepassing zou zijn. Hiervan kan uiteraard worden afgeweken; de voorwaarden zijn een vangnet.

Let wel: er is niet beoogd Leveranciers voor alle toekomstige opdrachten bij voorbaat aan de GIBIT te binden. Het beding heeft alleen betrekking op overeenkomsten die samenhangen met een overeenkomst waarbij de toepasselijkheid van de GIBIT reeds bedongen is. Een voorbeeld is dat op een later moment alsnog een onderhoudsovereenkomst wordt afgesloten terwijl die oorspronkelijk niet tot de Overeenkomst behoorde. Deze betreffende onderhoudsovereenkomst valt dan onder de voorwaarden van de GIBIT. Opdrachtgevers dienen er dus op bedacht te zijn voorafgaand aan het sluiten van een overeenkomst – dus al in de fase van een offerteaanvraag/aanbesteding – de GIBIT van toepassing te verklaren. Zodoende wordt geborgd dat vanaf het begin de GIBIT als voorwaarden geldt, ook voor aanvullende Overeenkomsten die op een later moment worden afgesloten.

Het vangnet-karakter van de GIBIT brengt ook met zich dat irrelevante bepalingen niet per definitie geschrapt hoeven te worden. Gaat de Overeenkomst bijvoorbeeld niet over Producten, dan kunnen de bepalingen omtrent Producten gewoon in stand blijven; ze zullen simpelweg niet van toepassing zijn. Dit vergemakkelijkt het tot stand brengen van Overeenkomsten; maatwerk is op dit punt niet nodig.

Artikel 2.2 ziet op de indeling van de GIBIT in vier hoofdstukken. Het algemene hoofdstuk I is altijd van toepassing; de overige hoofdstukken met bepalingen over privacy, beveiliging, archiefbeheer, Dienstverlening op Afstand en Open Source-programmatuur zijn van toepassing naar gelang de aard van de te leveren Producten/diensten (aanvullend).

Artikel 2.3 is opgenomen om algemene voorwaarden van Leveranciers van de hand te wijzen, ook wanneer daar later naar verwezen wordt. Doel van deze bepaling is te voorkomen dat de GIBIT niet van toepassing is in het geval Leveranciers eigen voorwaarden van toepassing verklaren. De bepaling hangt samen met het bepaalde in artikel 6:225 lid 3 BW. Daarin staat – in de kern – dat de algemene voorwaarden die als eerste van toepassing zijn verklaard van toepassing blijven, tenzij bij het van toepassing verklaren van een tweede set algemene voorwaarden de eerste set *uitdrukkelijk* van de hand is gewezen. Het is overigens de vraag of het bepaalde in dit artikel voldoet aan het uitdrukkelijkheidsvereiste als bedoeld in artikel 6:225 lid 3 BW. Opdrachtgevers dienen er dus altijd alert op te zijn dat Leveranciers in het aanbod geen eigen voorwaarden van toepassing verklaren.

Artikel 2.4 is opgenomen om bij eventuele ongeldigheid van een bepaling uit de GIBIT:

1. te voorkomen dat dit effect heeft op de overige bepalingen van de GIBIT; en
2. Partijen te verplichten nieuwe afspraken te maken waarbij doel en strekking van de oorspronkelijke bepaling in acht worden genomen.

Artikel 2.5 bepaalt dat de Overeenkomst prevaleert op hetgeen in de GIBIT is bepaald, terwijl de nadere Overeenkomst en eventuele voorwaarden voor Derdenprogrammatuur en Open Source-programmatuur dan weer prevaleren op deze documenten. Het is een zeer belangrijke bepaling. Dit hangt samen met het abstracte karakter van de GIBIT en het feit dat de GIBIT een vangnet is. Voor de goede orde: in de Overeenkomst tussen Opdrachtgever en Leverancier kan van iedere bepaling in de GIBIT worden afgeweken. Dat in de GIBIT bij sommige bepalingen uitdrukkelijk wordt verwezen naar de Overeenkomst en in andere bepalingen niet, is hiervoor niet relevant. De verwijzingen naar de Overeenkomst zijn in voorkomend geval louter opgenomen om extra aandacht te vestigen op de mogelijkheid om af te wijken.

Ook is in het lid bepaald dat de voorwaarden van Derdenprogrammatuur, mits deze op de goede wijze van toepassing zijn verklaard, prevaleren boven de afspraken tussen partijen. De gedachte hierachter is dat een derde updates kan doorvoeren, garanties kan weigeren, etc., zonder dat de leverancier daar invloed op heeft. Het gaat daarbij niet om licentie- en onderhoudsvoorwaarden in de tekstuele zin, maar in brede zin. Ook verkoopvoorwaarden en garantievoorzaken van die toeleverancier vallen eronder. Dit geldt overigens alleen voor programmatuur, niet voor apparatuur. Artikel 2.6 bepaalt dat de wet als vangnet van toepassing is. Het contractenrecht is in de kern nagenoeg volledig regelend recht. De wet geeft aldus de 'default', tenzij Partijen anders overeenkomen. In de rechtspraak blijkt evenwel verschillend geoordeeld te worden over wat het bestaan van een contract betekent voor die aspecten van het regelend recht waar Partijen geen

expliciete keuze hebben gemaakt: blijft dan de genoemde 'default' van kracht, of geldt juist slechts het contract? Om aan die onduidelijkheid een einde te maken bepalen de Inkoopvoorwaarden dat het regelend recht in beginsel van toepassing blijft.

Artikel 2.7 bepaalt ten slotte dat wijzigingen op de GIBIT schriftelijk overeengekomen moeten zijn. Ook is bepaald dat wijzigingen slechts voor de in artikel 2.1 bedoelde Overeenkomst gelden. De gedachte is dat voor ieder project opnieuw moet worden bezien welke bepalingen al dan niet relevant zijn.

Artikel 3. Totstandkoming Overeenkomst

In dit artikel komt de zorgplicht van de Leverancier duidelijk naar voren. Deze zorgplicht voor Leveranciers geldt hoe dan ook op grond van de wet en de rechtspraak (vgl. artikel 7:17 lid 5 BW in het kader van koop, artikel 7:401 BW bij opdrachten, de mededelingsplichten op grond van 6:228 BW, etc.). Vaak is echter niet duidelijk wat precies onder deze abstracte zorgplicht wordt verstaan. Die wordt daarom hier in artikel 3 nader ingevuld.

Zoals hierna nader zal worden toegelicht, probeert de GIBIT met de regeling omtrent de risicoanalyse een genuanceerde balans te zoeken in de belangen van Partijen. De regeling voorkomt dat Partijen hun heil moeten zoeken in niet heel scherp afgebakende begrippen als "zorgplichten" en geeft juist een heldere regeling met een in beginsel voorzienbaar risico.

De GIBIT vult de zorgplicht voor wat betreft de voorfase van contracteren nader in. De Leverancier moet zich namelijk niet alleen goed op de hoogte stellen van relevante informatie over Opdrachtgever en het voorgenomen project (artikel 3.2/3.3), maar daar vervolgens ook wat mee doen door deze informatie te vertalen in het aanbod en de risicoanalyse (artikel 3.4/3.5). Van de Leverancier wordt in feite verwacht dat hij voldoet aan het "ken uw klant" en "ken uw product"-principe. Doordat de Leverancier de Opdrachtgever moet waarschuwen voor eventueel gesignaleerde risico's, wordt bovendien bewerkstelligd dat Opdrachtgever vooraf weet met welke risico's rekening gehouden moet worden. Als de Opdrachtgever bij zijn aanvraag expliciet heeft aangegeven wat er bij de inschrijving moet worden ingediend, dan kan van leverancier niet worden verwacht dat hij veel meer dan dat aanlevert, tenzij hij redenen heeft om Opdrachtgever "tegen zichzelf in bescherming te nemen".

De gedachte is dat de inventarisatie van risico's zo meer naar voren wordt gehaald en beide Partijen beter weten waar ze aan beginnen en vroegtijdig maatregelen kunnen treffen.

De aard en omvang van de risicoanalyse zal per opdracht verschillen. Bij kleine opdrachten of projecten is denkbaar dat de inventarisatie nauwelijks iets om het lijf heeft en bij wijze van spreken beperkt blijft tot het door de Leverancier uitdrukkelijk wijzen op de systeemeisen en navraag doen naar gebruik van bij de Leverancier bekende incompatibele combinaties van hard- en software; bij grote opdrachten en projecten zal hier meer van beide Partijen gevergd worden. Het is niet per se noodzakelijk dat er onderzoek bij Opdrachtgever op locatie plaatsvindt. Een Leverancier die zijn eigen Product kent en ervaring heeft met het implementeren daarvan, weet welke informatie vereist is voor het kunnen doen van een goed aanbod en welke valkuilen in dat aanbod dienen te worden geadresseerd (althans behoort dit te weten).

Bij zeer risicovolle en complexe projecten ligt het voor de hand separaat advies in te winnen over de risico's, hetzij bij de Leverancier zelf als afzonderlijke (deel)opdracht, hetzij bij een derde partij. Steeds moet worden bedacht dat de risicoanalyse een invulling is van de precontractuele zorgplicht. Deze analyse gaat dus ook niet verder dan wat er redelijkerwijs precontractueel van een Leverancier mag worden verwacht. Juist een Leverancier die zijn eigen Product kent, kan in voorkomend geval er tijdig voor waarschuwen (en ook goed uitleggen) dat een goede risicoanalyse dusdanig veel tijd en moeite kost dat het in dat specifieke geval niet redelijk is dit te beschouwen als onderdeel van de offertefase.

Hierbij moet ook benadrukt worden dat Opdrachtgever gehouden is om medewerking te verlenen aan de risicoanalyse, door redelijkerwijs gevraagde informatie aan te leveren (artikel 3.3), zoals het verstrekken van een beschrijving van het Applicatielandschap. Laat Opdrachtgever dit na, dan komt zij voor die verplichting in (schuldeisers)verzuim. Dat zou overigens ook zonder expliciete tekst in

de GIBIT het geval zijn geweest. Bij een dergelijk gebrek aan medewerking door Opdrachtgever kan van de Leverancier niet meer worden verwacht dan dat deze zijn aanbod doet op basis van de wel beschikbare informatie. Leveranciers doen er zodoende goed aan te documenteren, en liefst te expliciteren, op basis van welke informatie zij hun aanbod doen. Dit maakt voor beide Partijen duidelijk wat de basis voor de samenwerking vormt. Het belangrijkste gevolg van de schending van voornoemde “ken uw klant”- en “ken uw product”-principes is dat Opdrachtgever aanspraak kan maken op vergoeding van de tijdens de Implementatie noodzakelijke, maar niet vooraf kenbaar gemaakte aanpassingen aan de eigen ICT-omgeving.

In theorie zou een Opdrachtgever de Overeenkomst ook kunnen ontbinden zodra blijkt dat de Leverancier te kort is geschoten in het doen van een passend aanbod. Juist omdat de GIBIT al de hiervoor beschreven oplossing voor die situatie bevat, gericht op voortgang van het project, en Opdrachtgevers bij het uitoefenen van bevoegdheden ook steeds de redelijkheid en billijkheid in acht dienen te nemen, ligt ontbinding in die situatie echter niet voor de hand. Dit maakt de regeling in de GIBIT ook genuanceerd en zeker niet alleen in het belang van Opdrachtgevers. Informatie en transparantie over Derdenprogrammatuur is essentieel, ook in de precontractuele fase. Daarom zijn in lid 5 diverse informatieverplichtingen rondom Derdenprogrammatuur opgenomen. De gedachte is dat Opdrachtgever zo een geïnformeerd besluit kan nemen over het al dan niet accepteren van het gebruiken van die Derdenprogrammatuur en de daaraan verbonden die voorwaarden. Die voorwaarden prevaleren namelijk op hetgeen elders in de Overeenkomst is bepaald (artikel 2.5).

Op grond van sub iv moet de Leverancier ook de eventuele afhankelijkheid van Derdenprogrammatuur in het aanbod specificeren. De ervaring leert dat bij discussies over bijvoorbeeld performance (te) snel wordt gewezen op programmatuur van derden. Door vooraf te worden geïnformeerd over die afhankelijkheid, kan Opdrachtgever ook op dit punt een geïnformeerde keuze maken. Bovendien wordt zo oneigenlijk gebruik van dit argument voorkomen.

Afhankelijk van de waarde van de opdracht en/of het eigen beleid van Opdrachtgevers kan het zijn dat een opdracht aanbesteed wordt. De aanbestedingswetgeving beperkt de ruimte voor Leveranciers om zelf bij Opdrachtgevers tijdens het aanbestedingsproces navraag te doen. Dit wordt erkend in artikel 3.6 van de GIBIT.

Met “*schriftelijk*” in artikel 3.7 is wordt bedoeld “*geschreven*”, niet “*op papier*”. Elektronische communicatie is dus ook toegestaan.

Artikel 4. Uitvoering Overeenkomst

Uitgangspunt van GIBIT is dat termijnen niet fataal zijn, behoudens:

- a) overeengekomen einddata voor de primaire Implementatie; en
- b) overeengekomen data voor Implementatie of levering van Updates/Upgrades in verband met de inwerkingtreding van wijzigingen in wet- en regelgeving.

Hiermee wordt aangesloten bij de systematiek van de wet. Het is belangrijk dat data voor Implementatie fataal zijn; vaak zal de Go Live-datum van een ICT Prestatie samenhangen met het uitfasen van een oud systeem. In dit licht moet dit artikel overigens ook worden gelezen. Als nazorg ook als onderdeel van de Implementatie wordt beschouwd, moet deze nazorgfase niet worden meegenomen bij het bepalen van de fatale termijn.

Overigens ligt de ingangsdatum van (wijzigingen in) wet- en regelgeving ook vast als fatale termijn. Dit is slechts anders indien deze wet- en regelgeving niet voorzienbaar was of de termijn voor inwerkingtreding aantoonbaar te kort was. Hiervan zal niet snel sprake zijn. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan noodwetgeving of regelgeving met onmiddellijke ingang.

Artikel 4.4 biedt de ruimte om de in artikel 3 bedoelde risicoanalyse op een later moment uit te voeren, bijvoorbeeld in de proof-of-concept-fase (POC) of in de verificatiefase. Dit geeft Leveranciers de ruimte om niet al in de offertefase veel energie in de risicoanalyse te hoeven steken. Het risico dat in deze latere fase onacceptabele risico's naar voren komen, wordt afgedekt

door het recht van Opdrachtgever om in die situatie (tegen vergoeding van gemaakte kosten) de Overeenkomst te ontbinden. Leveranciers hebben dit recht niet. Hier is expliciet voor gekozen: immers, van een Leverancier mag verwacht worden dat hij reeds bij de eerste aanbieding (voordat de risicoanalyse is uitgevoerd) een goed beeld heeft van de risico's aan zijn kant ten aanzien van het leveren van de ICT Prestatie. Dit is ook de reden waarom is expliciet is opgenomen dat de Leverancier algemeen bekende risico's al bij het aanbod moet benoemen.

In artikel 4.5 is uitdrukkelijk bepaald dat Opdrachtgever alle verplichtingen die uit de Overeenkomst voortvloeien zal naleven. Strikt genomen is de bepaling overbodig, omdat dit ook al uit de wet en de Overeenkomst voortvloeit. De bepaling heeft vooral een belangrijke signaalfunctie, zowel richting Opdrachtgevers als Leveranciers. Voor Opdrachtgevers is van belang dat zij zich terdege realiseren dat het van belang is dat de – bijvoorbeeld in het Implementatieplan – gemaakte afspraken over de te verrichten werkzaamheden ook (tijdig) worden nagekomen.

Wij wijzen er volledigheidshalve op dat bij schending van deze medewerkingsplicht Leveranciers zich (ook eerst achteraf) kunnen beroepen op opschorting. In dit geval komt Opdrachtgever in schuldeisersverzuim en kan de Leverancier (dus) niet meer zelf in verzuim geraken. Adequate medewerking verlenen door Opdrachtgever is dus van cruciaal belang. Wel is het zo dat gelet op de wettelijke zorgplicht die op Leveranciers rust, waarschijnlijk van Leveranciers mag worden verwacht dat zij Opdrachtgever waar nodig tijdig aansporen tot het nakomen van de (medewerkings) verplichtingen.

Artikel 5. Transport, eigendom en risico van Producten

Artikel 5 bestaat veelal uit procedurele afspraken die voor zich spreken, de inhoud is grotendeels overgenomen van artikel 6 en 7 ARBIT.

In artikel 5.6 is bewust afgeweken van de ARBIT: waar de ARBIT veronderstelt dat sprake is van eigendomsoverdracht, geeft GIBIT slechts randvoorwaarden voor het geval eigendomsoverdracht is overeengekomen. Dit aangezien in de praktijk Producten steeds vaker niet worden verkocht, maar onder een andere titel ter beschikking worden gesteld.

Artikel 6. Implementatie ICT Prestatie

De GIBIT gaat ervan uit dat de Leverancier de Implementatie verzorgt. De Implementatie is daarbij bewust ruim gedefinieerd (zie artikel 1) en gaat uit van het beheerst en projectmatig inrichten en in gebruik nemen van de ICT Prestatie in de organisatie en het inpassen ervan binnen de bestaande informatievoorziening. Dit laatste uiteraard binnen de kaders van het Overeengekomen gebruik. De Implementatie leidt dus niet tot wijzigingen van de gemaakte afspraken over de te leveren functionaliteit. Uiteraard gelden de verplichtingen omtrent Implementatie niet, indien de ICT Prestatie niet geïmplementeerd wordt of geïmplementeerd kan worden.

Het maakt hierbij – in abstracto – niet uit of sprake is van de Implementatie van een on *premise*- of een SaaS-prestatie. In beide gevallen zullen immers – in meer of mindere mate – stappen moeten worden gezet om tot ingebruikname van de ICT Prestatie te (kunnen) komen. De aard van de implementatiewerkzaamheden zal uiteraard wel verschillen.

In artikel 6 komt het vroegtijdig adresseren van risico's aan de orde. Artikel 6.1 bepaalt dat de Implementatie overeenkomstig het Implementatieplan plaatsvindt en artikel 6.2 bepaalt welke elementen daarin terugkomen. In artikel 6.3 zijn de randvoorwaarden van de Conversie en de Migratie tijdens de Implementatie vastgelegd. Daarbij geldt dat Data intact moet blijven en één op één overgezet moet worden. Voor metadata (een gestructureerde beschrijving van de inhoud of het gebruik van data die het vinden en gebruiken van die data vergemakkelijkt) geldt in beginsel hetzelfde, maar dit zal in uitzonderingsgevallen niet mogelijk zijn. Bij een migratie naar een nieuw systeem wordt immers vaak gewerkt met andere metadata-structuren. Wel draagt Leverancier er zorg voor dat metadata (aantoonbaar) zo intact mogelijk wordt overgezet.

Artikel 6.4 bepaalt vervolgens dat het opstellen van een dergelijk plan altijd verlangd kan worden, en dat dit in beginsel binnen 3 maanden opgeleverd moet worden. Uiteraard kan daarbij niet van de

Leverancier worden verwacht dat hij in 3 maanden een plan opstelt, terwijl een van de andere betrokken partijen dit frustreert. Artikel 6.5 geeft bovendien aan welke onderwerpen in een dergelijk plan opgenomen moeten worden. Het idee is dat het in belang van beide Partijen is vooraf – en niet pas gaandeweg het project – goed na te denken over al datgene dat noodzakelijk is om de Implementatie tot een succes te maken. Overigens zullen in de praktijk niet alle in het artikel 6.5 genoemde onderwerpen voor ieder project van belang zijn. Om die reden staat tussen haakjes vermeld “steeds voor zover van toepassing”.

Artikel 6.6 geeft een regeling over de afhankelijkheid van derde partijen bij de ketentesten en bepaalt dat de regelingen over het tijdig betrekken van derde partijen van overeenkomstige toepassing voor de gehele Implementatie.

Nieuw in de versie 2025 is artikel 6.7. In de praktijk is te zien dat licenties soms al worden aangeboden, terwijl een (lange) Implementatie nog loopt. In zo’n situatie betaalt een Opdrachtgever al voor alles, terwijl hij daar nog geen profijt van heeft. Het is zodoende de plicht van Leverancier om slechts die Licenties aan te bieden die in de Implementatie nodig zijn, zoals testlicenties. Het is denkbaar dat sommige licenties tussen wal en schip vallen: ze zijn niet strikt noodzakelijk, maar wel handig. Ook bij deze licenties kan Leverancier niet eenzijdig de plicht opleggen om deze licenties af te nemen. Partijen zullen hier over moeten overleggen.

In artikel 6.8 komt de in artikel 3 en 4 bedoelde risicoanalyse terug. Hierin is opgenomen dat aanpassingen aan het Applicatielandschap van Opdrachtgever die noodzakelijk zijn maar vooraf niet-voorzien waren, doch gelet op de zorgplicht van Leverancier achteraf wel voorzienbaar waren geweest, voor rekening van de Leverancier komen. Het artikel vormt in zoverre de “*proof of the pudding*” van (de kwaliteit van) de eerdergenoemde risicoanalyse ten aanzien van de inpasbaarheid van de aangeboden oplossing bij Opdrachtgever. Het artikel is alleen van toepassing op aanpassingen aan het Applicatielandschap die de Leverancier had kunnen of behoren te voorzien. Het artikel probeert in zoverre te voorkomen dat Leveranciers die willens en wetens een onvolledig of ondoordacht aanbod doen bij de gunning voordeel halen en later “beloond” worden met meerwerkopdrachten.

Het artikel is bovendien alleen van toepassing op aanpassingen aan het Applicatielandschap die voor de Implementatie (en daarmee dus voor het Overeengekomen gebruik) noodzakelijk zijn. Het artikel vormt dus ook zeker geen vrijbrief voor Opdrachtgevers om op kosten van Leveranciers allerlei niet aan de Implementatie gerelateerde onderdelen van het Applicatielandschap te laten upgraden, of om verderstreckende verbeteringen te verlangen dan die noodzakelijk zijn voor de Implementatie. Voor verdergaande aanpassingen maakt Opdrachtgever nieuwe/separate afspraken. Indien in de praktijk blijkt dat het voor Opdrachtgevers aantrekkelijk is om bij de aanpassing in het Applicatielandschap verder te gaan dan het voor de Overeenkomst strikt noodzakelijke, dan ligt het voor de hand dat Partijen daarover separate afspraken maken (bijv. een afzonderlijk Upgrade project met een korting).

Artikel 6.9 ziet op de bereidheid van de Leverancier om later alsnog of nogmaals aan de Implementatie gerelateerde werkzaamheden te verrichten. Te denken valt hierbij aan een na inbedrijfsstelling of livegang alsnog uit te voeren Conversie, het na livegang alsnog aanleggen van extra Koppelingen of het na livegang alsnog verzorgen van (aanvullende) trainingen. Bij aanbestede opdrachten is het overigens zaak te toetsen of een dergelijke aanvullende opdracht niet leidt tot een wezenlijke wijziging van de opdracht.

Artikel 7. Afhangelijkheid van en afstemming met derde partijen

In artikel 7 zijn de reeds bestaande regelingen over de afhankelijkheid van derde partijen verder uitgewerkt. Het artikel ziet op de afhankelijkheid van derde partijen die geen hulppersoon zijn van een van de Partijen (artikel 7.1). Partijen zijn immers zelf verantwoordelijk voor de door hen betrokken hulppersonen. Het gaat in dit artikel juist om van Partijen onafhankelijke derden, zoals leveranciers van andere ICT Prestaties die gekoppeld moeten worden aan de onderhavige ICT Prestatie of van eigenaren van gebouwen indien apparatuur daar geïnstalleerd moet worden (om twee uiteenlopende voorbeelden te noemen).

In artikel 7.2 wordt vastgelegd welke Partij in de basis moet vaststellen en aan de andere Partij moet melden ('aan de bel moet trekken') indien van dergelijke afhankelijkheid sprake is. Meer dan een signaleringsplicht is dit niet. De gedachte is dat bij Dienstverlening op Afstand het de Leverancier is die bij uitstek weet of sprake is van dergelijke afhankelijkheid, terwijl bij overige dienstverlening het meer voor de hand ligt die taak bij de Opdrachtgever te leggen nu de Opdrachtgever het eigen Applicatielandschap het best zal (behoren te) kennen. Dit laatste laat de plicht voor een Leverancier tot het in het primaire aanbod signaleren van risico's onverlet (zie artikel 3.4). Ook moeten Partijen elkaar – uiteraard – ook wijzen op de risico's die zij al kennen of horen te kennen, zelfs al ligt dit in de verantwoordelijkheidssfeer van de andere Partij. Voorkomen moet worden dat Partijen blind op de informatie van de ander varen.

In artikel 7.3 ligt vervolgens vast dat over een aantal genoemde onderwerpen nadere afspraken moeten worden gemaakt. Het doel van de bepaling is vooral om die afspraken zo vroegtijdig mogelijk te maken en verrassingen achteraf te voorkomen. Zie in dat kader ook artikel 7.5: uitgangspunt is dat de derde partij ook op voorhand al bij het overleg worden betrokken en dat ook met hen op voorhand al afspraken worden gemaakt.

Artikel 7.6 bevat een genuanceerde regeling over hoe om te gaan met blokkerende doch niet aan Leverancier maar aan een derde partij toerekenbare kwesties. In de kern ziet dit artikel op (i) een overlegplicht indien zich kwestie voordoen waarbij de ICT Prestatie niet conform werkt, terwijl de oorzaak daarvoor niet bij Leverancier ligt (maar bij derde partijen, of de Opdrachtgever zelf); en (ii) de erkenning dat Leverancier in een dergelijke situatie gewoon recht heeft op datgene dat is afgesproken omtrent de gevolgen van Acceptatie (in de praktijk veelal: betaling).

Artikel 8. Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden

Een van de doelen van de GIBIT is te komen tot een hogere kwaliteit van de informatievoorziening van gemeenten en van de ICT-Producten en diensten die daar deel van uitmaken. Ook wenst de GIBIT gestandaardiseerde gegevensuitwisseling te stimuleren zodat informatie goed, veilig en betrouwbaar gedeeld kan worden en processen ketengericht kunnen worden uitgevoerd. Dit komt terug in artikel 8.

Artikel 8 schrijft voor dat de ICT Prestatie moet voldoen aan alle voorgeschreven normen. De Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen (het document met verplichte normen) staan daarbij centraal: partijen worden aangemoedigd om deze van toepassing te verklaren en hiermee te werken. Nieuw in de versie 2025 is dat de normen niet meer altijd van toepassing zijn, maar enkel indien partijen daarvoor kiezen. Om te voorkomen dat normen botsen, zeker als het kernverplichtingen zijn, is het immers noodzakelijk om ze expliciet te noemen. Het zou indruisen tegen het transparantiebeginsel om kernverplichtingen als deze op te leggen via een enkele verwijzing in algemene inkoopvoorwaarden.

Ook nieuw is de mogelijkheid om, in plaats van de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, standaarden die hiermee vergelijkbaar en erkend zijn als maatstaf te nemen. Daarbij kan worden gedacht aan ISO/ISAE/NEN-normen. Het doel van de bepaling is immers niet om slechts de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen naar voren te schuiven, maar om een hoog niveau van beveiliging te waarborgen. Als dat niveau geborgd kan worden zonder de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, dan is dat ook acceptabel en proportioneel. De Leverancier zal moeten aantonen dat de normen vergelijkbaar én internationaal breed geaccepteerd zijn.

In de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen geeft VNG Realisatie aan voor bepaalde soorten/types applicaties of ICT Producten/diensten welke normen gelden. Het is mogelijk om alle Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen van toepassing te verklaren, maar het aan te raden om de te implementeren normen en standaarden specifiek te benoemen in de uitvraag en te bespreken met de Leverancier. Op dat moment kan ook worden gekeken naar de vraag of een alternatieve standaard ook voldoende is. Dit geldt zeker waar (juiste) implementatie van een norm of standaard belangrijk is voor het slagen van een verwervingstraject. Zowel Opdrachtgevers – die zo wordt gedwongen na te denken over (het belang van) normen en standaarden voor een specifiek project, en Leveranciers – die specifiek wordt gewezen op het belang daarvan, zijn hierbij gebaat.

De Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen worden periodiek door VNG/VNG Realisatie gepubliceerd. Binnen de set vallen alleen normen en standaarden die verplicht zijn binnen het werkingsgebied van gemeenten, van gemeentelijke samenwerkingsverbanden of voor ketens waarin gemeenten opereren. Het betreft open standaarden en normen waarbij Leveranciers bij de vaststelling zijn betrokken.

Bij het beantwoorden van de vraag welke normen en standaarden relevant zijn en voorgeschreven kunnen worden, kan worden gekeken naar de lijst van open standaarden zoals vastgesteld en gepubliceerd door het bureau Forum Standaardisatie (ook wel de gangbare standaarden en/of standaarden op de pas-toe-of-leg-uit lijst) en standaarden die als landelijke gemeentelijke standaard of norm door VNG/VNG Realisatie zijn vastgesteld. Het betreft normen en standaarden die de volgende ICT-kwaliteitsgebieden afdekken (tussen haakjes staan ter verduidelijking voorbeelden van betreffende normen en standaarden, waarbij opvolgende versies ook onder de normen vallen):

- Architectuur (GEMMA);
- Interoperabiliteit (NEN3610, Stuf, SUWIML, Digikoppeling, iWMO);
- Beveiliging (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten);
- Dataportabiliteit;
- Metadatering (TMLO);
- Toegankelijkheid (Webrichtlijnen);
- Archivering (NEN-ISO 15489-1 NL, NEN-ISO 16175-1);
- Infrastructuur (Generieke Digitale Infrastructuur, aansluiten op Stelsel van Basisregistraties);
- Documentatie;
- E-facturering.

Veel normen en standaarden schrijven voor dat bepaalde preventieve testen worden uitgevoerd zodat aangetoond wordt dat aan de betreffende norm wordt voldaan. Artikel 8.2 bepaalt dat deze testen moeten worden uitgevoerd voorafgaand aan de Implementatie. Tevens bepaalt artikel 8.2 dat de Leverancier dit testrapport overlegt aan de Opdrachtgever, zodat beide Partijen over dezelfde informatie beschikken.

Waar in de versie 2023 uit werd gegaan van testen op een niet-productieve omgeving, is dat beginsel nu geschrapt. De praktijk leert dat dit lang niet altijd nodig en/of proportioneel is. Indien de Opdrachtgever dit in gegeven omstandigheden echter wel wenst, dan zal Leverancier deze omgeving alsnog aanbieden. Is die wens al aangegeven in het Bestek, dan maakt dit onderdeel uit van de opdracht. Is dit een latere wens, dan is het logisch dat Opdrachtgever hiervoor dient te betalen.

Overigens kan de gemeente niet verwachten dat een alternatieve omgeving precies hetzelfde werkt als de reële omgeving. Printen, e-mailen en koppelingen met andere applicaties zullen hun restricties kennen.

Op grond van artikel 8.4 is het opnieuw preventief testen niet noodzakelijk indien de testen onder vergelijkbare omstandigheden op dezelfde versie van het Product, van de norm en van de testset al eens succesvol zijn doorlopen. Dit maakt dat het artikel over de preventieve testen met name bij nieuwe Producten, nieuwe versies van Producten of Producten die nog niet in een vergelijkbare context zijn gebruikt relevant is.

Overigens is een aanvullende test niet verplicht als de Leverancier kan aantonen dat hij al degelijke tests heeft verricht. Van de Leverancier kan immers niet worden verwacht dat hij Standaardprogrammatuur maar blijft testen. Dit kan slechts anders zijn als aangetoond wordt dat een aanvullende test meer zekerheid biedt.

Artikel 8.6 benoemt (volledigheidshalve) dat gedurende de Acceptatieprocedure wordt getoetst in hoeverre de ICT Prestatie aan de normen voldoet. Strikt genomen volgt dit al uit het gegeven dat het voldoen aan de normen tot het "Overeengekomen gebruik" hoort.

Artikel 9. Acceptatie

In artikel 9 is de Acceptatieprocedure beschreven. Deze wordt gedefinieerd in artikel 9.1. Het is in het belang van beide Partijen dat vooraf helder is op welke wijze de acceptatieprocedure zal verlopen. Vandaar ook dat reeds in artikel 6.4 sub ix is bepaald dat, als onderdeel van het Implementatieplan, moet worden vastgelegd op welke wijze de Acceptatieprocedure wordt uitgevoerd. Er zal echter niet altijd een Implementatieplan zijn. Ook is denkbaar dat het Implementatieplan ten aanzien van de Acceptatieprocedure geen of onvoldoende uitgewerkte afspraken bevat. Vandaar dat artikel 9.2 bepaalt dat op verzoek van Opdrachtgever alsnog een schriftelijk testprotocol wordt opgesteld. De verwijzing naar artikel 6.3 is bedoeld om aan te geven dat de Leverancier penvoerder is van het plan (als meest deskundige) en voor het opstellen van het plan geen afzonderlijke Vergoeding in rekening mag brengen.

De overige bepalingen van artikel 9 moeten worden gezien zijn “vangnetbepalingen”. Deze artikelen geven de kaders voor zover er in de Overeenkomst of in een ander bovenliggend document geen meer specifieke afspraken over de Acceptatieprocedure zijn gemaakt. Het geheel van deze bepalingen beschrijft de Acceptatieprocedure.

Artikel 9.3 geeft in de kern aan wat er tijdens testen gebeurt. We lichten de elementen puntsgewijs toe:

- Er wordt getest op Gebreken, dus op het niet voldoen aan het *Overeengekomen gebruik*. Er wordt uitdrukkelijk niet getest op aspecten van de ICT Prestatie die niet overeengekomen zijn (dat zou immers ook niet toerekenbaar zijn aan Leverancier). Wel wordt getest op het begrip *Overeengekomen gebruik* welke ruimer is dan sec datgene wat in een programma van eisen staat (o.a. vanwege de in artikel 3 verwoorde zorgplicht);
- De resultaten van de Acceptatieprocedure worden schriftelijk vastgelegd in een testverslag. Dit verslag zal door Partijen worden ondertekend. De gedachte is dat discussie achteraf over de uitkomsten van de Acceptatieprocedure op deze wijze tot een minimum wordt beperkt;
- Leverancier dient een planning af te geven voor het herstel van geconstateerde Gebreken. Die planning dient conform artikel 9.4 te passen binnen de algehele planning van het project;
- Na het herstel van de Gebreken legt de Leverancier de ICT Prestatie opnieuw ter Acceptatie voor. Er volgt dan wederom een Acceptatieprocedure conform de hiervoor beschreven uitgangspunten.

Artikel 9.4 is hiervoor al kort aangestipt. Het artikel bepaalt dat herstel van tijdens het testen geconstateerde Gebreken niet mag leiden tot vertraging. Het is dus aan de Leverancier – mede gelet op zijn rol als penvoerder van het aanbod (artikel 3), het Implementatieplan (artikel 6) en/of het testprotocol (artikel 9.2) – om op voorhand een realistische planning te hanteren met voldoende ruimte voor herstel van eventueel geconstateerde Gebreken. Het behoort overigens tot de zorgplicht van Leverancier om de voortgang van de Implementatie te bewaken en zo nodig de Opdrachtgever te waarschuwen of zelfs aan te manen. Deze aanmaning moet binnen 5 werkdagen gegeven worden. Deze zorgplicht is gebaseerd op bestaande rechtspraak (vgl. o.m. ECLI:NL:GHSHE:2015:4428, r.o. 3.8.4). Mocht een Opdrachtgever hier niet adequaat op reageren, dan ligt de bal weer bij hem (artikel 9.5). Een fatale termijn kan hier bijvoorbeeld door opgeschort worden.

Artikel 9.6 verklaart de eerdergenoemde genuanceerde regeling bij afhankelijkheid van derde partijen van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9.7 bepaalt dat eventuele Koppelingen met andere systemen gedurende de Acceptatieprocedure moeten worden getest op correcte interoperabiliteit. Veel applicaties werken immers alleen goed in de context van Koppelingen met andere applicaties. Dat is voor de eindgebruiker echter vaak niet goed zichtbaar, maar wel essentieel voor veilige en betrouwbare informatieketens.

In artikel 9.8 staan de verschillende scenario's bij het niet slagen van de Acceptatieprocedure vermeld:

- (1) ontbinding van de Overeenkomst; of
- (2) het alsnog kosteloos laten herstellen van de Gebreken; of
- (3) onder een nadere voorwaarde accepteren waarbij geldt dat indien niet aan de voorwaarde wordt voldaan alsnog direct kan worden ontbonden.

Deze drie smaken geven Opdrachtgevers veel flexibiliteit in hoe om te gaan met eventuele Gebreken:

- (1) indien kernaspecten van de ICT Prestatie niet goed zijn dan ligt ontbinding voor de hand;
- (2) bij kleine Gebreken ligt kosteloos herstel voor de hand; en
- (3) bij het niet tijdig opleveren van onderdelen van de Prestatie die voor Opdrachtgever pas in de toekomst relevant worden, ligt voorwaardelijke Acceptatie voor de hand (namelijk Acceptatie onder de voorwaarde dat de ICT Prestatie wel correct is geïmplementeerd op de datum dat de nu ontbrekende onderdelen voor Opdrachtgever relevant worden).

In de GIBIT is er bewust voor gekozen na twee testrondes direct te kunnen ontbinden, zonder nadere ingebrekestelling. De gedachte is dat twee kansen om de overeengekomen prestatie te leveren in beginsel voldoende moet zijn. Bovendien wordt hiermee het preventief en zorgvuldig testen gestimuleerd.

Hierbij moet worden aangetekend dat van Opdrachtgever in een Acceptatieprocedure wordt verlangd dat hij zowel alle noodzakelijke medewerking verleent aan de Acceptatieprocedure, als zijn eigen verplichtingen nakomt (zoals vastgelegd in het Implementatieplan en/of testprotocol). Doet Opdrachtgever dat niet, dan kan de Leverancier zich op opschorting beroepen en komt Opdrachtgever in schuldeisersverzuim te verkeren. Zie ook de toelichting bij artikel 4.5. Verkeert Opdrachtgever in schuldeisersverzuim, dan komt hem uiteraard geen recht op ontbinding toe. Dit laatste volgt uit de wet en de GIBIT wijkt hier (bewust) niet vanaf.

In artikel 9.9 is bepaald dat er niet mag worden ontbonden wegens Gebreken die eerst in de tweede testronde worden geconstateerd, terwijl deze ook eerder in de Acceptatieprocedure geconstateerd hadden kunnen worden. Dit dwingt Opdrachtgevers om de Acceptatieprocedure serieus te nemen en de aandacht te geven die deze verdient.

Artikel 9.10 geeft Partijen de ruimte om eventueel overeen te komen dat bepaalde Gebreken buiten de staande planning worden hersteld.

Artikel 9.11 bepaalt uitdrukkelijk dat Gebreken die niet in de weg staan aan productieve ingebruikname, geen grond kunnen vormen voor niet-Acceptatie. De gedachte van de bepaling is dat een project niet op een formaliteit zou moeten worden afgekeurd, maar alleen op Gebreken die daadwerkelijk relevant/wezenlijk zijn voor Opdrachtgever. Dat laat overigens onverlet dat ook die minder relevante Gebreken alsnog moeten worden hersteld. De levering van die betreffende functionaliteit is immers wel overeengekomen.

Artikel 9.12 bepaalt dat, indien er deelleveringen hebben plaatsgevonden, dat dan na de laatste deellevering er ook nog een integrale Acceptatieprocedure plaatsvindt. Hiermee wordt uitdrukkelijk erkend dat bij ICT Prestaties de delen correct kunnen functioneren (voor zover te beoordelen als losstaand onderdeel), doch de som der delen niet, terwijl het Opdrachtgever uiteraard om de som der delen (de totale ICT Prestatie) te doen is.

Artikel 9.13 geeft ten slotte een vermoeden van Acceptatie aan indien de ICT Prestatie voor productieve doeleinden in gebruik is genomen, tenzij die vroegtijdige ingebruikname verband houdt met vertragingen of tekortschieten aan de zijde van Leverancier. Het is denkbaar dat een Opdrachtgever bij vertraagde levering de ICT Prestatie noodgedwongen wel in gebruik moet nemen (bijv. omdat er anders geen ICT in huis is om een nieuwe wet te ondersteunen), maar dat wil daarmee niet zeggen dat Opdrachtgever de ICT Prestatie (dus) ook geaccepteerd heeft. Als Opdrachtgever echter zelf op voorhand bewust afziet van het houden van een

Acceptatieprocedure en de ICT Prestatie vervolgens voor productieve doeleinden in gebruik neemt, dan aanvaardt ze daarmee impliciet dat de ICT Prestatie bij levering mogelijk nog Gebreken bevat, die vervolgens in het kader van Onderhoud (artikel 10) geadresseerd zullen (kunnen/moeten) worden.

Artikel 10. Onderhoud en ondersteuning

Uitgangspunt van de GIBIT is dat na de Acceptatie de onderhoudsfase volgt. De GIBIT biedt een (abstract) kader voor de onderhoudsfase. Dit kader wordt in de praktijk veelal nader uitgewerkt in de Overeenkomst of een afzonderlijke onderhoudsovereenkomst/SLA.

Vanwege het belang van blijvend goed functionerende ICT systemen is er bewust voor gekozen om standaard te bepalen dat de Leverancier Onderhoud verricht (artikel 10.1) en dat dit Onderhoud standaard alle in artikel 10.3 genoemde vormen van Onderhoud omvat. Uiteraard is het ook mogelijk dat in de Overeenkomst juist wordt bepaald dat Leverancier geen Onderhoud verricht, of slechts een deel van de in artikel 10.3 genoemde vormen van Onderhoud.

In artikel 10.2 wordt het “vangnet” karakter van de GIBIT wederom benadrukt. De bepalingen in de GIBIT gelden als basis, maar in de Overeenkomst of SLA kan hiervan worden afgeweken. De GIBIT bevat weinig concrete normen ter zake van Onderhoud, behoudens enkele abstracte eisen (die hierna worden toegelicht). De concrete door de Leverancier na te leven normen (Service Levels) zullen dan ook in de Overeenkomst of SLA moeten worden opgenomen. Bovendien zullen allerlei praktische aspecten rondom het verlenen van Onderhoud nader moeten worden ingevuld (zoals hoe en waar een Gebrek gemeld moet worden). In veel gevallen is een dergelijke onderhoudsovereenkomst of SLA dan ook noodzakelijk.

In artikel 10.4 is het uitgangspunt benoemd dat Onderhoud zo min mogelijk verstorend moet zijn voor de bedrijfsprocessen van Opdrachtgever. Er is bewust gekozen niets te bepalen over de precieze tijden waarop Onderhoud wel/niet mag plaatsvinden, aangezien dat te zeer afhankelijk is van de precieze aard van de ICT Prestatie en de processen waarin deze wordt gebruikt. Bij in bulk verricht Onderhoud is afstemming immers niet altijd even goed mogelijk.

Bij dit Onderhoud moet voorop staan dat Opdrachtgever er niet in functionaliteit op achteruit gaat (lid 5).

Artikel 10.6 bepaalt dat de Leverancier in ieder geval bereikbaar moet zijn op werkdagen tussen 09.00 en 17.00 uur. Er is bewust gekozen voor de term bereikbaar, zonder te specificeren welk kanaal of communicatiemiddel hierbij gebruikt moet worden. Dit laat Leveranciers voldoende ruimte om dit zelf in te richten (telefoon, e-mail, chat, etc.). Daarbij is ook een zekere wederkerigheid aangebracht: ook de gemeente moet bereikbaar zijn voor Onderhoud. Deze wederkerigheid is minder hard dan de plichten die op de Leverancier rusten, omdat gemeenten niet altijd kunnen garanderen dat er iemand met kennis van zaken aanwezig is om direct te reageren. Wat wel mogelijk is, en in dit lid onderkend wordt, is dat gemeenten de Leverancier in ieder geval te woord te kunnen staan binnen kantooruren.

Voor effectieve onderhoudswerkzaamheden is het soms ook essentieel dat de Opdrachtgever ook beschikbaar is, bijvoorbeeld voor afstemming, testen of communicatie tijdens het Onderhoud. Dat de Opdrachtgever hiervoor beschikbaar moet zijn, is aangegeven in lid 7.

Artikel 10.8 geeft aan dat alle storingen gemeld kunnen worden, ook niet-toerekenbare storingen.

Artikel 10.9 vult de hiervoor beschreven gedachte in: alle storingen (in brede zin) kunnen worden gemeld. Indien het gemelde niet kwalificeert als tekortkoming kunnen Partijen in overleg gaan over eventueel als meerwerk te verrichten aanvullende werkzaamheden. Te denken valt hierbij aan de situatie dat een medewerker van Opdrachtgever in strijd met instructies van de Leverancier belangrijke instellingen in de ICT Prestatie heeft gewijzigd, of dat door toedoen van een niet aan Leverancier toerekenbare virusuitbraak er allerlei herstelwerkzaamheden moeten worden verricht. Volledigheidshalve zij opgemerkt dat het hier een herstelpoging betreft (nu immers sprake is van een niet aan Leverancier toerekenbare situatie).

Artikel 10.10 hangt samen met het “vangnet”-karakter van de GIBIT. Het bepaalt dat Leverancier bereid moet zijn een nadere SLA te sluiten. Een specifieke eis aan die SLA is dat er Service Levels in kunnen worden opgenomen en dat aan het niet halen van Service Levels maatregelen zijn verbonden. Welke maatregelen dat zijn, zal van geval tot geval nader moeten worden ingevuld. Het is voor Opdrachtgever van belang dat de maatregel voldoende prikkel voor de Leverancier geeft tot nakoming en bovendien iets oplevert waar Opdrachtgever ook iets aan heeft. Omdat er geen model-SLA gegeven kan worden, zijn in de versie 2025 in ieder geval twee belangrijke KPI's benoemd die als Service Level opgenomen moeten worden: de reactietijd en de functiehersteltijd. Het is immers belangrijk dat de Leverancier in ieder geval over deze twee punten duidelijkheid verschaft. Dit zijn zodoende ook resultaatsverbintenissen.

In artikel 10.11, 10.12 en 10.13 is bepaald dat ontbinding van de Overeenkomst(en) in ieder geval mogelijk is bij het herhaald niet halen van de Service Levels. Deze bepaling is opgenomen om uit de discussie te blijven of het niet halen van een Service Level altijd kwalificeert als tekortkoming en/of de discussie of dergelijke omissies altijd de ontbinding van de Overeenkomst rechtvaardigen. Bovendien is bepaald dat bedongen maatregelen de overige rechten van Opdrachtgevers onverlet laten. Dit om te voorkomen dat een in de SLA bedongen sanctie op grond van de wet zou gelden als gefixeerde schadevergoeding (artikel 6:92 lid 2 BW).

Ten opzichte van de versie 2023 is de escalatieladder tussen Partijen uitgebreid. Als de Leverancier de Service Levels niet haalt, zijn de opties voor Opdrachtgever normaliter om te ontbinden of om de wanprestatie te accepteren. Dit is in de praktijk vaak beide onwenselijk. In de vorige versie was zodoende al toegevoegd dat een verbeterplan en/of een directieoverleg tussenstappen kunnen vormen voordat overgegaan wordt tot ontbinding. Nieuw is de mogelijkheid om in het kader van het verbeterplan een malusregeling af te spreken, ter voorkoming van verdere escalatie. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het verbeuren van service credits, of het verbeuren van boetes. Service credits zijn een vorm van compensatie die een Leverancier aan een opdrachtgever kan betalen als de leverancier de afgesproken prestatieniveaus in de SLA niet haalt. Dit kan bijvoorbeeld een percentage van de maandelijkse kosten zijn, of een andere vorm van creditering.

Bij het bepalen van de hoogte van de boete kan worden gekeken naar de EMVI-boete. Het niet voldoen aan Service Levels is immers aanbestedingsrechtelijk problematisch: als andere aanbieders wel in voldoende mate aan deze eisen hadden kunnen voldoen, is de opdracht wellicht aan de verkeerde partij gegund.

In artikel 10.14 zijn enkele eisen opgenomen ten aanzien van het Preventief Onderhoud. Het is voor Opdrachtgevers van groot belang dat blijvend wordt voldaan aan wet- en regelgeving en dat de interoperabiliteit gewaarborgd blijft. Ook veiligheidsadviezen uitgebracht door NCSC, zijn rechtsopvolger of anderszins publiekelijk uitgebracht moeten zo spoedig mogelijk worden opgevolgd en risico's moeten zo spoedig mogelijk zullen worden gemitigeerd. De wijze waarop dit gebeurt is uitdrukkelijk aan Leverancier gelaten (zie ook woorden 'of anderszins'). Voorop staat echter dat (het gebruik van) de ICT Prestatie veilig moet zijn, hetgeen bepaald geen onredelijke eis lijkt.

Voor Leveranciers is dit een zware eis, maar voor Opdrachtgevers is het een belangrijke eis. Vrijwel alle gemeentelijke producten, diensten, processen en informatieketens zijn immers op de een of andere manier gerelateerd aan het voldoen aan wet- en regelgeving. Door verdergaande digitalisering heeft dat effect op de kwaliteitseisen aan ICT-Producten en diensten. De GIBIT gaat er derhalve vanuit dat de Leverancier, als gespecialiseerde aanbieder van bepaalde Programmatuur om bepaalde wetgeving te ondersteunen, veel beter dan Opdrachtgever in staat is (zou moeten zijn) om wijzigingen in wetgeving tijdig te vertalen naar de benodigde (technische) aanpassingen in de ICT Prestatie. Volledigheidshalve is ook bepaald dat de verplichting ziet op de voor het Overeengekomen gebruik relevante Wet- en regelgeving (en dus niet alle denkbare wetgeving). De kosten voor die aanpassingen liggen in beginsel besloten in de onderhoudsvergoeding. Let op: het ondersteunen van volstrekt nieuwe wetgeving valt veelal niet onder het “Overeengekomen gebruik” (en daarmee het Onderhoud) en valt dus niet binnen de verplichting van dit artikel. Dit ligt vast in artikel 11.3, zie ook de toelichting aldaar.

Artikel 10.15 geeft het kader voor de installatie van Updates en Upgrades. Uitgangspunt is dat Opdrachtgever in beginsel zelf de installatie van Updates en Upgrades verzorgt. In het artikel is niettemin bepaald dat Leverancier dit op verzoek (en tegen vergoeding) kan doen. In dat geval zijn ook de bepalingen omtrent Implementatie en Acceptatie van toepassing.

In artikel 10.16 is getracht een genuanceerde regeling te treffen voor het weigeren van de installatie van nieuwe Updates of Upgrades. Enerzijds heeft Opdrachtgever het recht die installatie te weigeren, anderzijds worden de verplichtingen van de Leverancier in het kader van Onderhoud wat gerelativeerd indien Opdrachtgever besluit aangeboden Updates of Upgrades niet (direct) te installeren. In dit geval is Leverancier nog slechts gehouden is Gebruikersondersteuning te blijven verlenen (behoudens Gebreken die nog niet zijn verholpen in Updates of Upgrades). Als Opdrachtgever 18 maanden of meer achterloopt bij het installeren van Updates of Upgrades, mag Leverancier de (aantoonbare) meerkosten voor het Onderhoud doorberekenen aan Opdrachtgever.

In artikel 10.17 is opgenomen dat de Leverancier in beginsel standaard rapporteert over de nakoming van de Service Levels. Partijen kunnen hierover nadere afspraken maken. Artikel 10.18 bepaalt vervolgens dat Opdrachtgever na ontvangst van de rapportage zal beoordelen in hoeverre de Leverancier de gemaakte afspraken naleeft. Eventueel kan op grond van artikel 27 hierbij een derde partij (auditor) worden ingeschakeld.

In artikel 10.19 is bepaald dat voor Onderhoud van Derdenprogrammatuur afwijkende bepalingen van toepassing zijn, mits deze vooraf tijdig kenbaar zijn gemaakt. De afwijkende bepalingen zullen in veel gevallen worden bepaald door de voorwaarden van de rechthebbende op die Derdenprogrammatuur. De gedachte hierbij is dezelfde als die bij de hele regeling omtrent Derdenprogrammatuur: omdat op grond van de wet (Auteurswet) voor iedere wijziging in programmatuur (zoals bij Onderhoud) de toestemming van de rechthebbende nodig is, en dus de Leverancier bij gebreke van die toestemming helemaal geen Onderhoud kan en mag leveren, is het niet redelijk niettemin onderhoudsverplichtingen in de GIBIT op te nemen.

Artikel 10.20 vormt het sluitstuk van het vangnetkarakter van de GIBIT inzake Onderhoud. Het bepaalt namelijk dat indien er initieel geen of slechts deels Onderhoud is overeengekomen, dat Leverancier dan bereid moet zijn om op verzoek later alsnog Onderhoud te gaan verrichten of de bestaande Overeenkomst inzake Onderhoud uit te breiden. Uiteraard geschiedt dit alles tegen een nader overeen te komen Vergoeding. Het belang voor Opdrachtgever is er met name in gelegen dat hij zeker weet dat hij altijd alsnog tot het afnemen van Onderhoud kan overgaan.

Artikel 11. Vergoeding, facturatie en betaling

In artikel 11.2 is een iets andere benadering gekozen dan de ARBIT doet. Waar de ARBIT uitgaat van volledige voorfinanciering door de Leverancier, kiest de GIBIT ervoor een deel van de betalingen achter te houden tot na Acceptatie (doorgaans 30%). Over de resterende 70% moeten afspraken worden gemaakt in de Overeenkomst.

Dit in de gedachte dat het onredelijk is het gehele financiële risico van het project bij de Leverancier te leggen, doch tegelijkertijd voldoende (financiële) prikkel voor de Leverancier over te houden om tot correcte Implementatie te komen. Tegelijkertijd is het evenmin redelijk om als Opdrachtgever al te betalen voor diensten die nog niet kunnen worden gebruikt.

Deze afspraken leiden tot de volgende verdeling:

- a) van eenmalige Vergoedingen wordt 30% achtergehouden tot Acceptatie (dus bijv. 30% van de eenmalige implementatiekosten), over de overige 70% worden afspraken gemaakt;
- b) periodieke Vergoedingen zijn eerst verschuldigd vanaf Acceptatie van het betreffende deel van de ICT Prestatie, doch worden vanaf dan vooruitbetaald (dus bijv. jaarlijkse abonnementsvergoedingen);
- c) de Vergoeding voor Derdenprogrammatuur wordt volledig betaald bij levering, mits is voldaan aan de vereisten van artikel 3.5.

Eenmalige Vergoedingen zijn alle Vergoedingen die niet periodiek zijn. Een eenmalige Vergoeding kan ook gespreid worden betaald. Veelal zal in de Overeenkomst nader zijn uitgewerkt op welke wijze betaling van de eenmalige Vergoedingen plaatsvindt. Zo kunnen Partijen bijvoorbeeld een betaalschema met elkaar afspraken. De GIBIT verplicht echter niet tot een dergelijke uitwerking. Periodieke Vergoedingen zijn Vergoedingen die op geregelde tijden en met een zekere regelmaat verschuldigd zijn. In de Overeenkomst zal zijn bepaald wat de overeengekomen betalingsfrequentie is. Te denken valt hierbij aan maandelijks, driemaandelijks of jaarlijkse Vergoedingen. In theorie kan de betaalfrequentie ook éénmalig zijn, bijvoorbeeld als er nog één keer wordt betaald in het kader van verlengd gebruik (artikel 29.11).

In de GIBIT is bepaald dat periodieke Vergoedingen bij vooruitbetaling verschuldigd zijn. Hiermee wordt aansluiting gezocht bij de gebruikelijke werkwijze van veel Leveranciers (de GIBIT is hier dus leveranciersvriendelijk). Tegelijkertijd ligt ook vast dat de periodieke Vergoeding eerst vanaf (deel) Acceptatie verschuldigd is.

De gedachte daarachter is eenvoudig: het is onredelijk om vooruit te betalen voor een prestatie terwijl nog onzeker is of deze voldoet aan de overeengekomen eisen (dan wel kan worden gebruikt). Dat zullen Leveranciers wellicht als minder vriendelijk ervaren, maar dat is niet terecht. Het is immers een normaal ondernemersrisico om als Leverancier eerst zelf in te kopen en later pas door eigen klanten betaald te worden.

Hierbij zij aangetekend dat artikel 9.4 (over het zonder vertraging doorlopen van de Acceptatieprocedure) voor beide Partijen geldt en dat ingebruikname voor productieve doeleinden Acceptatie impliceert (zie artikel 9.11). Dit zijn beide nuanceringen die de eventuele vrees van Leverancier voor langdurige voorfinanciering sterk kunnen temperen. Verder wordt aangetekend dat onderhoudsvergoedingen, die veelal periodiek zullen zijn, op grond van artikel 10.1 eerst na Acceptatie verschuldigd zijn nu het Onderhoud niet eerder start.

Er wordt vooruitbetaald voor de diensten in de komende periode (niet voor de gehele contracttermijn). Dat betekent dat uiterlijk op de in de Overeenkomst bepaalde datum, althans uiterlijk bij het intreden van die nieuwe periode, moet zijn betaald. Eerder kan de Leverancier ook geen betaling afdwingen (vgl. artikel 6:39 BW).

De GIBIT erkent voorts dat bij Derdenprogrammatuur de Leverancier veelal zelf direct moet betalen. Dat is een inkooprelatie waarbij de Leverancier, naar de aard van Derdenprogrammatuur (in feite monopolies), veelal geen enkele onderhandelingspositie heeft (anders dan bij de inkoop van andere Producten en diensten). Vandaar dat bij Derdenprogrammatuur geen sprake is van het achterhouden van een deel van de Vergoeding maar betaling na levering geschiedt. Overigens, dit geldt enkel voor Derdenprogrammatuur die conform artikel 3.5 vooraf aan Opdrachtgever kenbaar is gemaakt. De gedachte daarachter is dat zodoende verrassingen worden voorkomen, nu artikel 3.5 tot transparantie vooraf verplicht.

Het moment van levering van Derdenprogrammatuur is hierbij overigens het moment waarop de Opdrachtgever de feitelijke macht over die Derdenprogrammatuur zou kunnen uitoefenen (vgl. het Burgerlijk Wetboek). Of wat praktischer uitgedrukt: het moment waarop Opdrachtgever van de software gebruik kan maken. Uiteraard kan in de Overeenkomst een ander moment worden overeengekomen (zoals het moment van tenaamstelling van licenties).

De uitgestelde opeisbaarheid is niet van toepassing indien er geen Acceptatieprocedure wordt uitgevoerd. In samenhang met de regel dat ingebruikname voor productieve doeleinden in beginsel kwalificeert als Acceptatie, geeft dit Leveranciers zo in de praktijk voldoende houvast dat er tijdig betaald wordt. Zo nodig kan Leverancier de Opdrachtgever in gebreke stellen om alsnog tot het doorlopen van de Acceptatieprocedure over te gaan.

Een belangrijke tegemoetkoming is artikel 11.3. Zoals hiervoor beschreven wordt van de Leverancier als gespecialiseerde aanbieder verwacht dat zij in beginsel in staat moet zijn aan de gestelde eisen inzake het Onderhoud te kunnen voldoen. Onder omstandigheden kan dit echter onbillijk uitpakken.

De bewijslast hiervoor ligt bij Leverancier. Dit is een reactie op vragen over de kosten voor het verwerken van wijzigingen in wet- en regelgeving, met name in relatie tot ingrijpende stelstelwijzigingen of (te laat aangekondigde) ingrijpende wijzigingen in de eisen die aan de ICT Prestatie worden gesteld. Het komt daarbij mede aan op de vraag in hoeverre de Leverancier, als zorgvuldig en professioneel handelende partij, de wetswijzigingen had kunnen of althans behoren te voorzien. Die vraag is in abstracto in deze voorwaarden niet te beantwoorden; vandaar ook dat de GIBIT slechts een bewijsverdelingsregel bevat.

In artikel 11.4 wordt verhelderd dat de randvoorwaarden nog steeds gelden: meerwerk wordt gemeld, de Opdrachtgever moet akkoord geven, en de afgesproken tarieven gelden.

Artikel 11.5 geeft de mogelijkheid in de Overeenkomst nadere eisen te stellen ten aanzien van de factuur. Facturen dienen binnen drie maanden na het opeisbaar worden van de betreffende werkzaamheden te worden verstuurd. De gedachte is dat laat factureren moet worden voorkomen; dat is in het belang van beide Partijen. De termijn van drie maanden is echter niet haalbaar voor gemeentes die een fiscaal jaar moeten afsluiten. Daarom is bepaald dat het mogelijk is om af te spreken dat alle facturen voor werkzaamheden in een bepaald jaar vóór een bepaalde datum in het daarop volgende jaar naar de Opdrachtgever moet worden verstuurd. In de versie 2023 stond hier een harde datum van 6 januari voor, maar dit is ervaren als te strikt. Zodoende is deze concrete datum geschrapt. Aangezien dit moment niet voor alle Opdrachtgevers passend zal zijn, of een strikte vervalltermijn niet voor alle Opdrachtgevers noodzakelijk zal zijn, is het opnemen van een harde einddatum slechts optioneel.

Artikel 11.6 stelt als standaard betaaltermijn 30 dagen.

Artikel 11.7 bepaalt dat er standaard elektronisch moet worden gefactureerd conform de daarvoor geldende standaard.

In artikelen 11.8, 11.9 en 11.10 zijn regelingen omtrent prijsverhogingen doorgevoerd. Hoofregel is dat alleen de prijsstijging uit de dienstenprijsindex, groep J62 (althans J6202) gevolgd mogen worden (artikel 11.8). Vanwege het begrotingsproces van gemeenten is opgenomen dat prijsindexaties ruim van tevoren (één maand) moeten worden aangekondigd, inclusief het specifieke indexatiecijfer. Om die reden ligt indexatie met terugwerkende kracht, bijvoorbeeld omdat Leverancier vergeten is een indexeringsbrief te sturen, niet voor de hand. Er wordt steeds vergeleken met de index van 12 maanden daarvoor. Zodoende wordt ook minder relevant dat op het moment van indexeren wellicht nog niet de jaarindexcijfers gepubliceerd zullen zijn. Opnieuw wordt hier de nuance gezocht ten aanzien van Derdenprogrammatuur: hier mogen niet voorzienbare prijsstijgingen aan Opdrachtgevers worden doorbelast mits deze aantoonbaar worden gemaakt. Overigens moeten Partijen hierbij wel in ogenschouw nemen dat wijzigingen van de prijs onder omstandigheden aanbestedingsrechtelijke gevolgen kunnen hebben.

Daarnaast kwam in de praktijk voor dat Leveranciers zeer snel na contracteren al de prijs verhoogden in het kader van indexatie. Dit is onwenselijk, omdat de Overeenkomst dan wordt gesloten onder een onrealistische voorstelling van de werkelijkheid. In het nieuwe artikel 11.9 wordt dit deels tegengehouden: bij een Overeenkomst die is gesloten aan het eind van een jaar, kan de prijs niet direct op 1 januari worden geïndexeerd. Hiervan kan wel worden afgeweken in de bovenliggende Overeenkomst.

Ten opzichte van de versie 2023 is de regeling over het doorvoeren van prijsverlagingen geschrapt. In de praktijk was namelijk te zien dat dit feitelijk zelden tot nooit gebeurde. Een van de redenen hiertoe is dat de Leverancier weinig reden heeft om kortingen af te dwingen bij zijn toeleverancier, als hij er toch niet aan kan verdienen. Ook is te zien dat staffelkorting wegens een bepaalde hoeveelheid licenties dermate ingewikkeld is om door te voeren (Leveranciers moeten immers berekeningen maken voor welke afnemers welk gedeelte van de korting horen te krijgen), dat het voor Leveranciers efficiënter is om af te zien van de staffelkorting. Dat is begrijpelijk, maar wel onwenselijk. De absolute plicht om prijsverlagingen door te voeren, is zodoende geschrapt. Dat betekent niet dat Leveranciers nooit prijsverlagingen hoeven door te voeren (dit is uiteraard nooit

onwenselijk), maar in ieder geval zijn ze hier niet toe verplicht. Leveranciers verdienen zodoende aan inspanningen om de prijs van Derdenprogrammatuur laag te houden, en tevens hebben nieuw gecontracteerde Opdrachtgevers wél profijt van de verlaagde prijs: de Leverancier zal in een nieuwe aanbesteding immers de verlaagde prijs offren. Dit is ook een extra motivatie voor Opdrachtgevers om zorgvuldig aan te besteden, en contracten niet te lang door te laten lopen.

Artikel 11.11 bevat een bepaling over onvoorziene aanzienlijke kostprijsverhogende omstandigheden. Het artikel voorziet in een overlegverplichting en geeft daarbij op voorhand drie opties: (i) prijsverhoging betalen, (ii) ICT Prestatie beperken of (iii) Overeenkomst beëindigen tegen vergoeding van de daarmee gemoeide kosten (dat laatste gelet op de verwijzing naar artikel 24.6). Met het artikel wordt voorkomen dat bij onvoorziene omstandigheden de gang naar de rechter is vereist (vgl. artikel 6:258 BW).

De lat hierbij ligt vrij hoog; het gaat om excessen. Het gaat bij dit artikel bijvoorbeeld om dermate ingrijpende situaties dat continuïteit van dienstverlening en/of bedrijfsvoering aantoonbaar in het geding komt. Het toelaten van een grote prijsverhoging is weliswaar een discretionaire bevoegdheid van de Opdrachtgevers (en geen verplichting), maar gelet op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur kan van een gemeente wel worden verwacht dat zij hier redelijk en behoorlijk in handelt.

Het artikel geeft bovendien op voorhand aan tot welk percentage een kostenstijging geacht wordt voor risico van Leverancier te zijn (<10%); dat geeft Partijen op voorhand al enige zekerheid. Het is immers niet de bedoeling om zaken als extra indexatie te regelen in dit artikel. Overigens gelden de vereisten uit de Aanbestedingswet hiervoor onverkort, en dan met name de regeling omtrent onvoorziene kosten uit artikel 2.163e Aanbestedingswet 2012. De mogelijkheid van substantiële prijsverhoging moet dan ook worden toegepast binnen de kaders die door de Aanbestedingswet worden gegeven.

Artikel 11.12 bepaalt dat Vergoedingen die gerelateerd zijn aan wijzigingen onderhevige getallen die zijn gerelateerd aan Opdrachtgever, slechts éénmaal per jaar worden bijgesteld en wel op 1 januari, tenzij anders overeengekomen. De gedachte is dat hierdoor prijsschommelingen gedurende de looptijd worden beperkt. Uiteraard kan in de Overeenkomst een andere afspraak worden gemaakt.

Artikel 11.13 bepaalt ten slotte dat hetgeen in dit artikel omtrent Derdenprogrammatuur is bepaald alleen geldt voor zover Leverancier heeft voldaan aan hetgeen in artikel 3.5 is bepaald. Artikel 3.5 bepaalt dat Leverancier de relevante Derdenprogrammatuur uitdrukkelijk in zijn aanbod moet specificeren. Met andere woorden: indien Leverancier verzaakt de relevante Derdenprogrammatuur te specificeren, dan geniet hij ook niet de voordelen van genuanceerde betalingsregeling zoals verwoord in dit artikel (en wordt dus ook bij die Programmatuur 70% bij ingebruikname en 30% bij integrale Acceptatie betaald).

Artikel 12. Garanties

In dit artikel worden in het eerste lid diverse garanties vermeld. Het is vaste rechtspraak dat wat Partijen beogen met garanties een kwestie is van uitleg. In het geval van de GIBIT is het belangrijkste beoogde gevolg vermeld in artikel 12.2, namelijk dat indien Opdrachtgever een garantie inroept, het dan aan Leverancier is om aan te tonen dat dit beroep onterecht is. Het artikel bevat in zoverre een bewijslastverdeling. Daarbij is ook in artikel 12.3 bepaald wat het geven van een garantie nu precies betekent. Dit is gedaan aangezien het vaste rechtspraak is dat wat onder een garantie is te verstaan afhangt van de partijbedoeling, terwijl die partijbedoeling regelmatig niet zal blijken bij het gebruik van de Inkoopvoorwaarden in formele inkoopprocessen als een aanbesteding. In de Inkoopvoorwaarden is met de begrippen slechts de resultaatsverbintenis met de genoemde bewijslastverdeling mee bedoeld, verder niets.

De meeste garanties spreken voor zich en zien er met name op dat de Leverancier ervoor instaat dat hij levert wat is overeengekomen. Ten opzichte van de versie 2023 is de garantie geschrapt dat de ICT Prestatie de overeengekomen eigenschappen zal bevatten en dat deze voldoet aan het Overeengekomen gebruik. Dit is nadrukkelijk niet geschrapt omdat Leverancier hier niet meer aan

hoeft te voldoen; uiteraard moet de ICT Prestatie voldoen aan de Overeenkomst. Door dit als garantie te formuleren, was echter onbedoeld de situatie ontstaan dat het aan de Leverancier was om te bewijzen dat hij met de ICT Prestatie géén wanprestatie pleegt. Dat is een onredelijke uitkomst, en is nooit de bedoeling geweest.

De garantie onder iv hangt samen met het belang van Opdrachtgevers om desnoods op een later moment alsnog Onderhoud af te kunnen nemen. Het is daarvoor noodzakelijk dat de geleverde ICT Prestatie daadwerkelijk nog onderhouden wordt. In dit artikel geeft de Leverancier de garantie dat dit in ieder geval twee jaar na Acceptatie nog het geval is.

Artikel 13. Algoritmische toepassingen

Gemeenten zien steeds meer gebruik van algoritmen en de maatschappelijk vragen over dergelijk gebruik neemt ook toe. Vandaar dat de GIBIT enkele (minimale) eisen stelt aan dergelijke toepassingen. Het is denkbaar – en onder omstandigheden ook wenselijk – dat in het bovenliggende contract de eisen nader worden uitgewerkt. De eisen beperken zich vooralsnog tot de volgende basis-/kerneisen.

In het eerste lid zijn eisen gesteld aan (de kwaliteit van) de Algoritmische toepassing: een rechtmatige dataverwerking, gestructureerde en neutrale dataverwerking en nauwkeurigheid. In het tweede lid is een gebruiksbeperking op de verwerkte Data opgenomen: geen gebruik voor eigen doeleinden, tenzij volledig geanonimiseerd en niet-herleidbaar. Zijn de Data persoonsgegevens, dan moet de Verwerkersovereenkomst ruimte bieden voor anonimisering. Zijn de Data geen persoonsgegevens, dan dienen de Data alsnog niet-herleidbaar te zijn. Hiermee wordt enerzijds bedrijfsvertrouwelijke en privacygevoelige informatie beschermd, doch anderzijds erkend dat een algoritme 'input' nodig heeft om verrijkt te worden.

Aangezien een algoritme in de praktijk regelmatig een 'black box' is, terwijl de gemeente als actor in een democratische rechtstaat het eigen handelen juist zal moeten kunnen verantwoorden is aan lid 3 toegevoegd dat Leverancier zowel in algemene zin als in een specifiek geval moet kunnen uitleggen/verantwoorden hoe het algoritme werkt of waarom het tot een bepaalde beslissing is gekomen. Dit gaat zowel over traceerbaarheid als over verklaarbaarheid. Dat hoeft niet zo ver te gaan dat Leverancier het algoritme prijs hoeft te geven (het belang van bescherming van bedrijfsvertrouwelijke informatie wordt onderkend), maar wel zo ver dat in voorkomend geval de beslissing in rechte toetsbaar wordt. Dat laatste is immers een basisbeginsel van de democratische rechtstaat. Het is daarom belangrijk om in ieder geval betekenisvolle kwantitatieve en kwalitatieve informatie te verschaffen. Dat betekent dat niet het model niet uitgelegd moet worden in technische getallen (zoals nauwkeurigheid of foutpercentages), maar (ook) moet worden uitgelegd in begrijpelijke taal over hoe het model werkt en wat de beperkingen zijn. Bij mogelijkheden om te voldoen aan deze bepaling kan bijvoorbeeld gedacht worden aan technische mogelijkheden van controleerbaarheid, reproduceerbaarheid en verslaglegging en aan het beschrijven en minimaliseren van potentiële negatieve gevolgen. Ook kan worden gedacht aan het ombuigen van deze plicht van reactief naar proactief, bijvoorbeeld in de vorm van model cards.

Gelet op de eerdergenoemde beginselen van de democratische rechtstaat is ook in lid 4 opgenomen dat de Opdrachtgever de informatie over de werking met derden (zoals de rechtbank) mag delen. Om diezelfde reden is ook in artikel 13.5 opgenomen dat het bestaande controle-/auditrecht ook van toepassing is op de Algoritmische toepassing (strikt genomen is de bepaling welhaast overbodig, want dat controlerecht zag toch al op nakoming van alle verplichtingen).

Artikel 14. AI-systemen

Nieuw in de Inkoopvoorwaarden is de bepaling omtrent AI-systemen. Vooropgesteld moet worden dat dit een specificering vormt van artikel 13: alle AI-systemen zijn Algoritmische toepassingen, maar niet alle Algoritmische toepassingen zijn AI-systemen. Daarom is voor AI-systemen een los artikel in het leven geroepen.

Bij het opstellen van het artikel is voornamelijk gekeken naar de AI Act (Verordening (EU) 2024/1689), de EU-modellen voor de inkoop van AI en enkele reeds bestaande inkoopvoorwaarden in de gemeente- en zorgmarkt.

In het eerste lid zijn eisen gesteld aan (de kwaliteit van) het AI-systeem: een nauwkeurig, robuust en veilig Product, waarvan de werking kan worden gecontroleerd en de output kan worden begrepen. Dit dient hetzelfde te worden uitgelegd als de bepalingen hieromtrent in de AI Act. Principes als rechtmatigheid, non-bias en transparantie zijn afkomstig uit de AI Act expliciet. Mocht Leverancier slechts de toeleverancier zijn en niet de aanbieder, dan zal Leverancier de oorspronkelijk aanbieder moeten aanspreken als die niet voldoet aan de AI Act. Dit doet geen afbreuk aan de plicht van Leverancier om een ICT Prestatie te leveren die voldoet aan de gestelde eisen. Het feit dat veiligheid als expliciete eis is opgenomen voor AI-systemen betekent overigens niet dat voor ICT Prestaties die geen AI-systeem zijn, deze eis niet geldt. Het is louter opgenomen om de tekst van de AI Act te reflecteren.

De AI Act schrijft voor dat passende en doelgerichte risicobeheersingsmaatregelen doorgevoerd moeten worden in het AI-systeem. Het is denkbaar dat dit op een specifieke afnemer afgestemd moet worden. In lid 2 is bepaald dat de Leverancier hiervoor open moet staan. In overleg zal moeten worden bekeken hoe dit precies doorgevoerd zal worden.

Wanneer gebruik wordt gemaakt van AI-systemen met een hoog risico, rusten de voornaamste verplichtingen op de aanbieder. De gebruiksverantwoordelijke kan ingevolge artikel 25 AI Act echter ook worden beschouwd als aanbieder, bijvoorbeeld wanneer zijn naam of merk op het AI-systeem wordt aangebracht of wanneer hij een substantiële wijziging in het AI-systeem aanbrengt. Het is onwenselijk om gemeenten op deze wijze te laten "verschieten van kleur". Om deze reden is in lid 3 bepaald dat Leverancier de zorgplicht heeft om dit verschieten van kleur, voor zover mogelijk, te voorkomen.

In lid 4 is bepaald dat de classificatie van het AI-systeem (onaanvaardbaar risico, hoog risico, AI-model voor algemene doeleinden, etc.) aan de Leverancier is, en dat hij hier desgevraagd bewijs c.q. een onderbouwing van overlegt. Indien de classificatie "hoog" is, dan garandeert Leverancier dat hij voldoet aan de eisen die daaraan worden gesteld in de AI Act (lid 5). Ook zonder deze bepaling had deze verplichting bestaan, maar door het uit te schrijven wordt dit een punt van aandacht bij het contracteren.

Hetzelfde geldt voor de loggingsplicht uit lid 6 en lid 7: deze verplichtingen vloeien voort uit de wet, maar door het uit te schrijven weten Partijen waar ze aan toe zijn. Verder rusten twee medewerkingsverplichtingen op de Leverancier. Gemeenten zullen regelmatig een beoordeling van de gevolgen voor de grondrechten (FRIA) moeten verrichten, waarvoor ze over kennis van het AI-systeem moeten beschikken. De Leverancier zal hierbij assisteren. Daarnaast is bepaald dat vragen over de werking van het AI-systeem en de interpretatie van output tot de Gebruikersondersteuning (helpdesk) behoort.

Afsluitend wordt van de Opdrachtgever ook verwacht dat hij de Leverancier helpt. De AI Act verplicht soms tot het informeren van gebruikers over het AI-systeem, dus de Opdrachtgever zal dit op aangeven van de Leverancier ook moeten doen. Verder kan de Opdrachtgever Leverancier helpen door feedback te verstrekken over de werking van het AI-systeem.

Uiteraard kan het aanbieden van een AI-systeem niet los worden gezien van het gebruik daarvan. De Leverancier kan niet verantwoordelijk gehouden worden voor (verkeerde) toepassingen die de Opdrachtgever zelf aan het AI-systeem geeft. Hiertoe biedt artikel 36 een grondslag.

Artikel 15. Documentatie en informatie

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat Leverancier Documentatie dient te leveren. Ook stelt het artikel enkele eisen aan de Documentatie, zowel in lid 1, lid 2 als lid 3.

Documentatie wordt hier in brede zin gebruikt: het artikel ziet zowel op het gebruik van de geleverde ICT Prestatie (sub i, sub iii), op het documenteren van de door Leverancier gemaakte instellingen (sub ii), op het kunnen uitvoeren van de acceptatietesten (sub iv) en op het beheren van de ICT Prestatie (sub v). Daarbij kan voor het nakomen van sub v de GEMMA Softwarecatalogus (www.softwarecatalogus.nl) deels worden gebruikt.

Om Leveranciers voldoende flexibiliteit te geven, is bepaald dat alleen de Documentatie gericht op eindgebruikers in het Nederlands gesteld dient te zijn. Overige Documentatie mag ook in het Engels zijn opgesteld.

Artikel 15.4 ziet op het tijdig aanleveren van de Documentatie. Het artikel bepaalt in algemene zin dat Leverancier de Documentatie moet updaten zodra blijkt dat deze niet langer juist is. Het initiatief tot een Update kan zowel bij de Leverancier zelf liggen als bij Opdrachtgever.

Artikel 16. Productmanagement

Het is voor Opdrachtgevers van belang tijdig op de hoogte te zijn en blijven omtrent de ontwikkelingen van de ICT Prestatie. Vandaar dat in dit artikel is opgenomen dat Opdrachtgever tijdig over de roadmap wordt geïnformeerd (artikel 16.1) en toegang krijgt tot organen/platformen waar ervaringen met en informatie over de ICT Prestatie wordt uitgewisseld (artikel 16.2). Beide aspecten staan los van eventueel overeengekomen Onderhoud.

Artikel 17. Aansprakelijkheid

Het onderwerp aansprakelijkheid leidt vaak tot verhitte discussies tussen Opdrachtgevers en Leveranciers. De ervaring leert echter ook dat die discussies niet altijd terecht zijn:

- a) Enerzijds dienen Opdrachtgevers zich te realiseren dat het aan hen als publiekrechtelijke organen is om een proportioneel contractueel kader te hanteren. Met de GIBIT is gepoogd hiertoe een aanzet te geven, door een aansprakelijkheidsmaximum te hanteren dat in relatie staat tot de opdrachtwaarde (idem ARBIT). Dit laat onverlet dat het in voorkomend geval passend kan zijn van dit kader af te wijken.
- b) Anderzijds dienen Leveranciers zich te realiseren dat hun tekortschieten kan leiden tot grote schades bij Opdrachtgevers en dat het zodoende niet onredelijk is dat Opdrachtgevers verlangen dat Leveranciers die – door hen veroorzaakte – schade te vergoeden en dat Leveranciers hiervoor over passende verzekeringen beschikken. Ook mag van Leveranciers worden verwacht dat zij hun bedrijfsvoering zo hebben ingericht dat een incident niet direct tot disproportioneel grote schades of schades onder een groot deel of alle klanten van die Leveranciers leidt.
- c) Beide Partijen dienen zich verder te realiseren dat naast de bepalingen in de GIBIT het Burgerlijk Wetboek (en andere wetgeving) onverkort van toepassing is, tenzij daar in de GIBIT uitdrukkelijk van is afgeweken. Dit houdt o.m. in dat de regels uit boek 6 titel 1 afdeling 10 (over schadevergoeding) van toepassing zijn, waaronder begrepen de daarin opgenomen regels omtrent schadebegroting, causaliteit, eigen schuld, etc. Zo kan Opdrachtgever pas schade claimen als er sprake is van een tekortkoming of onrechtmatig handelen van de Leverancier en geen schade claimen voor zover zij daar zelf debet aan is of voor zover de schade in onvoldoende causaal verband staat tot de tekortkoming van de Leverancier. Anders dan dus wel eens wordt geroepen in onderhandelingen is van onbeperkte aansprakelijkheid zeker geen sprake (maar beperkt door de kaders van het BW).

In de aansprakelijkheidsclausule wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds persoons- en zaakschade en anderzijds overige schade. Het onderscheid tussen deze twee schade-soorten sluit aan bij verzekeringen die in de markt worden aangeboden. Er wordt zodoende uitdrukkelijk ook geen onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte schade. Dit onderscheid komt in de Nederlandse wet niet voor en het is (daarmee) vaak onduidelijk wat er precies met het onderscheid wordt bedoeld. Bij onduidelijkheid is geen van de Partijen gebaat. Soms wordt met indirecte schade bedoeld op schade die in onvoldoende causaal verband staat tot de tekortkoming; de eis van causaal verband is echter al een algemene regel van Nederlands schadevergoedingsrecht (zie hiervoor).

De overige schade staat in relatie tot de omvang van de Jaarvergoeding. Het begrip Jaarvergoeding is gedefinieerd in artikel 1. Het gaat in de kern om een jaargemiddelde van de (oorspronkelijke voorziene) totale vergoeding gezien over de (oorspronkelijk beoogde) duur van het project. In de praktijk zal die totale prijs veelal deels zijn gebaseerd op eenmalige vergoedingen, periodieke vergoedingen of vergoedingen op nacalculatiebasis. Om voor beide Partijen helderheid te bieden is bepaald dat de hoogte van die vergoedingen moet worden berekend aan de hand van de initieel beoogde looptijd en de initiële begrotingen. Beide Partijen weten zo – voorafgaand aan het sluiten van het contract – wat de omvang van de maximale aansprakelijkheid in voorkomend geval zal zijn. Er is bewust niet gekozen voor een dynamischer definitie, aangezien dat in de praktijk alleen maar tot onzekerheid zou leiden. Partijen dienen er aldus wel op bedacht te zijn dat bij majeure wijzigingen onder een bestaande Overeenkomst (voor zover aanbestedingsrechtelijk toegestaan), het waarschijnlijk passend is het aansprakelijkheidsregime bij te stellen.

De maximale aansprakelijkheid is tweemaal de Jaarvergoeding per gebeurtenis en de maximale totale aansprakelijkheid per jaar is viermaal de Jaarvergoeding. Uiteraard blijft onverlet – ongeacht dit ‘vangnet’ – dat Partijen altijd proportionele afspraken zullen moeten maken. Andere afspraken zijn dus ook denkbaar.

Vaak wordt de discussie gestart om, naast een beperking van aansprakelijkheid per gebeurtenis, ook een algehele beperking van aansprakelijkheid op te nemen. De werkgroep is kritisch op deze verzoeken. Dergelijke afspraken kunnen namelijk tot effect hebben dat er in bepaalde situaties voor de Leverancier weinig prikkel tot nakoming meer is (bij een absoluut maximum is de Leverancier immers niet meer aansprakelijk zodra door eerdere claims dat maximum al is ‘volgelopen’). Vandaar dat ervoor is gekozen om de maximale aansprakelijkheid te beperken voor steeds de periode van één jaar. Het daaropvolgende jaar staat de spreekwoordelijke teller weer op nul (een schone lei). Dit sluit ook aan bij de systematiek die verzekeraars hanteren. Het belang van Leveranciers is bovendien gediend met de bepaling dat samenhangende gebeurtenissen worden aangemerkt als één gebeurtenis. De werkgroep meent dat hiermee een gebalanceerde benadering is gekozen die beide belangen dient: enerzijds voor Opdrachtgevers een reëel en voldoende hoog maximum waar voldoende prikkel tot nakoming vanuit gaat en anderzijds voor Leveranciers een absoluut jaarlijks maximum dat daarmee ook beter voorzienbaar en verzekerbare is.

In het vijfde lid is een genuanceerde regeling getroffen over uitzonderingen op de aansprakelijkheidsregeling, waarbij oog wordt gehouden voor de Gids Proportionaliteit. In de kern zijn hier alle gebruikelijke uitzonderingen op de beperking van aansprakelijkheid samengebracht. Het beperken voor dood of letsel (sub i) en bij opzet of grove schuld (sub ii) wordt algemeen onaanvaardbaar geacht. Het schenden van IE-rechten (sub iii) ligt naar zijn aard volledig in de risicosfeer van de Leverancier, aangezien Opdrachtgever (die slechts objectcode geleverd krijgt) niet in de positie is om te kunnen controleren of de Leverancier enige rechten schendt. Daarbij komt dat de Leverancier al gerechtigd is zelf in te grijpen om die schade te beperken (zie artikel 21). De uitzondering op de beperking voor de verwerking van persoonsgegevens in sub iv is genuanceerd. In de ARBIT is gekozen voor een onbeperkte aansprakelijkheid bij tekortkomingen in verband met de verwerking van persoonsgegevens. Dat lijkt in veel gevallen echter niet proportioneel. Daarom is in de GIBIT in sub iv opgenomen dat er slechts geen beperking geldt voor boetes die ook aan verwerker hadden kunnen worden opgelegd (om zo te benadrukken dat de boete moet zien op handelingen in de risicosfeer van Leverancier liggen) en onder de voorwaarde dat Leverancier tijdig wordt geïnformeerd over onderzoek door de toezichthouder en wordt betrokken bij het voeren van verweer tegen de boete. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie waarin Leverancier een slechte beveiliging heeft en de Opdrachtgever daardoor een datalek ondervindt: de Opdrachtgever kan beboet worden voor het datalek, maar dat ligt buiten haar macht. Het is in zo’n geval onbillijk als de Leverancier zich vervolgens kan beroepen op het aansprakelijkheidsmaximum.

Er staat overigens uitdrukkelijk “wordt betrokken bij” het verweer voeren tegen de boete en niet iets als “afstemmen”. Het is immers in ultimo aan Opdrachtgever zelf om te bepalen of en zo ja hoe verweer tegen een aan Opdrachtgever opgelegde boete wordt gevoerd. Tegenover die partijautonomie staat wel dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn om enerzijds wel de boete op de Leverancier te willen verhalen doch anderzijds niet

diezelfde Leverancier in staat stellen verweer te voeren tegen (het aan Leverancier toe te rekenen deel van) die boete. Dat zou een soort 'blanco cheque'-situatie zijn en dat is niet de bedoeling. In dat licht moet deze genuanceerde set aan randvoorwaarden dan ook worden gezien.

Opgemerkt wordt dat ervoor gekozen is om de hoeveelheid uitzonderingen op de aansprakelijkheidsregeling beperkt te houden. In andere inkoopvoorwaarden is bijvoorbeeld terug te vinden dat de beperking van de aansprakelijkheid wordt doorbroken bij datalekken. In de GIBIT is ervoor gekozen om dit geen (generieke) uitzondering te maken. Dit betekent niet dat de werkgroep de mening is toegestaan dat het niet uitzonderen van datalekken altijd een gepaste route is. Het is raadzaam om per overeenkomst te bekijken of een uitzondering voor datalekken proportioneel is.

Artikel 18. Verzekering

In artikel 18 is bepaald dat Leverancier voldoende zekerheid moet bieden voor verhaal, hetzij via een verzekering, hetzij anderszins. Er is bewust voor gekozen een verzekering niet dwingend voor te schrijven. Er zijn immers legio manieren denkbaar waarop het risico voor Opdrachtgevers dat de Leverancier in voorkomend geval geen verhaal biedt, afgedekt kan worden (moedergarantie, bankgarantie, derdenrekening, etc.). De verzekering dient in ieder geval passend en gebruikelijk te zijn. Soms betekent dit dat de Leverancier verzekerd dient te zijn voor beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid, maar in voorkomend geval kan het ook passend en gebruikelijk zijn dat de Leverancier een cyberverzekering heeft.

In het tweede lid is een minimumdekking opgenomen, voor zowel de uit te keren bedragen als de hoeveelheid events per jaar. Deze dekking correspondeert met de maximale aansprakelijkheid zoals dit in het vorige artikel is bepaald.

Artikel 19. Geheimhouding

Artikel 19 regelt een wederkerige geheimhoudingsverplichting. In het eerste lid is bepaald dat beide Partijen alle informatie waarvan zij het vertrouwelijke karakter (behoren te) kennen geheim zullen houden, met een uitzondering voor onderaannemers, aandeelhouders, accountants, professionele adviseurs, en dergelijke. Partijen worden ook uit de geheimhouding ontheven voor zover dit noodzakelijk is op grond van een wettelijk voorschrift, onderzoek van een toezichthouder of gerechtelijke procedures.

In het tweede lid is de minimale geheimhoudingstermijn opgenomen. In voorkomend geval zal deze moeten worden verlengd, naar gelang de aard van de gegevens. Voor persoonsgegevens geldt hoe dan ook de termijn die in de Verwerkersovereenkomst is opgenomen.

In het derde lid is opgenomen dat beide Partijen de geheimhouding ook zullen opleggen aan door hen ingeschakeld Personeel en hulppersonen.

Voor transparantie binnen de overheid is in het vierde lid toegevoegd dat de inhoud van Overeenkomsten gedeeld mag worden binnen gemeenten, tussen gemeenten en met relevante samenwerkingspartners. De GIBIT is zodoende meer in lijn met bijvoorbeeld wetgeving omtrent openbaarheid van bestuur.

Artikel 19.5 bepaalt dat vertrouwelijke gegevens op verzoek moeten worden teruggegeven. Deze plicht staat, evenals de andere plichten uit dit artikel, los van de verplichtingen die op de Leverancier rusten uit hoofde van de Verwerkersovereenkomst. Overigens kan van Leverancier natuurlijk niet worden verwacht dat hij gegevens verwijdert in dien dit in strijd komt met de wet, zoals wettelijke bewaartermijnen.

Het zesde lid ten slotte stelt voor alle Partijen een boete op het schenden van de geheimhoudingsplicht. Er is een boete opgenomen omdat het begroten van de schade bij schending van de geheimhouding in de praktijk veelal niet eenvoudig is. Zodoende zou iedere prikkel tot het geheim houden van vertrouwelijke informatie zonder boetebeding kunnen ontbreken (bij niet te begroten schade volgt immers toch geen schadeclaim).

Artikel 20. Overmacht

Het eerste lid van dit artikel herhaalt in feite wat er in de wet omtrent overmacht staat.

Het tweede lid expliciteert dat bepaalde omstandigheden in ieder geval niet als overmacht worden gekwalificeerd. De in dit lid genoemde omstandigheden komen dus voor risico van de Leverancier. Dit geschiedt uiteraard wel naar redelijkheid en billijkheid: hoewel ziekte geen overmacht is, betekent dit niet dat de Opdrachtgever het conflict met de Leverancier kan opzoeken wanneer een personeelslid incidenteel griep heeft.

Ten aanzien van uitval van nuts- en telecomvoorzieningen is een genuanceerde regeling getroffen. In beginsel kwalificeert uitval van dergelijke diensten als overmacht. De GIBIT erkent daarmee dat Leveranciers dergelijke diensten zelf ook inkopen en daarbij veelal niet in de positie zijn om een bepaald niveau van dienstverlening af te dwingen. Van overmacht is echter geen sprake indien de storing door Leverancier zelf is veroorzaakt of wanneer is overeengekomen dat Leverancier de nuts- of telecomvoorzieningen beschikbaar diende te houden. Ter illustratie van dit laatste: voor een cloud-/ASP-dienst betekent dit veelal dat het de Leverancier wel kan worden aangerekend als zijn eigen verbinding naar het publieke internet toe uitvalt (dit is dan geen overmacht), maar niet indien er op het publieke internet of bij de provider van Opdrachtgever storingen zijn die maken dat er geen gebruik kan worden gemaakt van de cloud-/ASP-dienst.

In artikel 20.3 is bepaald dat Leverancier enig door overmacht genoten voordeel dient te vergoeden, met inachtneming van de beperking van aansprakelijkheid. De gedachte is eenvoudig: Leverancier zou niet rijker moeten worden van een overmachtssituatie. De bepaling is overgenomen uit de ARBIT.

Artikel 21. Intellectuele eigendom

De GIBIT sluit aan bij het in de markt gebruikelijke onderscheid tussen standaard en maatwerk: in beginsel rusten de rechten op standaardprestaties bij de Leverancier, en de rechten op Maatwerkprogrammatuur bij de Opdrachtgever. Dit geldt ook voor de rechten op Data. In artikel 21.2 is dit vastgelegd, om te garanderen dat auteursrechten en databankrechten toekomen aan de Opdrachtgever. Overigens geeft artikel 13.2 Leverancier vervolgens het recht om die Data, ondanks die IE-rechten, te gebruiken (mits deze geanonimiseerd zijn).

Bij Maatwerkprogrammatuur wordt specifiek voor Opdrachtgever iets ontwikkeld. Het ligt dan voor de hand dat Opdrachtgever ook de beschikking krijgt over de rechten en de broncodes van dat werk. Dat is dan ook in artikel 21.4 bepaald.

Voor de overige ICT Prestaties geldt dat daarop een Licentie wordt verleend. Dit komt in artikel 21.3 naar voren. De duur van de Licenties verschilt naar gelang de aard van de Vergoeding: bij periodieke Vergoedingen is de duur van de Licentie gelijk aan de looptijd van de Overeenkomst, bij overige Vergoedingen is sprake van een eeuwigdurende Licentie. De koppeling aan de duur van de Overeenkomst (en niet: aan de betaalfrequentie) bij periodieke Vergoedingen is bewust; voorkomen moet worden dat het niet tijdig betalen automatisch tot verval van de Licentie leidt. Deze abstracte omschrijving sluit zodoende ook aan bij een veelheid aan licentiemodellen die in de praktijk voorkomt. Welk licentiemodel in concrete gevallen wordt gehanteerd, zal volgen uit de (bovenliggende) Overeenkomst die Partijen sluiten. Wel ligt – mede op verzoek van Leveranciers – op voorhand vast dat een licentie in principe niet het recht omvat om zelf exploitatiehandelingen te verrichten. Het woord ‘exploitatiehandelingen’ is zeer breed en is in de IE-literatuur ook gebruikelijk.

In lid 4 is de oplevering en eigendomsoverdracht bij Maatwerkprogrammatuur vastgelegd. Ten opzichte van de versie 2023 geldt hier een nieuw uitgangspunt: open source, tenzij (lid 5). Dit wordt uitgewerkt in hoofdstuk IV.

Denkbaar is ook dat meerdere gemeenten gezamenlijk de Leverancier vragen om Maatwerkprogrammatuur te ontwikkelen. De wet schrijft voor dat dan een gedeeld IE-recht ontstaat. Denkbaar is dat dit helemaal niet wenselijk is, omdat het handiger is om het bijvoorbeeld aan één gemeente (de kartrekker) toe te kennen. Dit is expliciet opgeschreven in lid 6.

Lid 7 bepaalt dat de Leverancier een vrijwaring afgeeft voor aanspraken die voortvloeien uit inbreuken op IE-rechten en daarmee verwante rechten (zoals persoonlijkheidsrechten en portretrechten).

In lid 8 en 9 is geborgd dat Opdrachtgever gebruik kan blijven maken van de voor hem relevante functionaliteit bij claims van derden dat de gebruikte ICT Prestatie inbreuk maakt op hun rechten. Leverancier moet bij inbreuk zo snel mogelijk een oplossing bieden, waarbij hij kan kiezen tussen ten minste één van de opties die genoemd worden in lid 8.

In lid 10 is bepaald dat bij een aansprakelijkstelling door de betreffende derde, Opdrachtgever de Overeenkomst ook moet kunnen ontbinden. Deze laatste bepaling is met name bedoeld om de schade voor Opdrachtgever te kunnen beperken. Opdrachtgever moet een aansprakelijkstelling immers in de administratie opnemen en heeft zodoende een (boekhoudkundige) prikkel om de (vermeende) inbreuk zo snel mogelijk te (kunnen) staken. In de praktijk zal vermoedelijk weinig een beroep worden gedaan op lid 10 en zal met name de (meer praktisch gerichte) benadering van lid 8 en 9 relevant zijn.

De mogelijkheid de Overeenkomst te ontbinden na een beweerde schending van intellectuele eigendomsrechten door derden in lid 10 (zie ook 17.5) is opgenomen vanwege de potentieel grote gevolgen van zo'n claim. Opdrachtgever kan als gevolg daarvan worden geconfronteerd met onder andere beslaglegging op alle inbreukmakende zaken, waaronder computers waarop inbreukmakende software is geïnstalleerd. De (beweerde) rechthebbende kan bovendien schade claimen voor gederfde licentievergoedingen. Dat voor ontbinding een bewering volstaat, en geen in rechte vastgestelde schending het intellectueel eigendom (IE) nodig is, heeft ermee te maken dat de kosten (zie hierboven) bij een voortdurende schending van IE-rechten zeer snel kunnen oplopen, terwijl juridische procedures om de schending definitief vast te stellen zeer lang kunnen lopen.

Artikel 21.11 bepaalt ten slotte dat de garanties en vrijwarings wegens IE-inbreuken niet van toepassing zijn indien deze betrekking hebben op werken die de Opdrachtgever aan de Leverancier ter beschikking heeft gesteld of door de Opdrachtgever zelf doorgevoerde wijzigingen in de Programmatuur van de Leverancier.

Artikel 22. Toegang tot Data en autorisaties

Ten opzichte van de versie 2023 is het artikel over Data ingrijpend veranderd. Met het oog op nieuwe en hernieuwde aandacht voor de rol die data speelt binnen de overheid, spelen de Inkoopvoorwaarden in op ontwikkelingen in de markt. Het doel is om met de bepalingen omtrent Data tegemoet te komen aan de Wet open overheid, de Wet hergebruik overheidsinformatie, de Data Act (2023/2854), de Data Governance Act (2022/868) en andere nieuwe ontwikkelingen. Het is voor Opdrachtgevers immers van groot belang dat zij toegang blijven houden tot de met de ICT Prestatie verwerkte Data (hun eigen Data). Opdrachtgevers wensen de betreffende gegevens ook buiten de door de Leverancier geleverde prestatie en/of voor andere doeleinden en in andere processen en systemen te kunnen gebruiken, zoals business intelligence toepassingen of big data analyses voor managementinformatie en/of in bedrijfssystemen die deel uitmaken van de proces- en informatieketen. Ook moeten zij voldoen aan wettelijke (transparatie)verplichtingen.

Dit artikel ziet niet enkel op persoonsgegevens, maar ook op niet-persoonsgebonden gegevens. Daarnaast ziet dit artikel niet alleen op de "klassieke" gegevensverwerkingen (SaaS-diensten), maar op alle fysieke en digitale Producten en diensten waarmee Data wordt gegenereerd en verwerkt. Denk bijvoorbeeld niet enkel aan slimme camera's en burgerzakenapplicaties, maar ook aan stoplichten die meten hoeveel auto's er passeren, en speeltoestellen die gebruik meten.

In dat licht bepaalt lid 1 van artikel 22 dat Leverancier de Opdrachtgever op de hoogte stelt van het feit dat er Data worden verwerkt. Het mag niet de bedoeling zijn dat Leveranciers Data genereren (en zelf gebruiken c.q. verkopen), zonder dat de Opdrachtgever hiervan op de hoogte is.

Lid 2 bepaalt dat deze Data in beginsel ook met de Opdrachtgever gedeeld moeten worden. Het is aan Partijen zelf om hier afspraken over te maken. Toegang tot een portaal is een optie, maar het is

ook een mogelijkheid dat Leverancier periodiek een Product uitleest en de Data overhandigt aan de Opdrachtgever. Het ligt bij Data met een dynamisch karakter (zoals sensordata) bijvoorbeeld voor de hand om de Data te ontsluiten via een API. Bij het bepalen van de wijze van verstrekking kunnen partijen ook denken aan het overeenkomen van een licentiemodel voor de Data. CC BY of CC0 zijn hiervoor opties.

Deze gegevensverstrekking dient vervolgens op gangbare en uitgelegde wijze te geschieden (22.3). Het is aan de Leverancier om deugdelijke datastructuren te hanteren waarmee Opdrachtgever kan voldoen aan zijn wettelijke plichten. Dit laat uiteraard onverlet dat de Opdrachtgever hierbij kan helpen, bijvoorbeeld door inzichtelijk te maken welke datastructuren voor hem het beste werken. Het kan voorkomen dat Data niet te duiden is zonder inzage in het onderliggende model of metadatumodel. Als dit model geopenbaard wordt, kan het echter voorkomen dat bedrijfsgeheimen openbaar worden. Het is expliciet niet het doel van de GIBIT om Leveranciers te dwingen tot het opgeven van haar bedrijfsgeheimen. Daarom kan Leverancier eisen dat een NDA wordt getekend door iedereen die inzage krijgt in de beschrijving van het datamodel. Dit moet wel vooraf kenbaar zijn gemaakt; het kan niet zo zijn dat de Opdrachtgever hier bijvoorbeeld middenin in een Wootraject achter komt.

Opdrachtgever is vervolgens vrij om de Data naar eigen goeddunken te gebruiken, tenzij er IE-rechten van de Leverancier op rusten (22.5). Overigens moeten onjuiste Data worden gecorrigeerd (22.6) en helpt de Leverancier bij de wijze van interpretatie van de Data (22.7). Het recht op correctie is bedoeld voor de situatie waarin de Data technisch onvolledig of onjuist is, bijvoorbeeld doordat de Data verkeerd geconverteerd zijn. De bedoeling is niet dat van de Leverancier wordt verwacht dat hij kosteloos Data zelf aanvult en fouten van de Opdrachtgever corrigeert.

Lid 8 bepaalt dat de Data, net als geldt bij persoonsgegevens onder de AVG, worden verwerkt in opdracht van de Opdrachtgever. Zodoende gebruikt Leverancier de Data uitsluitend voor de uitvoering van de Overeenkomst, verwijdert hij de Data niet zonder opdracht daartoe en verwijdert hij de Data wel zodra hij de opdracht daartoe krijgt. Bij het einde van de Overeenkomst treden Partijen in contact over wat de gevolgen van de beëindiging zijn voor de verwerking van de Data. Overigens kan van dit lid, net als van alle andere bepalingen in de Inkoopvoorwaarden, worden afgeweken. Dat betekent dat Partijen bijvoorbeeld kunnen afspreken dat Leverancier de Data (niet zijnde persoonsgegevens) wel voor eigen doeleinden mag gebruiken, of dat Data automatisch worden gewist c.q. overschreven.

Lid 9 bepaalt dat het voorgaande niet geldt in vier gevallen. Ten eerste geldt dit niet als het nakomen van de verplichting technisch onmogelijk is, bijvoorbeeld omdat de Data bij een derde wordt opgeslagen en Leverancier daar ook geen toegang toe heeft. Het moet wel te allen tijde onmogelijk zijn; het enkele feit dat Leverancier de Data bijvoorbeeld verwijdert, doet niet af aan de werking van artikel 22. Ten tweede hoeven de Data niet in strijd met de wet te worden gedeeld of verwijderd. Ten derde hoeft Leverancier zijn bedrijfsgeheimen niet prijs te geven. Het is dan wel aan Leverancier om te bewijzen dat hier sprake van is. Ten slotte hoeft de Leverancier niets met de Data te doen indien de Opdrachtgever heeft aangegeven dat hij de Data niet hoeft te ontvangen.

De laatste leden bepalen dat het gebruik van de Data door Opdrachtgever voor eigen rekening en risico is. Wel moet de Leverancier Opdrachtgever waarschuwen indien het verlenen van toegang ertoe leidt dat bepaalde beveiligingen worden omzeild (lid 10). Opdrachtgever kan zo een geïnformeerde keuze maken over het gebruik van de Data.

Artikel 23. Derdenprogrammatuur

In de GIBIT is een afzonderlijke regeling opgenomen voor Derdenprogrammatuur. Dit begrip is gedefinieerd in artikel 1. Er wordt bedoeld op programmatuur van externe leveranciers die niet gelieerd zijn aan de Leverancier en op de ontwikkeling waarvan de Leverancier verder ook geen invloed heeft. Er kan worden gedacht aan programmatuur van partijen als Microsoft, Oracle, Adobe, Google, IBM, HP, SAP, etc. Overigens zou ook bepaalde Open Source-programmatuur onder deze definitie kunnen vallen.

De regeling van artikel 23 is opgenomen omdat erkend wordt dat Leveranciers veelal geen invloed hebben op de kwaliteit/functionaliteit van deze Derdenprogrammatuur, noch op de voorwaarden waaronder deze Derdenprogrammatuur op de markt wordt gebracht. Dit hangt samen met de wettelijke regeling omtrent het auteursrecht, waaruit (in de kern) volgt dat het exclusief aan de rechthebbende is om te bepalen of, en zo ja onder welke voorwaarden, software op de markt komt en onder welke voorwaarden deze software vervolgens mag worden gebruikt.

Om diezelfde reden is er uitdrukkelijk geen regeling opgenomen omtrent 'derdenapparatuur' of iets dergelijks. Het wettelijke regime bij fysieke zaken (zoals hardware) is namelijk anders dan bij software. Uitgangspunt bij de koop van roerende zaken is immers dat de verkrijger vrij is die zaken te gebruiken en weer door te verkopen, terwijl die vrijheid wettelijk gezien niet bestaat bij software. Een verkoper van gebrekkige zaken zal normaalgesproken ook de achterliggende toeleverancier daar in rechte op kunnen aanspreken (regres hebben op zijn leverancier).

Hoewel de ervaring leert dat veel Derdenprogrammatuur ook bij andere Leveranciers te krijgen is, of wellicht al eerder door Opdrachtgever is aangeschaft, acht de werkgroep het geen onderdeel van de zorgplicht van Leverancier om Opdrachtgever actief te informeren over de mogelijkheid om Derdenprogrammatuur elders te betrekken.

In het eerste lid is bepaald dat de Leverancier tijdig Updates en Upgrades moet uitbrengen teneinde de compatibiliteit met Derdenprogrammatuur te blijven borgen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie dat de ICT Prestatie niet meer functioneert na een Update van de Derdenprogrammatuur, of de situatie dat de Derdenprogrammatuur zelf (om wat voor reden dan ook) niet langer functioneert.

Het bepaalde in lid 2 en 3 vormt het sluitstuk van de afhankelijkheid van Derdenprogrammatuur. Vrij vertaald staat hier dat een Leverancier vrijuit gaat indien een Gebrek in de door hemzelfde geleverde prestatie (veelal: software) wordt veroorzaakt door een fout in de Derdenprogrammatuur, tenzij hij die laatstgenoemde fout had behoren te kennen en eromheen had kunnen werken. Eventueel overeengekomen Service Levels e.d. gelden dus in dat geval ook niet. Wel moet de Leverancier er dan alsnog zo snel mogelijk alles aan doen om het probleem zo snel mogelijk op te lossen (lid 3).

De Leverancier kan niet van deze (royale) uitzondering op de onderhoudsverplichtingen profiteren indien hij niet de hiervoor gespecificeerde informatie heeft gegeven. De Leverancier schiet in dat geval in beginsel bovendien tekort in de nakoming van de betreffende verplichtingen. Dat zou in principe een ontbinding of mogelijk vernietiging (wegens dwaling) van de Overeenkomst kunnen rechtvaardigen. Wel moet dan steeds van geval tot geval gezien worden hoe zwaar dat achterhouden van de betreffende informatie door de Leverancier in concreto heeft meegewogen.

In lid 4 wordt een uitzondering op dit regime gemaakt voor Dienstverlening op Afstand. Bij een *on premise*-situatie wordt de software geïnstalleerd op lokale apparatuur en is het uitvoeren van het programma al een auteursrechtelijk relevante handeling waarvoor een licentie is vereist (vgl. artikel 45i Auteurswet). In die situatie wordt dus zowel de software van de Leverancier als de Derdenprogrammatuur (bijv. een SQL-server) geïnstalleerd en heeft de Opdrachtgever voor beide pakketten een licentie nodig. Aangezien die licentie in de praktijk niet onderhandelbaar is (noch voor Leverancier, noch voor Opdrachtgever), onderkennen de Inkoopvoorwaarden dat die licentievoorwaarden dan prevaleren. Leverancier mag deze dan direct doorzetten naar de Opdrachtgever. Bovendien erkent artikel 23 dat Gebreken die worden veroorzaakt door bugs in die Derdenprogrammatuur geen (toerekenbare) Gebreken zijn, doch dat Leverancier dan wel zo snel mogelijk een oplossing moet bedenken.

Bij Dienstverlening op Afstand (cloud, SaaS) is de situatie een hele andere. De software wordt dan geïnstalleerd op de server van de Leverancier. Het is de Leverancier die (door het uitvoeren ervan) verveelvoudigingshandelingen verricht en die (dus) een licentie nodig heeft. Waar bij de *on premise*-situatie het de Opdrachtgever zelf is die een licentie nodig heeft op die Derdenprogrammatuur (zoals een SQL-server), is het bij Dienstverlening op Afstand een interne

kwestie voor de Leverancier geworden om over de juiste licenties te beschikken. De Opdrachtgever koopt eenvoudigweg een totaalpakket als dienst. De Opdrachtgever ziet niet welke Derdenprogrammatuur wordt gebruikt, en gebruikt deze software zelf ook niet. Zij gebruikt immers alleen het pakket van de Leverancier.

In leden 5 en 6 wordt ingespeeld op de situatie waarin de inzet van de Derdenprogrammatuur wijzigt, bijvoorbeeld wanneer de licentievoorwaarden wijzigen (lid 5) of wanneer aanvullende Derdenprogrammatuur in gebruik wordt genomen (lid 6). Het kan immers voorkomen dat een Leverancier gedurende de Overeenkomst extra Producten gaat aanbieden, bijvoorbeeld bij koop op afroep of bij het aanbieden van een aanvullende module.

In beide situaties is het aan de Leverancier om transparant te zijn en de (nieuwe versie van) de licentievoorwaarden ter beschikking te stellen en uit te leggen. De administratie van de Opdrachtgever moet immers volledig blijven, dus als de voorwaarden van derden wijzigen, moet zij deze ook tot haar beschikking hebben.

Lid 7 behandelt de rol van de broker. Gemeenten maken immers steeds vaker gebruik van brokers. Dit is efficiënt, maar ligt aanbestedingsrechtelijk ingewikkeld. Daarnaast ontstaat in die driehoeksrelatie het risico dat de Inkoopvoorwaarden weliswaar gelden tussen Opdrachtgever en broker, maar niet jegens de uiteindelijke toeleverancier. Dat is problematisch nu de feitelijke risico's zich vooral zullen voordoen in de risicosfeer van de uiteindelijke toeleverancier (datalekken, aansprakelijkheid, wanprestatie, etc.). In dit lid wordt duidelijk gemaakt dat de broker ervoor moet zorgen dat de GIBIT gelden tussen Opdrachtgever en toeleverancier. Lukt dat niet of is dat niet opportuun, dan moet de broker eerst met de Opdrachtgever in overleg. De Opdrachtgever kan vervolgens ook toestemming geven om altijd van bepaalde bepalingen af te wijken (bijv. altijd een lagere aansprakelijkheid te accepteren) of om bij bepaalde toeleveranciers of bepaalde ICT Prestaties de GIBIT niet van toepassing te verklaren, maar dit moet wel eerst worden besproken en schriftelijk worden vastgelegd.

Artikel 24. Vervanging Personeel

Het artikel over vervanging van Personeel is overgenomen uit de ARBIT, met dien verstande dat het verbod om Personeel te vervangen behoudens toestemming niet is overgenomen. De bepalingen zijn procedureel van aard, en spreken veelal voor zich.

Artikel 25. Software Bill of Materials

Nieuw in de Inkoopvoorwaarden is de Software Bill of Materials (SBOM). Eisen omtrent cyberveiligheid en de toeleveringsketen worden steeds strenger, bijvoorbeeld vanuit de Cyber Resilience Act (Verordening (EU) 2024/2847). De Leverancier wordt daarom verplicht om duidelijk te zijn over zijn keten en afhankelijkheden. Dit wordt gedaan in de vorm van een Software Bill of Materials. In dit artikel is zoveel mogelijk aangesloten bij de voorschriften van het NCSC. De Leverancier wordt verplicht om transparant te zijn over het gebruik en de herkomst van Derdenprogrammatuur, de toeleveringsketen en de ontvangers van de Data. De werkgroep onderkent dat de SBOM niet in iedere situatie noodzakelijk is. Net als bij alle andere voorschriften uit de Inkoopvoorwaarden is het mogelijk om in de Overeenkomst van deze bepaling af te wijken of deze buiten toepassing te verklaren. Aan Opdrachtgever is de taak om proportioneel om te gaan met de SBOM-verplichting. Maakt iets geen onderdeel uit van een essentiële keten, dan zal de SBOM-verplichting niet altijd voor de hand liggen. Zo ligt het voor de hand om een uitgebreide SBOM te eisen bij kritieke infrastructuur (zoals burgerzakenapplicaties en financiële pakketten), applicaties die lang in gebruik blijven, ICT Prestaties met veel integraties en koppelingen en systemen met hoge compliance-eisen. Een uitgebreide SBOM ligt minder voor de hand bij bijvoorbeeld kleine ICT Prestaties (zoals een plug-in), niet-kritieke diensten (zoals een vertaal-tool) en publiek beschikbare open source software.

Anno 2025 is de SBOM een relatief nieuw fenomeen, waardoor er nog geen legio marktstandaarden zijn. Een van de marktstandaarden die wel bestaat, is ISO/IEC-norm 5230:2020. Om geen overbodige complianceverplichtingen in het leven te roepen, is aangegeven dat het voldoen aan deze norm afdoende is (lid 2). De Leverancier kan er zodoende voor kiezen om een SBOM als

bedoeld in lid 1 aan te leveren, of gecertificeerd te worden onder de ISO/IEC-norm en daar bewijs van aan te leveren. Omdat deze norm zelfcertificering kent, is dit een relatief laagdrempelige manier om een uniforme SBOM te ontwikkelen. Daarbij is het doel van de SBOM dat de Opdrachtgever kan controleren waar de afhankelijkheden, licentieproblemen, *bottlenecks* en overige risico's liggen. Velden uit de norm leeglaten, is dus niet acceptabel.

Het doel van de SBOM is om cyberbeveiliging te stimuleren. Zou er juist een risico voor de cyberveiligheid ontstaan door het delen van een deel van de SBOM, wordt dit doel ongedaan gemaakt. Dit is dus niet de bedoeling, zo bepaalt lid 3. Het verstrekken van een volledige SBOM kan indirect inzicht geven in toegepaste architectuur- en leverancierskeuzes (zoals strategische afhankelijkheden) en componenten of versies die, hoewel niet publiek kwetsbaar, gevoelig kunnen zijn voor misbruik of reverse engineering. Een Leverancier is niet verplicht om dit te delen, tenzij dit naar aanleiding van een incident noodzakelijk is (bijvoorbeeld om effectieve maatregelen te nemen tegen (verdere) schade). Overigens wordt opgemerkt dat hier bijna nooit sprake van zal zijn: onderzoek wijst uit dat SBOM's in de praktijk geen beveiligingsrisico vormen. Dit geldt temeer omdat de SBOM strikt vertrouwelijk is (lid 4).

Ten slotte wordt de rol van de IBD als CSIRT benoemd in lid 5. Denkbaar is dat communicatie over cyberveiligheid in de toekomst (veel) meer via de IBD zal lopen. Dit is positief voor beide partijen: gemeenten kunnen gebruik maken van de expertise van een zeer gespecialiseerde organisatie, en Leveranciers hoeven nog maar met één partij te spreken over cyberveiligheid, in plaats van met al hun klanten.

Artikel 26. Overname van onderneming

In de markt ontstaat nogal eens onrust wanneer sprake is van een overname van onderneming van de Leverancier. Vaak is er weinig reden tot zorg, maar is er wel veel onduidelijkheid omtrent de gevolgen van deze overname. Om deze onrust te verminderen, is dit artikel toegevoegd. Dit betreffen geen nieuwe vereisten (voldoen aan de wet en aan het contract geldt altijd), maar biedt houvast in overleg over de overname van onderneming.

Artikel 27. Opschorting, opzegging en ontbinding

De GIBIT geeft enkele aanvullende regels op de wettelijke regels omtrent opschorting, opzegging en ontbinding. De overige wettelijke regels blijven dus bestaan.

Het gaat hier om drie juridisch onderscheiden middelen/situaties, die in de kern hier op neerkomen:

- opschorten = pauzeren. De Overeenkomst blijft bestaan, maar een der Partijen pauzeert het eigen werk, in reactie op gedrag van de andere Partij. De meest bekende situatie is die waarbij eerst de ene Partij verplichtingen niet nakomt, in reactie waarop de andere Partij daarmee samenhangende verplichtingen pauzeert (vgl. artikel 6:262 BW). Denk hierbij aan het pauzeren van het werk in reactie op het uitblijven van tijdige betaling.
- opzegging = stoppen. De Overeenkomst wordt opgezegd en Partijen gaan uit elkaar, zonder schadeclaims. Dit kan alleen tegen het einde van de looptijd. Vroegtijdige opzegging leidt tot schadeplichtigheid. Bij duurrelaties of zeer grote afhankelijkheid is het denkbaar dat een extra lange opzegtermijn in acht moet worden genomen.
- ontbinding = terugdraaien + schadevergoeding. De Overeenkomst komt ten einde en de gevolgen van de Overeenkomst worden zoveel mogelijk ongedaan gemaakt. Dat betekent praktisch dat de geleverde goederen weer terug worden geleverd en dat het geld terug wordt betaald. Waar teruglevering onmogelijk is, wordt gekeken wat de waarde van de prestatie was voor de ontvanger. Die waarde kan uiteenlopen van de betaalde vergoedingen tot 0. Bij een ontbinding kan de schade die wordt geleden wegens het tekortschieten en wegens het ontbinden op de wederpartij worden verhaald. Ontbinden kan alleen indien de wederpartij tekortschiet in de nakoming of indien zich een andere ontbindingsgrond voordoet. Ontbinden kan ook gedeeltelijk.

De aanvullingen zijn opgenomen in het belang van Opdrachtgever. Zo is een beroep van de Leverancier op opschorting aan banden gelegd (artikel 27.1). Opdrachtgever is immers veelal in grote mate afhankelijk van de Leverancier, terwijl het normale wettelijke systeem de Leverancier vrij laagdrempelig toestaat zich op opschorting te beroepen. Bij een mogelijk beroep op opschorting moet Leverancier voorafgaand waarschuwen voor de consequenties daarvan. Dit is een nadere invulling van de (toch al geldende) zorgplicht en overigens vooral ook fatsoenlijk.

In artikel 27.2 is bepaald dat Overeenkomsten voor bepaalde tijd in beginsel niet tussentijds kunnen worden opgezegd en dat Overeenkomsten voor onbepaalde tijd in beginsel altijd kunnen worden opgezegd met inachtneming van de vermelde opzegtermijnen. De bepaling houdt verband met het bepaalde in artikel 7:408 BW.

In artikel 27.3 is bepaald dat samenhangende Overeenkomsten – ondanks die samenhang – selectief kunnen worden opgezegd tegen het einde van de actuele looptijd. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het opzeggen van de onderhoudsovereenkomst, terwijl de overeenkomst voor Dienstverlening op Afstand doorloopt. De bepaling kan overigens ook worden gelezen als selectief verlengen. Het artikel is vooral bedoeld om eventuele twijfel weg te nemen over de vraag of de Overeenkomsten vanwege die samenhang per se gelijktijdig verlengd dan wel opgezegd zouden moeten worden. Het artikel ziet uitdrukkelijk niet op vroegtijdige opzegging.

In de artikelen 27.4 en 27.5 is bepaald dat Opdrachtgever de Overeenkomst(en) moet kunnen opzeggen bij fusie, uitbesteding en de verplichte overstap naar landelijke voorzieningen. De gedachte bij al deze bepalingen is dat Opdrachtgever zonder een dergelijke bevoegdheid in voorkomend geval niet van bestaande Overeenkomsten af zou kunnen en aldus zou moeten blijven betalen voor dienstverlening die voor hem van geen waarde meer is. In artikel 27.6 is bepaald dat de Leverancier gerechtigd is om – kort samengevat – de daardoor geleden schade bij Opdrachtgever in rekening te brengen. Bij die schadeberekening moet rekening worden gehouden met mogelijke hernieuwde inzet van productiemiddelen door Leverancier. Dit om te voorkomen dat Leverancier voor hetzelfde productiemiddel zowel een schadevergoeding van Opdrachtgever ontvangt, als (bij een andere klant) daarmee opnieuw winst realiseert.

In de artikelen 27.9-27.13 zijn de verschillende ontbindingsgronden nader uitgewerkt. Naast de wettelijke gronden voor ontbinding, zijn hier ook de gebruikelijke gronden (zoals faillissement van de Leverancier) aan toegevoegd. Verder is voorzien in ontbinding bij een vernietiging van een Overeenkomst op grond van de Aanbestedingswet en bij langdurige overmacht. Ook is voorzien in de situatie dat er een wens bestaat om te ontbinden indien voortzetten van de Overeenkomst in strijd komt met grondrechten en de rechtsstaat. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de Agenda Digitale Grondrechten en aan de uitgangspunten van MVO. Om willekeur en rechtsonzekerheid ten aanzien van de laatste ontbindingsgrond te voorkomen, ligt de bewijslast dat voortzetting van de Overeenkomst onaanvaardbaar zou zijn bij de Opdrachtgever. Deze ontbindingsgrond is slechts bedoeld voor de meest extreme gevallen.

Het gaat hier stuk voor stuk om situaties waarbij het in redelijkheid niet van Opdrachtgever kan worden gevergd om de Overeenkomst voort te zetten. Uiteraard is het bij invoeren van al deze ontbindingsgronden aan Opdrachtgever om te bewijzen dat deze gronden zich daadwerkelijk voordoen. Opdrachtgevers die zich ten onrechte op ontbinding beroepen zijn bovendien aansprakelijk jegens de Leverancier. Van de door sommige Leveranciers gevreesde “gemakkelijke escape” is dan ook bepaald geen sprake.

In alle gevallen is rondom ontbinding niet afgeweken van het wettelijk uitgangspunt dat in beginsel ongedaan making van geleverde prestaties plaatsvindt (waaronder terugbetaling van betaalde Vergoedingen). Dat is gedaan omdat diezelfde wet ook als uitgangspunt kent dat voor zover de geleverde prestaties van waarde zijn geweest, de vergoeding ter hoogte van die waarde verschuldigd blijft. De wet is zodoende al (zeer) genuanceerd. Zo zal het bijvoorbeeld bij ontbinding wegens faillissement van de Leverancier bepaald niet voor de hand liggen om ook Vergoedingen uit het verleden terugbetaald te krijgen, nu daar immers prestaties tegenover hebben gestaan die van waarde zullen zijn geweest.

Verder is ook niet afgeweken van het normale wettelijke uitgangspunt dat ontbinding niet mogelijk is bij schuldeisersverzuim aan de zijde van Opdrachtgever.

Artikel 28. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever

Dit artikel ziet op twee verschillende (en niet-gerelateerde) soorten controles/audits: enerzijds het door Opdrachtgever controleren van Leverancier (lid 1-5) en anderzijds het medewerking verlenen van Leverancier aan audits die bij Opdrachtgever worden uitgevoerd (lid 6).

Opdrachtgever is gerechtigd om een onafhankelijke (niet-concurrerende) derde te laten controleren of Leverancier de overeengekomen verplichtingen nakomt (lid 1). Ook mag de juistheid van de factureren worden onderzocht (lid 1).

Er is in het kader van de redelijkheid toegevoegd dat de controle moet zien op de nakoming van wezenlijke verplichtingen. Om diezelfde reden is ook toegevoegd dat een controle alleen gerechtvaardigd is indien er gerede twijfel is over de nakoming door de Leverancier, of indien er een ander gerechtvaardigd belang voor Opdrachtgever is. Ook moet de aanleiding voor een controle kenbaar worden gemaakt. Dit stelt Leverancier in staat om informatie ter beschikking te stellen en zodoende mogelijk de aanleiding voor de controle weg te nemen. Ook is in lid 2 opgenomen dat eerst om de generieke TPM moet worden gevraagd, alvorens een controle mag plaatsvinden. Ten slotte dient de controle binnen een redelijke termijn plaats te vinden en is de auditor aan geheimhouding gebonden.

De Leverancier moet aan de controle alle redelijkerwijs te verwachten medewerking verlenen (lid 3). De kosten voor de controle zijn voor Opdrachtgever, tenzij de deskundige relevante tekortkomingen van Leverancier constateert (lid 4). Deze laatste regel maakt dat een Opdrachtgever terughoudend en prudent zal omspringen met het aantal uit te voeren controles.

De rol van de IBD als CSIRT wordt ook in dit artikel benoemd, namelijk in lid 7. Denkbaar is dat communicatie over cyberveiligheid in de toekomst (veel) meer via de IBD zal lopen. Ook de controle hierop kan gecentraliseerd worden. Dit is positief voor beide partijen: gemeenten kunnen gebruik maken van de expertise van een zeer gespecialiseerde organisatie, en Leveranciers hoeven nog maar één controle te ondergaan, in plaats van een controle door al hun klanten. Bij een controle door de IBD is het niet verplicht om eerst gerede twijfel vast te stellen, deze controle is naar haar aard immers minder incidentgericht.

Opdrachtgever zelf kan ook onderworpen zijn aan audits. Het kan in dat kader relevant zijn om meer informatie te kunnen verschaffen over de gebruikte ICT-prestaties. Veelal zal Opdrachtgever die informatie zonder medewerking van de Leverancier kunnen verschaffen. Er zijn echter omstandigheden denkbaar waarbij medewerking van de Leverancier noodzakelijk is. Voor die omstandigheden bepaalt lid 8 dat de Leverancier alle medewerking zal verlenen aan een dergelijke audit.

Artikel 29. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik

Artikel 29 vormt het sluitstuk op de "life cycle" benadering van de GIBIT. Dit artikel beschrijft diverse situaties waarbij Opdrachtgever de ICT Prestatie niet langer gebruikt en wat er (in voorbereiding daarop) in dat geval dient te gebeuren voor een soepele overstap.

In artikel 29.1 is vastgelegd dat Partijen op verzoek van een van de Partijen over zullen gaan tot het opstellen van een Exit-plan, en er kan verlangd worden om een bestaand plan bij te werken. In beginsel gebeurt dit één keer per jaar, maar Partijen kunnen hiervan afwijken. Een actueel plan is immers in het belang van beide Partijen. Overigens is het niet de bedoeling dat de Leverancier als verdienmodel onnodig veel overleggen over het Exit-plan bijeenroept. Als uitgangspunt kan worden aangenomen dat de Opdrachtgever uren van de Leverancier vergoedt als hij het overleg bijeenroept, maar de Leverancier het overleg gratis aanbiedt als de Leverancier degene is die het overleg bijeenroept.

Het artikel ziet louter op het opstellen van het plan als zodanig. In het plan kunnen één of meer van de in de volgende artikellieden beschreven opties nader worden uitgewerkt. Duidelijk is dat het bepaalde in de Inkoopvoorwaarden als vangnet is bedoeld; idealiter stellen Partijen een specifiek plan op.

De eerste optie die in dit kader wordt beschreven is dat van de overstap naar een soortgelijke ICT-Prestatie (artikel 29.5-29.7). Dit scenario ziet op de overstap op een ander systeem, of de overdracht van het beheer van het bestaande systeem aan een ander. De Leverancier wordt verplicht om daaraan mee te werken. Doel is een *vendor lock-in* situatie te voorkomen. Een exit kan onder omstandigheden complex zijn. Het verdient dan aanbeveling om de exit voorafgaand eens te evalueren/testen. Dit om te voorkomen dat zodra het moment werkelijk daar is er opeens onvoorziene omstandigheden opduiken. Leverancier kan voor het evalueren vergoedingen in rekening brengen.

De tweede optie die wordt beschreven is het verkrijgen van nieuwe licenties voor beperkt gebruik (artikel 29.8-29.9). De gedachte is dat de bestaande (ruime) licenties niet langer nodig zijn, maar Opdrachtgever door middel van beperktere versies van (nieuwe) software of beperkte licenties op de bestaande software (bijv. alleen inzage-rechten, geen gebruik van de software) in ieder geval nog een basis kan borgen om bij bepaalde Data te kunnen. Overigens is hier opgenomen dat in ieder geval de administratieplicht nageleefd moet kunnen worden; ook hier zal in iedere instantie proportioneel mee omgegaan moeten worden. Als Opdrachtgever bijvoorbeeld van Leverancier verlangt dat zij gedurende de volledige fiscale bewaartermijn van 7 jaar het beperkte gebruik blijft aanbieden, kan in bepaalde gevallen wel van Opdrachtgever verwacht worden dat hij open staat voor alternatieve wijzen van het bieden van inzage in de administratie.

De derde optie die wordt geboden is dat de ICT Prestatie wordt overgedragen aan een gemeenschappelijke regeling of andere publieke entiteit (artikel 29.10). Dit artikel geldt in aanvulling op het bepaalde in artikel 27.4. Laatstgenoemde artikel biedt een grond om de Overeenkomst op te zeggen, artikel 29.10 biedt een grond om de Overeenkomst over te dragen. Dit maakt immers dat het Exit-plan van artikel 29.1 van toepassing is op deze werkzaamheden. Wat dit betekent voor de prijzen van de ICT Prestatie zal, net als alles omtrent prijzen, afhangen van hetgeen Partijen daarover hebben afgesproken in de Overeenkomst en/of het Prijzenblad. Is daarin een fixed fee afgesproken, dan zal die gelden. Is daarin een variabele opgenomen, dan zal dat gelden.

De Inkoopvoorwaarden onderkennen dat overdracht niet altijd mogelijk is bij Derdenprogrammatuur. Dat dit benoemd wordt, is slechts een verheldering; een verbod tot overdracht staat veelal toch al in de betreffende licentievoorwaarden en die voorwaarden prevaleerden reeds boven andere afspraken. Ook is overdracht niet mogelijk als dit technisch onmogelijk is.

Ten slotte wordt in algemene zin bepaald dat (kort gezegd) gedurende de uitvoering van de exit-werkzaamheden de Overeenkomst van kracht blijft c.q. verlengd wordt onder gelijke voorwaarden (artikel 29.11). Dit om te voorkomen dat Opdrachtgever in een situatie terechtkomt waarbij hij tijdelijk geen enkel systeem heeft (geen oud systeem meer, maar ook nog geen nieuw systeem). Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als een verliezende inschrijver in de nieuwe aanbesteding een kortgedingprocedure aanhangig maakt, als de inhoud van een rechtelijke uitspraak over de nieuwe aanbesteding leidt tot herbeoordeling of heraanbesteding of als Opdrachtgever tijdig is gestart met de voorbereidingen van een nieuwe aanbesteding, maar zij door onvoorziene omstandigheden meer tijd nodig heeft om de aanbesteding af te ronden. Ook kan een nieuwe Implementatie simpelweg meer tijd nodig hebben dan initieel ingeschat.

Ook hier is op voorhand de situatie rondom de verlenging van het gebruik van Derdenprogrammatuur geadresseerd.

In de basis geldt voor alle exit-werkzaamheden dat deze tegen betaling worden verricht (zie artikel 29.4 en toelichting hiervoor). In afwijking daarop bepaalt artikel 29.11 dat bij een beëindiging wegens toerekenbaar tekortschieten de diensten kosteloos worden verricht. Indien de

Overeenkomst is beëindigd wegens toerekenbaar tekortschieten van Leverancier, staat vast dat sprake is van aansprakelijkheid van Leverancier. Zodoende is deze bepaling in feite een vorm van schadevergoeding in natura. Ook de eenmalige vernietiging van gegevens dient zonder kosten te worden verricht. Dit is niet onredelijk, nu Leverancier de gegevens toch al zou moeten vernietigen. Leverancier heeft immers geen grond meer de gegevens na beëindiging onder zich te houden en zou mogelijk aansprakelijk zijn indien de gegevens wel langer worden bewaard.

Artikel 30. Toepasselijk recht en geschillen

In artikel 30 is bepaald dat de Overeenkomst wordt beheerst door Nederlands Recht, dat het Weens Koopverdrag niet van toepassing is en dat geschillen zullen worden beslecht door de rechter in het arrondissement van de Opdrachtgever.

Er is bewust gekozen voor de overheidsrechter en niet voor arbitrage. Afwegingen hierbij zijn o.m. kosten en de openbaarheid van de zitting. Het is voor overheidsorganen van belang dat publiekelijk verantwoording wordt afgelegd over de besteding van belastinggeld. Het past in dat kader niet om geschillen standaard door middel van (in beginsel) geheime en veelal kostbare arbitrageprocedures af te doen.

Het is wel denkbaar dat in voorkomend geval (alsnog) voor arbitrage gekozen wordt. Partijen zullen daar dan – bij contractering of achteraf – overeenstemming over moeten zien te bereiken. Met name de specifieke deskundigheid van de arbiters kan in dat kader een relevante afweging zijn.

II

Privacy, beveiliging en archivering

In dit hoofdstuk zijn enkele specifieke artikelen opgenomen over privacy, beveiliging en archivering. Het hoofdstuk is van toepassing zodra er gegevens met de ICT Prestatie worden verwerkt. Dat zal heel vaak het geval zijn, maar zeker niet altijd (bijv. niet bij verkoop hardware).

Artikel 31. Verwerkersrelatie

De GIBIT gaat uit van de Standaardverwerkersovereenkomst voor Opdrachtgevers van de VNG, althans een tussen Partijen specifiek overeengekomen verwerkersovereenkomst. Deze wordt in artikel 31 van toepassing verklaard. In de definitie van Verwerkersovereenkomst (zie artikel 1) ligt vast over welk document het gaat.

Artikel 32. Informatiebeveiliging

Artikel 32 ziet specifiek op beveiliging. Het artikel heeft enerzijds het karakter van een garantie, in de zin dat Leverancier er op grond van het eerste lid voor in moet staan dat de Opdrachtgever met de ICT Prestatie kan voldoen aan in de Overeenkomst opgenomen beveiligingsnorm (lid 1). De wijze waarop wordt voldaan aan de normen voor informatiebeveiliging is bewust niet toegevoegd; het is aan Partijen zelf om hier afspraken over te maken.

Ook in dit artikel is de rol van de IBD als CSIRT vastgelegd (lid 2). Als de Leverancier haar contactgegevens met de IBD deelt, kan deze organisatie alle communicatie over incidenten overnemen. Dit is positief voor beide partijen: gemeenten kunnen gebruik maken van de expertise van een zeer gespecialiseerde organisatie, en Leveranciers hoeven nog maar met één partij te spreken over cyberveiligheid, in plaats van met al hun klanten.

Anderzijds bevat het artikel ook een verplichting in die zin dat als de ICT Prestatie door de Leverancier beheerd of verricht wordt, dat de Leverancier er dan voor moet zorgen dat de ICT Prestatie feitelijk aan die norm voldoet (lid 3). Om praktische redenen is ervoor gekozen (in beginsel) dezelfde beveiligingsnorm te hanteren als die van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens.

Het vierde lid bepaalt dat de Leverancier ervoor in staat dat ingeschakeld Personeel zich aan de normen houdt. Hier is ruimte opgenomen voor het hanteren van normen van gelijkwaardig beschermingsniveau, om zodoende meer ruimte te beien voor situaties van uitbesteding. Op de Leverancier rust een verplichting tot het maken van back-ups (lid 5), en er is een rapportageplicht voor beveiligingsincidenten (lid 6). Een dergelijke plicht bestaat reeds onder de Verwerkersovereenkomst; het is voor Opdrachtgevers echter van belang ook over andersoortige veiligheidsincidenten geïnformeerd te worden. Ter verduidelijking zijn hier de termen Recovery Point Objective (RPO) en Recovery Time Objective (RTO) benoemd, aangezien dit de termen zijn die vaak in SLA's worden gebruikt.

In lid 7 wordt de rol van de IBD andermaal uitgewerkt.

In het achtste lid is uitdrukkelijk bepaald dat informatie over de getroffen beveiligingsmaatregelen vertrouwelijk is. Uiteraard moet dit artikel niet zo worden gelezen dat het de Leverancier verbiedt om haar algemene beveiligingsmaatregelen kenbaar te maken aan anderen, zoals andere klanten. Hiervoor is een uitzondering gemaakt. De specifiek voor de Opdrachtgever aangebrachte beveiligingsmaatregelen vallen wel onder de geheimhoudingsplicht.

Voor de versie 2025 zijn de NIS2-richtlijn en de concepten voor de Cyberbeveiligingswet en het Cyberbeveiligingsbesluit ook meegenomen.

Artikel 33. Archivering

Typend voor de overheidsmarkt is de gebondenheid aan de Archiefwet. In dit artikel zijn daarom enkele randvoorwaarden opgenomen. Het eerste lid bepaalt dat de Leverancier zorg moet dragen voor het aantoonbaar beheren en beschermen van de bewaarde gegevens overeenkomstig daartoe in de Overeenkomst gestelde eisen, zoals die uit de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen. Het tweede lid bepaalt dat de Leverancier gegevens overeenkomstig de in die normen gestelde termijnen moet bewaren. Het derde lid bepaalt dat de Leverancier de archiefbescheiden moet kunnen migreren naar archiefsystemen van Opdrachtgever, overeenkomstig de Overeenkomst (zoals de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen). Het artikel zal in de praktijk enige overlap (kunnen) vertonen met het in artikel 29 beschreven deel van het Exit-scenario. Het vierde lid is opgenomen omdat denkbaar is dat de Leverancier de enige Partij is die feitelijk over de archiefbescheiden beschikt. Het artikel stelt buiten alle twijfel dat Leverancier die gegevens moet (terug)leveren aan Opdrachtgever bij opschorting, opzegging of ontbinding van de Overeenkomst. Het is de Leverancier dus niet toegestaan die gegevens te "gijzelen". Ook hier geldt dat er enige overlap is met het in artikel 29 beschreven Exit-scenario.

Voor de volledigheid zij er op gewezen dat de bewaarplicht voor de Leverancier alleen geldt gedurende de looptijd van de Overeenkomst (artikel lid 2). Van Leverancier kan (en mag) immers niet gevergd worden archiefbescheiden te bewaren, zonder dat daar een Overeenkomst aan ten grondslag ligt. Opdrachtgever dient er wel op bedacht te zijn dat de bewaartermijnen onder de Archiefwet mogelijk langer zijn dan de looptijd van de Overeenkomst. Zij zal dan ook tijdig vooraf, bijvoorbeeld door middel van het hiervoor beschreven Exit-scenario of via de regeling omtrent toegang tot Data als beschreven in artikel 22, de nodige maatregelen moeten treffen om zodoende naleving van de Archiefwet te borgen. Na afloop van de looptijd van de Overeenkomst kan dat niet langer van de Leverancier worden gevergd.

De werkgroep heeft voor de versie 2025 gekeken naar de gevolgen die de aanstaande wijziging van de Archiefwet zal hebben. De conclusie is getrokken dat de nieuwe Archiefwet geen inhoudelijke wijzigingen in de Inkoopvoorwaarden vereist.

III

Dienstverlening op Afstand

In dit hoofdstuk zijn enkele specifieke artikelen opgenomen voor het geval de ICT Prestatie (mede) Dienstverlening op Afstand omvat. Het begrip “Dienstverlening op Afstand” is bewust abstract en vrij breed gedefinieerd (zie artikel 1). Het omvat niet alleen de dienstverlening die klassiek onder “hosting” wordt verstaan, maar alle dienstverlening op afstand (zoals Cloud, SaaS, etc.).

Artikel 34. Algemeen

In het eerste lid is de verplichting opgenomen om alle voor Dienstverlening op Afstand noodzakelijke gegevens aan Opdrachtgever ter beschikking te stellen.

Indien voor gebruik van de ICT Prestatie een webbrowser is vereist, bepaalt artikel 34.2 dat de ICT Prestatie correct dient te functioneren in recente en nog ondersteunde versies van gangbare webbrowsers. Daarnaast moet de ICT Prestatie zo zijn ingericht dat er geen single-point-of-failure is bij meerdere klanten. Het gaat hierbij om de gevallen waarin de applicatie zo is ingericht dat er automatisch een link tussen verschillende klanten is. Denk bijvoorbeeld aan de situatie waarin voor meerdere klanten dezelfde server wordt gebruikt, een klant deze server overbelast, en de andere klanten hun applicatie vervolgens niet kunnen gebruiken. Dit is in reactie op situaties waarbij Leverancier (veel te) lichtvaardig denken over het echt veilig en verantwoord inrichten van een multi-tenant omgeving.

In het vierde lid is het recht op opschorting verder aan banden gelegd. In artikel 27.1 is al bepaald dat opschorting eerst is toegestaan na het sturen van een ingebrekestelling. De afhankelijkheid van Opdrachtgever van de Leverancier bij Dienstverlening op Afstand is veelal niettemin zo groot, dat die waarborg nog onvoldoende kan zijn. Een beroep op opschorting bij Dienstverlening op Afstand betekent immers veelal de facto het volledig frustreren van de bedrijfsvoering van Opdrachtgever (hij kan dan immers niet meer bij zijn gegevens en/of zijn software). Vandaar dat de norm voor een beroep op opschorting bij Dienstverlening op Afstand is aangescherpt.

In het vijfde lid is de eigen verantwoordelijkheid van Opdrachtgever geadresseerd: het is aan hem om inloggegevens geheim te houden.

Artikel 35. Acceptatieprocedure

Acceptatie van een SaaS-dienst loopt net anders dan de Acceptatie van andere ICT Prestaties. Lid 1 bepaalt dat de Acceptatie in een van de productieomgeving afgescheiden omgeving plaatsvindt. Dat zal in veel on-premise situaties overigens ook zo zijn, bij Dienstverlening op Afstand is op voorhand duidelijk dat werken met afzonderlijke omgevingen een must is.

In lid 2 wordt onderkend dat een testomgeving niet altijd volledig vergelijkbaar hoeft te zijn met de productieomgeving. Vrij vertaald: het is denkbaar dat de testomgeving ‘lichter’ is, zolang dat maar geen afbreuk doet aan het nut van de Acceptatieprocedure.

Typerend aan Dienstverlening op Afstand is dat deze via internet wordt verleend. Het is zodoende begrijpelijk dat Leveranciers zich gedwongen zien bepaalde vormen van Onderhoud voortdurend, en ook al tijdens de fase van Implementatie, te verrichten. Bij dienstverlening via internet zullen veiligheidsupdates e.d. immers geïnstalleerd moeten worden. In de praktijk ontstaat er dan evenwel soms ruis of daarmee dan (dus) de volledige onderhoudsfase al begonnen is of niet. Vandaar het bepaalde in het derde lid: dergelijk Onderhoud dat noodzakelijk is gelet op de aard van de dienstverlening valt onder de Implementatie, niet onder het Onderhoud.

Artikel 36. Opgeslagen Data

Dit artikel houdt verband met de aansprakelijkheid van Leverancier voor gehoste gegevens en de wettelijke vrijwaring (artikel 6:196c BW). Uit de wet zou kunnen worden afgeleid dat de Leverancier gerechtigd is gehoste gegevens prompt te verwijderen indien er een claim komt dat bepaalde informatie onrechtmatig is opgeslagen. Het artikel regelt dat het uitgangspunt is dat Opdrachtgever eerst over dergelijke claims wordt geïnformeerd (lid 2) en over dergelijke claims altijd overleg met Opdrachtgever plaatsvindt, tenzij de spoedeisendheid maakt dat dergelijk overleg niet kan worden afgewacht (lid 3).

Artikel 37. Onderhoud en Beschikbaarheid

Dit artikel geeft enige aanvullende bepalingen over het Onderhoud van de via Dienstverlening op Afstand aangeboden ICT Prestatie. Het artikel geeft een basis beschikbaarheidslevel van 98% per maand op werkdagen tussen 09.00 en 17.00 uur (lid 2). In alle gevallen geldt uiteraard dat het basisniveaus zijn; de Inkoopvoorwaarden zijn immers bedoeld als vangnet. In de praktijk zullen veelal andere afspraken over bereikbaarheid en Beschikbaarheid worden gemaakt.

In lid 3 is bepaald dat bij Dienstverlening op Afstand de installatie van Upgrades en Updates door de Leverancier wordt verzorgd. Dit zal bij Dienstverlening op Afstand veelal eigen zijn aan de aard van dienstverlening. Het artikel moet dan ook vooral worden gezien in samenhang met het bepaalde in artikel 10, waar juist stond dat Opdrachtgever in beginsel zelf de installatie verzorgt (hetgeen bij Dienstverlening op Afstand veelal niet mogelijk zal zijn).

In lid 4 is bepaald dat Opdrachtgever bij gestandaardiseerde Dienstverlening op Afstand niet het recht heeft de installatie van Updates en Upgrades te weigeren. Hiermee wordt erkend dat die diensten veelal op gelijke wijze voor een veelvoud aan klanten wordt aangeboden en dat het aldus noodzakelijk is steeds mee te gaan in de ontwikkelingen die voor alle klanten gelden. Veroorzaakt een Update of Upgrade downtime, dan moet de Leverancier hierover communiceren. Gedacht kan worden aan een webpagina waarop updates over het Onderhoud worden verstrekt. Bij acuut onderhoud hoeft dit niet voorafgaand te gebeuren, maar moet de Leverancier de Opdrachtgever wel op de hoogte houden van ontwikkelingen.

Artikel 38. Periodieke derdenverklaring

Van Leveranciers kan het verstrekken van een periodieke derdenverklaring (TPM) worden verwacht. Dit wordt in de praktijk ook wel eens een RSO genoemd. Die TPM ziet uitdrukkelijk slechts op de generieke aspecten van de dienstverlening, niet op klantspecifieke afspraken (zie lid 2). De Inkoopvoorwaarden sluiten met deze eis aan bij diverse normen en aanbevelingen waaruit volgt dat bij Dienstverlening op Afstand een dergelijke TPM vereist is. Dat dergelijke TPM's ook in Nederland veel voorkomen blijkt bijvoorbeeld wel uit een site als www.isae3402.nl. Een Leverancier wordt niet verplicht om zowel een TPM als een certificering te overleggen.

Artikel 39. Waarborgen continuïteit

Bij Dienstverlening op Afstand gelden er specifieke continuïteitsrisico's. De via de Dienstverlening op Afstand aangeboden software en de daarmee verwerkte gegevens staan immers buiten de deur. Dat betekent dat bij faillissement van de Leverancier en/of diens toeleverancier(s), Opdrachtgever zowel in juridische als in praktische zin niet (onverkort) meer bij zijn eigen Data kan. Artikel 39 erkent dit risico en bepaalt dat Partijen daarover preventief, dus voordat de feitelijke faillissementssituatie zich voordoet(!), aanvullende afspraken kunnen maken. Het artikel geeft enkele voorbeelden van mogelijke afspraken die in dat kader gemaakt kunnen worden. Opdrachtgevers worden er met klem op gewezen dat deze afspraken alleen zin hebben indien daar ook voor faillissement daadwerkelijk uitvoering aan wordt gegeven.

IV

Open Source

In dit hoofdstuk zijn enkele specifieke artikelen opgenomen voor het geval de ICT Prestatie (mede) het ontwikkelen van Open Source-programmatuur omvat. In artikel 21.5 is reeds het nieuwe uitgangspunt van Maatwerkprogrammatuur gepresenteerd: open source, tenzij. Partijen kunnen ervoor kiezen om de Maatwerkprogrammatuur niet als open source ter beschikking te stellen, maar daar moeten zij expliciet voor kiezen.

Open source is een breed begrip. De werkgroep heeft dan ook niet de intentie om met dit hoofdstuk ieder raakvlak tussen ICT-inkoop en open source te reguleren. Dit hoofdstuk ziet daarom enkel op de situatie waarin een Opdrachtgever Maatwerkprogrammatuur van de Leverancier ontvangt, en deze graag ter beschikking wil stellen aan anderen. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de praktijk, waarin Maatwerkprogrammatuur vaak te duur is om te ontwikkelen, en/of Opdrachtgevers het intellectueel eigendom op Maatwerkprogrammatuur "op de plank laten liggen" omdat zij de capaciteit niet hebben om de rechten optimaal te benutten. Door Maatwerkprogrammatuur te laten ontwikkelen en deze vervolgens als Open Source-programmatuur te laten publiceren, wordt het voor andere gemeenten mogelijk om ook gebruik te maken van deze Programmatuur, en wordt het goedkoper om vervolgens verder te bouwen op deze Programmatuur.

Het is hierbij belangrijk om onderscheid te maken tussen de verschillende termen die binnen de digitale overheid worden gebruikt in het kader van Open Source-programmatuur: open source, open standaarden en Common Ground. Hoewel deze begrippen nauw met elkaar samenhangen, verwijzen ze ieder naar een ander aspect van digitale samenwerking en ontwikkeling.

Open source verwijst naar software waarvan de broncode vrij beschikbaar is. Dit betekent dat overheden deze software kunnen gebruiken, aanpassen en doorontwikkelen zonder afhankelijk te zijn van één Leverancier. Het bevordert transparantie, stimuleert samenwerking tussen organisaties en maakt hergebruik mogelijk, wat leidt tot efficiëntere en duurzamere oplossingen.

Open standaarden vormen de technische spelregels voor gegevensuitwisseling tussen systemen. Het zijn publiek toegankelijke en vrij toepasbare specificaties die ervoor zorgen dat digitale systemen van verschillende Leveranciers goed met elkaar kunnen communiceren. Door het hanteren van open standaarden wordt interoperabiliteit bevorderd en wordt samenwerking tussen overheden eenvoudiger.

Common Ground is een samenwerkingsprogramma van Nederlandse overheden met als doel gezamenlijk digitale voorzieningen te ontwikkelen. De kern van Common Ground is het werken op basis van gedeelde principes, zoals open source software, open standaarden en een gemeenschappelijke informatiearchitectuur. Door deze aanpak kunnen overheden sneller innoveren, gegevens beter uitwisselen en *vendor lock-in* voorkomen.

Artikel 40. Algemeen

Overheidsorganen hechten er belang aan dat de principes van Common Ground worden gevolgd. Lid 1 bepaalt dat het aan de Leverancier is om hieraan te voldoen. Opdrachtgevers hebben de mogelijkheid om aan de Leverancier te vragen om uit te leggen op welke wijze zij uiting geeft aan de principes van Common Ground.

Artikel 41. Oplevering en rechten

Het intellectueel eigendom op de Open Source-programmatuur komt toe aan de Opdrachtgever. Artikel 41.1 bepaalt nog eens expliciet dat het de bedoeling is dat de publicatie als Open Source-programmatuur geschiedt in opdracht van de Opdrachtgever, waarbij ook zaken als Documentatie, plaatjes, bouw instructies en overige bestanden worden opgeleverd.

Lid 2 bepaalt de wijze van oplevering: deze geschiedt onvoorwaardelijk door publicatie.

Lid 3 bepaalt ten slotte dat de Leverancier volledig gerechtigd en in staat dient te zijn om de Programmatuur te publiceren. Dat houdt in dat er geen intellectuele eigendomsrechten van anderen in de weg mogen staan aan publicatie, en dat er geen gebruik gemaakt mag worden van open source-programmatuur met een zogeheten “viraal effect”. Dat viraal effect heeft te maken met het copyleft-principe dat in sommige open sourcelicenties voorkomt. Copyleft houdt in dat wanneer iemand bestaande open source-software gebruikt, aanpast of combineert met eigen software, de nieuwe of afgeleide software onder dezelfde open-sourcelicentie beschikbaar moet worden gesteld.

Zo’n copyleft-principe bestaat in twee varianten: strong copyleft (zoals de GNU General Public License (GPL)), welke eist dat de gehele software die gebruikmaakt van GPL-componenten onder dezelfde licentie wordt vrijgegeven, en weak copyleft (zoals de EUPL) welke die verplichting beperkt tot de specifieke componenten die onder die licentie vallen. Bij strong copyleft kan Leverancier verplicht worden zijn eigen, mogelijk bedrijfsgevoelige broncode openbaar te maken, terwijl dit bij weak copyleft niet vereist is.

Met lid 3 wordt beoogd te voorkomen dat de Leverancier software oplevert die door het gebruik van strong copyleft-componenten of andere beperkingen niet vrij kan worden gepubliceerd of onderhouden door de opdrachtgever. De Leverancier dient dus zorgvuldig na te gaan welke open source-componenten in de software zijn verwerkt en ervoor te zorgen dat de gekozen licenties verenigbaar zijn met de verplichtingen uit de GIBIT.

Artikel 42. Repository

De publicatie van de Open Source-programmatuur geschiedt op een platform zoals GitHub, GitLab, of Bitbucket (artikel 42.1). Hiervoor wordt de term “repository” gebruikt. Een repository is een plek waar de broncode van een open source-project wordt opgeslagen, beheerd en gedeeld. Dit is een soort digitale map waarin alles staat wat men nodig heeft om het project te begrijpen, te gebruiken of eraan bij te dragen.

Er is bewust voor een platform-neutrale formulering gekozen; het is aan Partijen onderling om te bepalen welk platform zij kiezen. Leverancier zal in ieder geval wel een hyperlink naar de uiteindelijke broncode toesturen.

Het intellectueel eigendom op de Programmatuur komt toe aan de Opdrachtgever. De Leverancier mag de Open Source-programmatuur niet zonder opdracht van de Opdrachtgever publiceren. Daarom wordt de repository pas na Acceptatie publiek toegankelijk (lid 2), en bespreken Partijen hoe zij het openbaar maken (lid 3). Ten overvloede wordt bepaald dat inloggegevens vertrouwelijk zijn.

Databeheer kan onderdeel zijn van de ICT Prestatie (lid 4). Het is niet de bedoeling dat de Leverancier dit gratis hoeft te doen, maar hij dient er wel beschikbaar voor te zijn. Een gangbare vergoeding mag gevraagd worden.

Om problemen met versiebeheer te voorkomen, is in lid 5 vastgelegd dat wijzigingen altijd in de repository worden vastgelegd. Zo blijft de openbaarheid van de Programmatuur geborgd.

Artikel 43. Open source licentie

Wanneer Programmatuur open source beschikbaar wordt gesteld, moet worden bepaald onder welke voorwaarden. Lid 1 bepaalt dat dit in beginsel onder de European Union Public Licence (EUPL) geschiedt. Dit is een open source-licentie die is ontwikkeld en wordt beheerd door de Europese Commissie. Deze licentie is speciaal ontworpen voor gebruik door overheden binnen de EU, en houdt daarbij rekening met Europese wet- en regelgeving.

De EUPL maakt het mogelijk om software vrij te gebruiken, te bestuderen, aan te passen en te verspreiden. Organisaties die software onder de EUPL beschikbaar stellen, geven anderen daarmee

expliciet het recht om de broncode te hergebruiken en eventueel door te ontwikkelen – zolang zij zich houden aan de voorwaarden van de licentie. Hiermee voldoet Programmatuur die onder deze voorwaarden beschikbaar wordt gesteld aan de uitgangspunten van de Wet hergebruik overheidsinformatie. Het is mogelijk om hiervan af te wijken, maar hier zal in de regel vaak geen noodzaak toe zijn.

De bedoeling is een beschikbaarstelling aan het algemene publiek, niet louter aan andere overheden.

Het kan mogelijk zijn dat een leverancier gebruik maakt van bestaande (onderdelen van) open source-software, of verder werkt aan bestaande (onderdelen van) open source-software. Die software zal dan reeds een licentie hebben. Als deze onverenigbaar is met de EUPL, bijvoorbeeld vanwege copyleft-elementen, is het niet mogelijk om het uiteindelijke resultaat onder de EUPL te publiceren. In dit geval biedt lid 2 de mogelijkheid om niet voor de EUPL, maar voor een andere licentie te kiezen. Dit moet dan wel al van tevoren worden aangegeven, zodat de opdrachtgever niet voor verrassingen komt te staan. Het is ook mogelijk om in deze situatie de programmatuur op te splitsen, waardoor het ene deel wel, en het andere deel niet onder de EUPL wordt gepubliceerd (lid 3).

Lid 4 bepaalt, in samenhang met artikel 41.3, dat de Programmatuur onder de gekozen licentie ter beschikking gesteld mag worden.

Artikel 44. Beheer en Onderhoud

Onderhoud op de Open Source-programmatuur is ook mogelijk (artikel 44.1), conform het gebruikelijke regime daarvoor in artikel 10. Tegelijkertijd wordt onderkend dat Onderhoud bij open source soms anders verloopt dan bij “reguliere” software, al was het maar omdat (bij openbare repositories) ook de buitenwereld kan meedoen en meekijken. Ook is het financieringsmodel bij open source vaak anders. Zodoende geldt dat Partijen voor Correctief en Innovatief Onderhoud gezamenlijk de prioritering bepalen, met een doorslaggevende stem voor Opdrachtgever (lid 2 en lid 3). Uiteraard is het niet de bedoeling dat Leverancier dit gratis hoeft aan te bieden, of dat de Leverancier verplicht kan worden om verslechtingen van de programmatuur door te voeren.

Ten overvloede is bepaald dat ook Updates en Upgrades van Open Source-programmatuur open source gepubliceerd dienen te worden (lid 4).

Artikel 45. Aanvullende financiële afspraken

Artikel 45 spreekt grotendeels voor zich: het ter beschikking stellen van de Programmatuur is inbegrepen in de Vergoeding, maar aanvullende taken niet. Zo zijn de beheer- en onderhoudsverplichtingen (artikel 44) niet gratis.

Artikel 46. Beëindiging

Artikel 46.1 bepaalt dat het vroegtijdige einde van de Overeenkomst geen reden is om publicatie van de Programmatuur achterwege te laten. Een verdere exit is niet nodig (lid 2), omdat geen sprake is van een *vendor lock-in* situatie, waar artikel 29 tegen waakt.

Colofon

Auteur

mr. T.O. van Hoorn Dirkzwager legal & tax

Samenstelling en redactie

mr. T Maassen, VNG Realisatie

Kerngroep

C.M. Pelster, Shared Service Centrum Ons

H. Schröder, gemeente Apeldoorn

H.I. Kaynak MSc., VNG Realisatie

Advies Open Source

drs. M.J.C. Hendriks, Open source expert Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93

info@vng.nl

februari 2026